بوسنىيە ھەرسەك پاجىئەسىدىن ئىبرەتلەر

مۇھەممەد قۇتۇپ

كىرىش سۆز

بوسنىيە ھەرسەك پاجىئەسى تارىختا مۇسۇلمانلار يولۇققان تۇنجى پاجىئە بولمىسىمۇ ۋە شۇنىڭدەك يەنە تارىختا ئۇلارنىڭ بېشىغا كەلگەن تۇنجى قىرغىنچىلىق بولمىسىمۇ لېكىن ئۇ مۇسۇلمانلار تارىخىدىكى ئەڭ دەھشەتلىك پاجىئە بولدى،تارىختا مۇسۇلمانلار مۇڭغۇللارنىڭ قىرغىنچىلىقى،سالاھىددىن دەۋرىدە بەيتۇل مۇقەددەستىكى مۇسۇلمانلارغائەھلى سەلىپنىڭ قىرغىنچىلىقى،غەرانىتلار خاراپ بولغان ۋاقىتىدىكى ئىسپانىيە قىرغىنچىلىقى،پاكىستان ھىندىستاندىن ئايرىلغاندىكى ھىندىلارنىڭ قىرغىنچىلىقى،ھىندىستان ۋە كەشمىردە ھازىرمۇ داۋاملىشىۋاتقان قىرغىنچىلىقلار،مۇسۇلمانلار شەھەرلىرى ئاھالىسىنىڭ تىرىك پېتى كۆيدۈرىۋېتىلىشى،لىۋاندا يەھۇدىلارنىڭ قولى بىلەن ئېلىپ بېرىلغان سەبرا ۋە شاتىلا قىرغىنچىلىقلىرى،ۋە تارىختىكى شۇنىڭغا ئوخشاش يەنە نۇرغۇن قىرغىنچىلىقلارغا يولۇققان،

شۇنداق،بوسنىيە ھەرسەك قىرغىنچىلىقى تارىختا مۇسۇلمانلارنىڭ بېشىغا كەلگەن تۇنجى قىرغىنچىلىق بولمىسىمۇ ۋە تۇنجى پاجىئە بولمىسىمۇ لېكىن ئۇ بەلكىم ئەڭ دەھشەتلىك قىرغىنچىلىق بولىشى مومكىن،ئۇنىڭ بۇ دەرىجىدە دەھشەتلىك ۋە ئېغىر قىرغىنچىلىق بولۇشى ئۇنىڭدا يۈزبەرگەن ئادەمنى چۆچىتىدىغان پاجىئەلەر بىلەنلا ئەمەس،بەلكى پۈتۈن دۇنيانىڭ ئۇنىڭغا قارىتا تۇتقان مەيدانى ۋە ئىسلام دۇنياسىنىڭ مەيدانى بىلەنمۇ مۇناسىۋەتلىك،

ئەھلى سەلىپلەر ۋە يەھۇدى قىساسچىلىرى مۇسۇلمانلارغا ھىچقاچان

بۈگۈنكىدەك قاتتىق دۈشمەنلىك قىلغان ئەمەس،ۋە ئىسلام دۇنياسىنى ھەر تەرەپتىن بۈگۈنكىدەك قورشاۋغا ئىلىۋالغان ئەمەس،يەنە بىر تەرەپتىن ئىسلام دۇنياسىمۇ ئۆزى ۋە ئۆزگىلەرگە نىسبەتەن بۈگۈنكىدەك ئاجىز،خار ۋە مەھكۇم ئەھۋالغا چۈشۈپ قالمىغان،

گەرچە ئەھۋال موشۇنداق بولسىمۇ لىكىن بۇ پاجىئەنى ئىبرەتسىز ئۆتكۈزىۋىتىشكە بولمايدۇ،چۈنكى تارىخ دائىم مەيلى ئۇنىڭ بۈيۈك،يۈكسەك ۋاقىتلىرى بولسۇن ياكى تۆۋەن،چۈشكۈن ۋاقىتلىرى بولسۇن بەرىبىر نۇرغۇن ئىبرەت ۋە ساۋاقلار بىلەن تولغان،

مەن بۇ جىددىيچىلىكتە ئاشۇ ئىبرەتلەرنىڭ بەزىسى توغۇرلۇق سۆزلىدىم،ئۇنى بۇ پاجىئەدىن خۇلاسىلەپ چىقىش مۇمكىن بولغان نەرسىنىڭ ھەممىسى دىگىلى بولمىسىمۇ لىكىن ئۇ مەن كۆندىلىك گىزىت ۋە باشقا ئاخپارات ۋاستىلىرىنىڭ خەۋەرلىرىنى ئىز بىسىپ كۆرۈپ تۇرغان ۋاقتىمدا ماڭا ئەڭ قاتتىق تەسىر قىلغان نەرسىلەردىن ئىبارەت بولدى،

<u>مەن سۆزلىگەن ھەربىر دەرس تۆۋەندىكى سۇئاللارنىڭ جاۋابىدىن ئىبارەت:</u>

1،نىمە ئۈچۈن بۇ پاجىئە ئۆزىنىڭ ۋەھشىلىكىدە ھەرقانداق ئىنسانىنىڭ تەسەۋۋۇرىدىن ھالقىپ چۈشكىدەك موشۇ دەرىجىگە يىتىپ باردى؟

2،غەرىپ نىمە ئۈچۈن بۇ پاجىئەگە قىلچىلىك ئىنسانى ھىسداشلىق ۋە ياخشىلىق يوق موشۇنداق بوشاڭ،سوغۇق پوزىتسىيە بىلەن مۇئامىلە قىلىدۇ؟

3،ئىسلام ئۈممىتىنىڭ ھازىر ياشاۋاتقان موشۇ خارلىقتىن قۇتۇلىشىنىڭ يولى قايسى؟

4،ئىسلام بىلەن غەرىپ ئارىسىدا داۋاملىشىۋاتقان موشۇ ۋەھشى كۆرەشتە

كەلگۈسى كىمگە مەنسۇپ؟ئۇ بۇقىتىمقى كۆرەشتە ئۆزىنى تولۇق ئاشكارىلىغان ياۋايى ياۋروپا ئۈچۈنمۇ ياكى ئىسلام ئۈچۈنمۇ؟

ئىشلار ھەربىر سۇئال توغۇرسىدا كۆڭۈلگە كىچىۋاتقان تۇيغۇلاردىنمۇ كۆپ جىددى،،،،خۇددى ھادىسىلەرنىڭ سۇرىتىگە ئوخشاشلا تىز،

ئى ئاللا سىنىڭ ياردىمىنىڭ بولمىسا قولىمىزدىن ھىچقانداق ئىش كەلمەيدۇ،سەن ئاجىزلارنىڭ ياردەم بەرگۈچىسى،زىمىنىنىڭ ھەربىر جايىدىكى سىنى چاقىرىۋاتقان،ساڭا دۇئا قىلىۋاتقانلارنىڭ قۇتقۇزغۇچىسى،زالىملارنىڭ زالىملىقى ۋە ھىلە-مىكىرچىلەرنىڭ ھىلى-مىكىرسىنى سىنى ئاجىزلاشتۇرالمايدۇ،سەن ھەرقانداق نەرسە ئۈچۈن ۋۇجۇدقا كەل دىسەڭ ئۇ نەرسە ۋۇجۇدقا كىلىدىغان زات،

ئى ئاللا بۇ ئۈممەتكە ساڭا قايتىشنى ئىلھام قىلغىن،ئۇنىڭغا ئۆزۈڭ ۋەدە قىلغان ياردىمىڭ بىلەن مىننەت قىلغىن،سەن ئاسمان-زىمىنىنىڭ ئىگىسى،سەن ئەڭ رەھىملىك زات،

مۇھەممەد قۇتۇپ

ھەرقانداق بىر تىلنىڭ ۋەقە ۋە ھادىسىلەرنى ئىپادىلەپ بېرىدىغان ۋە سۈرەتلەپ بېرىدىغان لوغەت ۋە سۆز بايلىقى چەكلىك بولىدۇ،تىل مانا موشۇ سۆزلىكلىرى بىلەن ئاددى،مۇرەككەپ،ئاز،كۆپ،ئىسىل،ناچار،،،نەرسىلەرنى ئىپادىلەشكە تىرىشىدۇ،لېكىن ئۇ يۇقارقىلارنى تىخىمۇ ئىنچىلىك بىلەن ئىپادىلىمەكچى،سۈرەتلەپ بەرمەكچى بولغاندا بۇ تىلنىڭ سۆزلۈكلىرى شۇ نەرسىلەرنىڭ مىقدارىنى ۋە تۈرىنى بەلگىلەشكە يېتىشمەي قالىدۇ،دىمەك سىز بەزى نەرسىلەرنى ئىپادىلەشتە ھامان شۇ تىلدىكى تىل ۋە سۆز چەكلىمىلىرىنىڭ تەسىرىگە ئۇچرايسىز،

بۇ يەردە يەنە شەيئىلەرنى ئۆز پېتى،ئەينەن مۇكەممەل چۈشىنىشىمىزگە توسالغۇ بولىدىغان باشقا ئامىللارمۇ بار،

بىر سۆزنى ئاڭلىغان ئادەم ئۇنىڭ مەنىسى،ئۆز بېشىدىن ئۆتكۈزگەن ياكى باشقىلار گىرىپتار بولغاندا كۆرگەن خاس تەجرىبىلىرى ۋە كەچۈرمىشلىرى ئاساسىدا چۈشىنىدۇ،بىز ئۇنىڭغا ۋەقە ۋە ھادىسىلەرنى ئەڭ ئىنچىكە تىل بىلەن سۈرەتلەپ بەرسەكمۇ ئۇنىڭ چۈشەنچىسى يۇقارقىدىن ئېشىپ كەتمەيدۇ،

بەزى ياشلار مەندىن ھەربى تۈرمىدىكى قىيناشلار توغۇرلۇق تارالغان گەپلەر راسمۇ دەپ سورىغاندا مەن ئاشۇ خىل قىيىنچىلىققا گىرىپتار بولدۇم ۋە ئۇلارغا ياق،ئۇ يەردىكى ئىشلارنى تەسۋىرلەشكە تىل ئاجىزلىق قىلىدۇ دىدىم،ئۇلار بۇنىڭدىن ئەجەپلىنىشتى ۋە قانداقسىگە؟دەپ سوراشتى،مەن ئۇلارغا دىدىم قامچىنىڭ ئاچچىق تىللىرى سىلەرنىڭ بەدىنىڭلارغا چۈشۈپ باقمىغان تۇرسا ۋە يەنە كۆز ئالدىڭلاردا

بىرەر ئادەمنىڭ قامچا بىلەن ئۇرۇلىۋاتقان تارتىقان ئازابىنىمۇ كۆرۈپ

باقمىغان تۇرساڭلار،مەن سىلەرگە قامچا بىلەن
ئۇرۇلۇپ ئازابلانغان كىشىلەر توغۇرلۇق سۆزلەپ بەرسەم سىلەر بۇنى تەسەۋۋۇر
قىلالىشىڭلار مومكىن ئەمەس،مەن يەنە
سىلەرگە جاللاتلار ئۇنى سائەتلەپ،سائەتلەپ ئۇرىدۇ،ئۇلارنىڭ بىرسى ئۇرۇپ
بولالماي ھىرىپ قالسا يەنە بىرسى ئالمىشىپ ئۇرۇشنى
داۋاملاشتۇرىدۇ،موبادا ئۇ قاتتىق تاياق دەستىدىن ھۇشىدىن كەتسە ئۇلار ئۇنى
ھۇشىغا كەلتۇرۇش ئۇچۇن سۇ چاچىدۇ،ئاندىن يەنە ئۇرۇشنى داۋاملاشتۇرۇپ
يىرىم كىچە ھەتتا تاڭ ئاتقۇچە ئۇرىدۇ،بۇ ئىش ئۇدا موشۇنداق
تەكرارلىنىدۇ دەپ بەرسەم سىلەر بۇنى تەسەۋۋۇر قىلالمايسىلەر ئەلۋەتتە،
قامچىنىڭ ئاچچىق تىلىلىرى سىزنىڭ بەدىنىڭىزگە چۇشۇپ باقمىغان تۇرسا ۋە
يەنە كۆز ئالدىڭىزدا
بىرەر ئادەمنىڭ قامچا بىلەن ئۇرۇلىۋاتقان تارتىقان ئازابىنىمۇ كۆرۇپ
باقمىغان تۇرسىڭىز،مەن سىزگە قامچا بىلەن
ئۇرۇلۇپ ئازابلانغان كىشىلەر توغۇرلۇق سۆزلەپ بەرسەم سىزنىڭ بۇنى تولۇق
تەسەۋۋۇر قىلالىشىڭىز مومكىنمۇ؟
بۇ تىخى تاغۇتلار تۇرمىلەردە ئىشلىتىدىغان ئازاپلاش ئۇسۇللىرىنىڭ پەقەتلا
بىر تۇرى،ئاڭلىغۇچىلار ياكى ئوقۇرمەنلەردە شۇ ئازاپنى ئۇز بىشىدىن
ئۆتكۇزۇشتىن ياكى ئازاپلىنىۋاتقان كىشىلەرنى ئۇز كۆزى بىلەن كۆرۇشتىن
كەلگەن تەجرىبە بولمىسا ئىيتىپ بەرگەن بىلەنمۇ ئۇلارنىڭ ئۇنى ھەقىقى
ماھىيتى بىلەن چۇشىنەلىشى مومكىن ئەمەس،

شۇنداق!تەسۋىرلەشكە تىل ئاجىزلىق قىلىدۇ،،

سىز بۇ ۋەھشىيلىك!بۇ جىنايەت!بۇ قانخورلۇق!دەيسىز،ۋە يەنە بۇنى

تەسۋىرلەشكە تىل ئاجىزلىق قىلىدۇ!دەيسىز،

لىكىن بۇ سۆزلەر ھەقىقى ئەھۋالنى قانچىلىك ئىپادىلەپ بىرەلەيدۇ؟!

سىز تۆۋەندىكى گېرمانىيە خىرىستىيان دىمۇكىراتلار پارتىيىسىنىڭ ئەزاسى يەنە پارلامىنىت ئەزاسى شىپارتىزنىڭ«ئاشۇلارنىڭ ھەممىسىنى مەن ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆردۈم»دىگەن تىمىدا بوسنىيەدە سىرپلار ئىلىپ بارغان بەزى قىرغىنچىلىقلارنى سۈرەتلەپ يازغانلىرىنى كۆرۈپ بىقىڭ؛

1،مەن تىخى ئەمدىلا ئۈچ ياشقا كىرگەن ئىككى قۇلىقى كىسىۋىتىلگەن ۋە بۇنى ئويىۋىتىلگەن بىر بالىنى كۆردۈم،

2،مەن قورساقلىرى يىرىلىپ بالىلىرى تارتىپ چىقىرىلغان ۋە پاچىلىۋىتىلگەن ھامىلدار ئاياللارنى كۆردۈم

3،مەن يەنە نۇمۇسى دەپسەندە قىلىنغان نۇرغۇن ئاياللارنى كۆردۈم،ئۇلارنىڭ بەزىسى ھامىلدار بولۇپ،تۇغىشىغا پەقەت بىر قانچە ھەپتىلا قالغان ئىدى،

4،مەن يەنە سىرپلارنىڭ ئوقى تەككەندىن كىيىن ئۆلۈكى

قاتتىق سوغۇقتا قىلىپ قالغان نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ سۈرەتلىرىنى كۆردۈم،

5،مەن شەرىق ياكى غەرپتە ھىچقانداق تىلىۋىزۇر ئىكرانىدا كۆرۈپ باقمىغان كۆرۈنۈشلەرنى كۆردۈم،مەن ئۇلارنىڭ ئۇ كۆرۈنۈشلەرنى تارقىتىشقا جۈرئەت ۋە شىجائىتى يوق دەپ قارايمەن،

6،مەن كۆرگەن شۇ كۆرۈنۈشلەرنى مەڭگۇ ئۇنتۇيالمايمەن،

پۈتۈن گىزىتلەر بىرلا ۋاقىتتا تارقاتقان تۆۋەندىكى كۆرۈنۈشنى كۆرۈپ بىقىڭ؛بىر ئىمىۋاتقان بالىنى ياۋۇز سىرپلار تارتىپ ئالدى ۋە ئاتا-ئانىسىنىڭ ئالدىدىلا ئۇنى كاۋاپ قىلىپ پۇشۇرۇش ئۇچۇن ئوت ئۇستىگە قويدى،ئۇ پىشىۋىدى،ئۇلار ئۇنى كىسىپ پارچە-پاچە قىلدى ۋە مىلتىق

بىلەن تەھدىت سېلىپ داداسىنى ئۆز بالىسىنىڭ ـ ـيۈرەك پارىسىنىڭ ـ ـ گۆشىنى يېيىشكە مەجبۇرلىدى،ئاندىن ئۇلار ئۇنى مىلتىق بىلەن ئېتىپ ئۆلتۈرىۋەتتى،

سىزگە يەنە سانى ئون مىڭ ۋە ھەتتا يۈزمىڭلارچىغا يەتكەن ئۆلتۈرۈلگەنلەر،يارلاندۇرۇلغانلار،جەسىتى پارچىلىۋېتىلگەنلەر ۋە ياۋۇزلار تەرىپىدىن باسقۇنچىلىققا ئۇچراپ نومۇسى دەپسەندە قىلىنغان ئاياللار توغۇرلۇق سۆزلەپ بىرىلسە ئۇلارنىڭ ۋەھشىيلىكى ۋە ئىنسان قىلىپىدىن چىققان ياۋۇزلۇقىنىڭ قايسى دەرىجىگە يېتىپ بارغانلىقىنى ئازراق بولسىمۇ تەسەۋۋۇر قىلالارسىزمۇ؟!

نىمە ئۈچۈن موشۇنداق ئىش يۈز بەردى؟

بىز بۇيەردە ئەھلى سەلىپنىڭ ئۆچمەنلىكى ۋە ۋەھشىلىكى توغۇرلۇق توختالمايمىز،بىز موشۇ ۋەقە توغۇرلۇق توختالغان ئىككىنچى دەرىستە بۇ ھەقتە مەخسۇس سۆزلىگەن،بۇ جايدا پەقەت بۇ پاجىئەنىڭ يەنە بىر تەرىپى بولغان ئىسلام ئۇممىتى توغۇرلۇق توختىلىمىز،

نىمە ئۈچۈن موشۇنداق ئىش يۈز بەردى؟

ئاللا بۇ ئۇممەتنى ھەر تەرەپتىن ئوغرى قاراقچىلار،قان ئىچەر جاللاتلار ۋە يول توسار بۇلاڭچىلارنىڭ ئۇرۇپ سوقىشى ۋە ئۇلارنىڭ غىڭ قىلىپ قىمىرلاپمۇ قويماسلىقى ئۈچۈن موشۇنداق خار،ئاجىز ئۇممەت بولۇشقا چىقارغانمىدى؟بىزنىڭ بۇ يەردە دىمەكچى بولغىنىمىز ھەددىدىن ئاشقۇچىلارنى ئۇلار ئۇنتىمىغىدەك ئەدەپلەپ قويۇش ئەمەس بەلكى تاجاۋۇزچىلىقىنى توسۇش،قانلار،يۈز ـ ئابروي ۋە ماللارنىڭ ھازىر يۈز بىرىۋاتقاندەك موشۇنداق ئا ـ نومۇسلۇق رەۋىشتە دەپسەندە بولۇشىنى قوغداش

ئىدىغۇ؟!

ئاللا بۇ ئۈممەتنى ھەركۈنى ھىلى ئۇ تەرەپتىن،ھىلى بۇ تەرەپتىن مۇش،تىپىك يىسۇن،بوسنىيە ھەرسەك قىرغىنچىلىقى،كەشمىر قىرغىنچىلىقى،سىرلانكا قىرغىنچىلىقى،تاجىكىستان قىرغىنچىلىقى،بىرما قىرغىنچىلىقى،بەربەرى مەسجىدىنىڭ ۋەيران قىلىنىشى،تۆت يۈزمىڭدىن ئارتۇق مۇسۇلمانىنىڭ ئۆزلىرىنىڭ ۋەتىنى پەلەستىنىدىن قوغلاپ چىقىرىلىشىدەك ۋەقەلەرگە يولۇقسۇن،ئۇلارغا ھەركۈنى ھەرخىل ئىشلار يۈزبەرسۇن ۋە ئۇلار ھەرخىل شىددەتلىك بوران چاپقۇنلارغا يولۇقسۇنۇ لىكىن كەڭ ئىسلام ئۈممىتى قىمىرلاپمۇ قويمىسۇن ئۇچۇن چىقارغانمىدى؟!

ئىسلام ئۈممىتى موشۇ شۇمۇ؟!

مانا بۇ ئاللا ئۇلار توغۇرسىدا:‹‹**(ئى مۇھەممەد ئۈممىتى!)سىلەر ئىنسانلار مەنپەئەتى ئۇچۇن ئوتتۇرغا چىقىرىلغان،ياخشىلىققا بۇيرۇپ يامانلىقتىن توسىدىغان،ئاللاغا ئىمان ئىيتقان ئەڭ ياخشى ئۈممەت سىلەر››(ئال ئىمران110 ـ ئايەت)**دىگەن ئىسلام ئۈممىتى شۇمۇ؟

مانا بۇ ئاللا ئۇلار توغۇرسىدا:‹‹**شۇنىڭدەك(يەنى سىلەرنى ئىسلامغا ھىدايەت قىلغاندەك)كىشىلەرگە(يەنى ئۆتكەنكى ئۈممەتلەرگە)شاھىت بولۇشۇڭلار ئۇچۇن ۋە پەيغەمبەرنىڭ سىلەرگە شاھىت بولىشى ئۇچۇن بىز سىلەرنى ياخشى ئۈممەت قىلدۇق››(بەقەر 143 ـ ئايەت)**دىگەن ئىسلام ئۈممىتى شۇمۇ؟

مانا بۇ ئاللانىڭ:‹‹**ئاللا ئىچىڭلاردىكى ئىمان ئىيتقان ۋەياخشى ئەمەللەرنى قىلغان كىشىلەرگە،ئۇلاردىن بۇرۇن ئۆتكەنلەرنى زىمىندا ھۆكۈمران قىلغاندەك،ئۇلارنىمۇ چوقۇم ھۆكۈمران قىلىشنى،ئۇلار ئۇچۇن تاللىغان**

دىننى چوقۇم مۇستەھكەم قىلىپ بىرىشنى،ۋە ئۇلارنىڭ قورقۇنچىسىنى ئامانلىقتا ئايلاندۇرۇپ بىرىشنى ۋەدە قىلدى،ئۇلار ماڭا ئىبادەت قىلىدۇ،ۋە ماڭا ھىچ نەرسىنى شىرىك كەلتۈرمەيدۇ،شۇ ۋەدىدىن كىيىن كاپىر بولغانلار ئاللانىڭ ئىتائىتىدىن چىققۇچىلاردۇر،››(نۇر 55 ـ ئايەت)دىگەن رەببانى ۋەدىسىگە ئىرىشكەن ئىسلام ئۇممىتى شۇمۇ؟!

ئۇلار بۈگۈن ئەسلىدىن نەقەردەر يىراقلىشىپ كەتكەن ھە!

رىئاللىق غايىدىن نەقەدەر يىراقلىشىپ كەتكەن ھە!

ئاللا بۇ ئۇممەتنى بۈيۈك بىر ۋەزىپىنى ئۇستىگە ئىلىشى ئۈچۈن پۈتۈن مىللەتلەر ئارىسىدىن تاللاپ چىقارغان،

ئاللا ئۇلارنى ئاخىرقى پەيغەمبىرىنى ئۇلاردىن چىقىرىشى ئۈچۈن ۋەئۇلارنىڭ پەيغەمبەردىن كىيىن ئۇنىڭ ۋەزىپىسىنى داۋاملاشتۇرۇشى ئۈچۈن ئۇلارنى تاللىغان:**‹‹ئاللا مۆئمىنلەرگە ئاللانىڭ ئايەتلىرىنى تىلاۋەت قىلىدىغان،ئۇلارنى(گۇناھلاردىن)پاك قىلىدىغان،ئۇلارغا كىتاپنى ۋە ھىكمەتنى(يەنى قۇرئان بىلەن سۈننەتنى)ئۈگىتىدىغان،ئۆزلىرىدىن بولغان بىر پەيغەمبەر ئەۋەتىپ،ئۇلارغا چوڭ ئىھسان قىلدى،ھالبۇكى ئۇلار چوڭ گۇمراھلىقتا ئىدى،››(ئال ئىمران164 ـ ئايەت)**ئاللا بۇ ئۇممەتنى ئىنسانىيەتنىڭ يولىنى يورتىدىغان ۋە ئۇلارنى پەرۋەردىگارىنىڭ ئىزنى بىلەن قاراڭغۇلۇقتىن نۇرغا چىقىرىدىغان نۇرلۇق چىراق بولۇش ئۈچۈن تاللىغان،

ئاللا بۇ ئۇممەتنى ئىنسانىيەتنى يىتەكلەيدىغان،ئۇلارغا ئۇلۇغ ھەقىقەتلەرنى ئۈگىتىدىغان،ئۇلارغا توغرا ھايات يولىنى كۆرسىتىپ بىرىدىغان،ئۇلارغا ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق دىگەن سۆزنى ئۈگىتىپ شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنى

ئىنسان ماھىيىتىنى بۇزىدىغان يالغان ئىلاھلاردىن قۇتقۇزىدىغان،ئۇلارغا ئۇلارنىڭ كاللىسىغا ئىختىيارى ۋە ئىختىيارسىز كىلىپ تۇرىدىغان قەيەردىن؟قەيەرگە؟نىمە ئۈچۈن؟قانداق؟قەيەردىن كەلدۇق؟ئۆلگەندىن كىيىن قەيەرگە بارىمىز؟نىمە ئۈچۈن كەلدۇق؟قانداق ياشىشىمىز كىرەك؟دىگەن تەبىئى سۇئاللارغا ـ ـ ئۇلارنىڭ پەرۋەردىگارى ئۇگەتكەندەك—ئاللانىڭ دەرگاھىدىن كەلدۇق،بىزنى موشۇنداق چىرايلىق،بىجىرىم شەكىلدە ياراتقان زات ئاللا،ئۆلگەندىن كىيىن دۇنيادا قىلغان ئەمەللىرىمىزدىن ھىساپ بىرىش ئۈچۈن قايتىمىز،**«ئاسمانلاردىكى ۋە زىمىندىكى نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى ئاللانىڭ مۈلكىدۇر،ئاللا يامانلىق قىلغانلارنى قىلمىشلىرىغا قاراپ جازالايدۇ،ياخشىلىق قىلغانلارغا چىرايلىق مۇكاپات بىرىدۇ،»(نەجىم 31 ـ ئايەت)بىز پەقەت ئاللاغا ھىچنەرسىنى شىرىك قىلماستىن ئىبادەت قىلىش ئۈچۈنلا كەلدۇق؛«جىنلارنى ۋە ئىنسانلارنى پەقەت ماڭا ئىبادەت قىلسۇن ئۈچۈنلا ياراتتىم»(زارىيات56 ـ ئايەت)**شۇڭلاشقا بىز ئاللانى يالغۇز بىر دەپ ئىتىقاد قىلىشىمىز ۋە ھەرقايىسى تۇردىكى بارلىق ئىبادەتلەرنى پەقەت ئۇنىڭغىلا قىلىشىمىز كىرەك،ئۇنىڭ شەرىئىتىنى دۇنياغا ھاكىم قىلىشىمىز ۋە ئۇنىڭ ئىلاھى پىروگىراممىسى ئاساسىدا زىمىننى گۈللەندۇرۇشىمىز كىرەك،،،دىگەن توغرا جاۋاپلارنى بىرىدىغان قۇماندان،رەھبەر قىلىپ تاللىغان،

ئاللا ئۇلارنى ئىنسانلارنىڭ زىمىندا دۇرۇس ياشىشى ئۈچۈن ۋە ئادىللىقنى بەرپا قىلىشى ئۈچۈن چۈشۈرگەن توغرا يولىنى ئۆزىدە ئەمىلىيلەشتۇرۇپ، باشقىلارغا دىننى مۇكەممەل تەدبىقلاشتا ۋە ئاللانىڭ ئىلاھى نىئمىتىنى ئۆزىدە مۇجەسسەملەشتۇرۇشتە ئەملى ئۈلگە بولۇش ئۈچۈن تاللىغان؛«**بۇگۈن**

سىلەرنىڭ دىنىڭلارنى پۈتۈن قىلدىم،سىلەرگە نېئمىتىمنى تاماملىدىم،ئىسلام دىنىنى سىلەرنىڭ دىنىڭلار بولۇشقا تاللىدىم››(مائىدە3 ـ ئايەت)

ئاللا ئۇلارنى ئۆزلىرىنىڭ ئەملى ھەركىتى ئارقىلىق ئىنسانلارغا قانداق تەپەككۇر قىلىش؟قانداق ياشاش؟ئۆزىنىڭ سىياسى،ئىقتىسادى،ئىجتىمائى،تىنىچلىق ۋە ئۇرۇش ئىشلىرىنى قانداق باشقۇرۇش؟ئاللانىڭ رىزقىنى تەلەپ قىلىش ئۈچۈن زىمىندا قانداق ھەركەت قىلىش؟ئۆزىنىڭ ھىس ـ تۇيغۇلىرىنى قانداق ئىپادىلەش؟ ۋە تەبىئىتىنى قانداق قۇرۇپ چىقىش؟ بىر بىرىگە قانداق مۇئامىلە قىلىش؟قاتالىقلارنى ئۆگىتىش ئۈچۈن تاللىغان،

ئاللا ئۇلارنى يۇقارقى ئىشلارغا تاللاش بىلەن بىرگە ئۇلارغا زىمىندا مەزمۇت پۈت دەسسەپ تۇرۇشقا ۋە ئۆزلىرىنىڭ بۈيۈك ۋەزىپىسىنى ئورۇنلاشقا ئىمكان بىرىدىغان سىرلىق ئاچقۇچنى—ئاللانىڭ كىتابى ۋە پەيغەمبەرنىڭ سۈننىتىنى بەرگەن:‹‹مەن سىلەرنىڭ ئاراڭلاردا مىنىڭدىن كىيىن چىڭ تۇتساڭلار ھەرگىزمۇ ئىزىپ كەتمەيدىغان نەرسىنى—ئاللانىڭ كىتابى ۋە مىنىڭ سۈننىتىمنى قالدۇرۇپ قويدۇم››

ئاللانىڭ كىتابى ۋە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئۇنى چۈشەندۈرىدىغان ۋە ئۇنىڭ مەنا ـ مەقسەتلىرىنى ئىچىپ بىرىدىغان سۈننىتى—بۇ ئۇممەتنىڭ كۈچ ـ قۇۋۋىتى،مەۋجۇتلۇقى ۋە دۇنيا ۋە ئاخىرەتتىكى بارلىق مۇۋەپپىقىيىتىنىڭ سىرى يۇشۇرۇنغان بىردىنبىر مەنبەدۇر،

تۇنجى ئەۋلاد مۇسۇلمانلارغا نىسبەتەن بۇ نوقتا بەكمۇ ئىنىق ۋە ئوچۇق بولغان

بولۇپ ئۇلار بۇنىڭدا قىلچىلىك شەك ـ شۈبھە قىلىپ باققان ئەمەس ئىدى،

ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ بۇ كىتاپ چۈشۈشتىن بۇرۇن كىشىلەر تىلغا ئالغۇدەك بىر نەرسە بولۇپ باقمىغانلىقى،دۇنيا ۋە تارىخ تەرىپىدىن ئاللىقاچان ئۇنتۇلغان مىللەتكە ئايلىنىپ قالغانلىقى بەلكى بىر مىللەت بولۇش ئۇياقتا تۇرسۇن تىخى تىل،زىمىن،ئېتىقاد ۋە ئۆرپە ـ ئادەت بىرلىكىگىمۇ ئىگە بولالمىغان تارقاق ـ تارقاق،چىچىلاڭغۇ قەبىلىلەر ئىكەنلىكى،ئاللا ئۇلارغا كىتاپ چۈشۈرگەندىن كىيىن ۋە شۇ كىتاپقا ئىمان ئېيتقاندىن كىيىن ئاندىن بىر مىللەت بولۇپلا قالماستىن تىخى يەنە ‹‹ئىنسانلار مەنپەئەتى ئۈچۈن چىقىرىلغان ئەڭ ياخشى ئۇممەت››بولۇپ قالغانلىقىنى ناھايتى ياخشى بىلەتتى،

ئۇلار كىتاپنىڭ يېتەكلىشى بىلەن ماڭدى،زىمىن ئۇلار ئۈچۈن ئېچىلدى،پۈتۈن كائىنات ئۇلار ئۈچۈن ئېچىلدى،

ئۇلارنىڭ ئالدىدا ئېچىلغان ئەڭ مۇھىم نەرسە ئۆزىنىڭ تۈزلەڭلىكلىرى،تاغ ـ دەريالىرى ۋە زىرائەت ـ مېۋىلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ماددى دۇنيا بولماستىن بەلكى ئىلاھى ھىدايەت ئۈچۈن ئېچىلغان،ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق دەپ ئىمان ئېيتىپ ئاللانىڭ ئۆزىنىڭ ئىبادىتىگە قىزىققان مۆئمىن بەندىلىرىنى سايىدىتىدىغان سايىسى ئاستىغا قىتىلغان دۇنيا ئىنسانلىرىنىڭ قەلبى،يۈرىكى بولغان ئىدى،

بۇ ئۇممەت ئىنسانىيەتكە تەقدىم قىلغان ئەڭ كاتتا سوغا موشۇ دىن—تەۋھىدنىڭ دىنى بولغان ۋە بۇ ئۇممەت ئېرىشكەن ئەڭ چوڭ مۇۋەپپىقىيەتمۇ ئىنسانلارنى كۇپىرنىڭ قاراڭغۇلىقىدىن ئىماننىڭ نۇرىغا چىقىرىش ئۈچۈن بۇ دىننى دۇنياغا تارقىتىش بولغان:‹‹**سىلەرگە ئاللا**

تەرپىدىن نۇر(يەنى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام)ۋە رۇشەن كىتاپ(يەنى قۇرئان)كەلدى،ئاللا شۇ كىتاپ(يەنى قۇرئان) ئارقىلىق رازىلىقىنى تىلىگەنلەرنى سالامەتلىك يوللىرى(ئاللانىڭ شەرىئىتى ۋە ئۇنىڭ ئەھكاملىرىغا) يىتەكلەيدۇ،ئىرادىسى بويىچە ئۇلارنى(كۇفرى)قاراڭغۇلىقىدىن(ئىماننىڭ)نۇرىغا چىقىرىدۇ ۋە ئۇلارنى توغرا يولغا ھىدايەت قىلىدۇ،››(سۇرە مائىدە 15 ـ 16 ـ ئايەتلەر)

بۇ كىتاپ ئۆزىگە ئىمان ئىيتقان ئۇممەت ئۈچۈن ئىچىپ بەرگەن مۇھىم نەرسە ئۆزىنىڭ تۇزلەڭلىكلىرى،تاغ ـ دەريالىرى ۋە زىرائەت ـ مىۋىلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ماددى دۇنيا بولماستىن بەلكى ئۇ بۇرۇن كۆرۈپ باقمىغان ۋە پۈتۈن ئىنسانىيەتمۇ بۇرۇن بىشىدىن كەچۈرۈپ باقمىغان چەكسىز ئۇپۇقلار بولغان، سىياسەت ۋە ھاكىمىيەت ساھەسىدە ئۇلارغا تارىختىكى يىگانە ئۇلگىلىك دەۋىر سانالغان توغرا يولدىكى خەلىپىلەر نامىدا ئۆز ئىپادىسىنى تاپقان،بۇرۇن بىشىدىن ئۆتكۈزۈپ باقمىغان ئۇپۇقلار ئىچىلدى،

ئىقتىساد ساھەسىدە ئۇممەتتە ئاجىزلار كۈچلۈكلەرنى يۆلەيدىغان،دۆلەت مالىيەسى مۇھتاجلار ۋە پىقىر مىسكىنلەرنى تولۇق كاپالىتى ئاستىغا ئالىدىغان ئادالەت مىخانىزىمى ئورنىتىلغانلىقتىن ئۆز ـ ئارا ئىجتىمائى كاپالەت تولۇق ئىشقا ئاشقان تارىختا ئۇلار بىشىدىن كەچۈرۈپ باقمىغان ئۇپۇقلار ئىچىلدى،

ئىجتىمائى ئالاقە ساھەسىدە ئۇلارغا ئۇممەتنى ئۆز ـ ئارا بىربىرىگە باغلايدىغان قىرىنداشلىقتىن،جەمىيەتنىڭ ئاساسى بولغان ئائىلە مۇناسىۋەتلىرىدىن،كىشىلەرنىڭ ئۆز ـ ئارا بىربىرىنى ھۆرمەتلىشىدىن،ھەربىر ئىنساننىڭ ئۆزىنى ھەققىنى ئىلىشتىن بۇرۇن ئۆزىنىڭ مەجبۇرىيىتىنى ئادا

قىلىشىدىن،باشقىلارغا قىلچىلىكمۇ زۇلۇم قىلماسلىقتا تىرىشىشىدىن ۋە ئۆزى ئۇچۇن ياخشى كۆرگەن نەرسىنى قىرىنىدىشىغىمۇ ياخشى كۆرىشىدىن شەكىللەنگەن تارىختا ئۇلا بىشىدىن ئۆتكۈزۈپ باقمىغان ئۇپۇقلار ئېچىلدى، ئىددىيە ۋە پىكىر ساھەسىدە ئۇلارغا ئىلىم-پەن ۋە تەجرىبىچىلىكنىڭ تارىختىكى ھەرقانداق دەۋىردىكىدىن گۈللىنىشىدىن،ئىلمى ساھەدە بۇرۇن كۆرۈلۈپ باقمىغان زور نەتىجىلەر قولغا كىلىشىدىن ۋە زور مىقداردىكى فىقھى ۋە ئىلمى بايلىقلارنىڭ توپلىنىشىدىن شەكىللەنگەن تارىختا ئۇلار بىشىدىن ئۆتكۈزۈپ باقمىغان ئۇپۇقلار ئېچىلدى،

مەدىنىيەت ۋە تەرەققىيات ساھەسىدە ئۇلارغا ئىنساننىڭ ئەقلى ۋە ھىس-تۇيغۇسى،جىسمى ۋە روھى،ئىبادىتى ۋە خىزمىتى،دۇنياسى ۋە ئاخىرىتىدىن ئىبارەت ھەممە قىسىملىرىدا ئورتاق يۈكسىلىشنى،ئۆز-ئارا ماسلىقنى،تەڭپۇڭلۇقنى بارلىققا كەلتۇرگەن ۋە دىن بىلەن بىلىم،دىن بىلەن پىكىر ۋە دىن بىلەن دۇنيا ئارىسىنى ياكى غەيىپكە ئىشىنىش بىلەن رىئال دۇنياغا ئىشىنىش ئارىسىنى توقۇنۇشتۇرماستىن ئۆز-ماسلاشتۇرغان مەدىنىيەتتىن شەكىللەنگەن تارىختا ئۇلار بىشىدىن كەچۈرۈپ باقمىغان ئۇپۇقلار ئېچىلدى،

ئاللانىڭ كىتابىغا ئىشىنىشتىن پەيدا بولغان يۇقارقى ئىشلارنىڭ ھەممىسى ئۇممەتتە زىمىندا ھۆكۈمران بولغۇچىلار ئىگە بولۇشقا تىگىشلىك ماددى ۋە مەنىۋى كۈچ-قۇۋۋەتلەرنىڭ ھەممىسىنى تولۇقى بىلەن ھازىرلاپ بەرگەن بولۇپ، بۇ ئارقىلىق ئۇلارغا ئاللانىڭ ئۇلارنى زىمىندا ھۆكۈمران قىلىش ۋەدىسى ئىشقا ئاشقان ئىدى:‹‹**ئاللا ئىچىڭلاردىكى ئىمان ئىيتقان ۋە ياخشى ئەمەللەرنى قىلغان كىشىلەرگە،ئۇلاردىن بۇرۇن ئۆتكەنلەرنى زىمىندا**

هۆكۈمران قىلغاندەك،ئۇلارنىمۇ چوقۇم ھۆكۈمران قىلىشنى،ئۇلار ئۈچۈن تاللىغان دىنىنى چوقۇم مۇستەھكەم قىلىپ بېرىشنى ۋە ئۇلارنىڭ قورقۇنچىسىنى ئامانلىققا ئايلاندۇرۇپ بېرىشنى ۋەدە قىلدى،ئۇلار ماڭا ئىبادەت قىلىدۇ،ماڭا ھېچنەرسىنى شېرىك كەلتۈرمەيدۇ،شۇ ۋەدىدىن كېيىن كاپىر بولغانلار ئاللاھنىڭ ئىتائىتىدىن چىققۇچىلاردۇر،››(سۈرە نۇر55 ـ ئايەت) ئاخىرەتتە ئاللاھنىڭ مۆئمىنلەرگە قىلغان ۋەدىسى ئەمەلگە ئاشىدۇ؛‹‹ئىمان ئېيتقان ۋە ياخشى ئەمەللەرنى قىلغانلار-ئەنە شۇلار مەخلۇقاتلارنىڭ ياخشىسىدۇر،ئۇلارغا پەرۋەردىگارىنىڭ دەرگاھىدا بېرىلىدىغان مۇكاپات(ئۇلارنىڭ)تۇرار جايى بولغان،ئاستىدىن ئۆستەڭلەر ئېقىپ تۇرىدىغان جەننەتلەردۇركى،ئۇلار جەننەتلەردە مەڭگۈ قالىدۇ،ئاللا ئۇلاردىن رازى بولىدۇ،ئۇلارمۇ ئاللاھتىن مەمنۇن بولىدۇ،بۇنىڭغا پەرۋەردىگارىدىن قورققان ئادەم ئېرىشىدۇ،››(بەييىنە7 ـ 8ئايەتلەر)

ئاللا بۇ ئۇممەتنى زېمىندا نەچچە ئەسىر ھۆكۈمران قىلغاندىن كېيىن ۋە ئۇلارغا تارىختا باشقا ھېچقانداق ئۇممەتكە بەرمىگەن يۇقىرى ئورۇننى بەرگەندىن كېيىن ئۇلار ئاللاھنىڭ كىتابى ۋە ئاللاھنىڭ دىنىغا قانداق مۇئامىلە قىلدى؟!

ئۇلار ئاللاھنىڭ‹‹ئى ئىمان ئېيتقان ۋە ياخشى ئەمەللەرنى قىلغان كىشىلەر››دېگەن خىتابىغا ئۇيغۇنلىشىپ ‹‹ماڭا ئىبادەت قىلىڭلار،ماڭا ھېچنەرسىنى شېرىك كەلتۈرمەڭلار››دېگەن ئايىتىگە ئەمەل قىلىش ئارقىلىق ئاللاھنىڭ ئۇلارغا قىلغان زېمىندا ھۆكۈمران قىلىش ۋە خاتىرجەملىك ئاتا قىلىشتەك ۋەدىلىرىگە لايىق كىشىلەردىن بولالىدىمۇ؟ياكى توغرا يولدىن

تىيىپ،بىشى قايغان تەرەپكە مىڭىپ،ھورۇنلۇق قىلىپ ئولتۇرۇۋېلىپ،ئاللانىڭ توغرا يولىنى باتىل،پاكىتسىز يوللارغا ئالماشتۇرۇپ يۈردىمۇ؟

ئۇلارنىڭ ھالى مانا شۇ بولغاندا بۇنىڭ نەتىجىسى قانداق بولدى؟

‹‹ھەرقانداق بىر قەۋم ئۆزىنىڭ ئەھۋالىنى ئۆزگەرتمىگۈچە (يەنى ئاللانىڭ بەرگەن نېئمەتلىرىگە تۇزكورلۇق قىلىپ گۇناھلارغا چۆممىگىچە)ئاللا ئۇلارنىڭ ئەھۋالىنى ئۆزگەرتمەيدۇ.(يەنى ئاللا ئۇلارغا بەرگەن نېئمەت،خاتىرجەملىك ۋە ئىززەت-ھۆرمەتنى ئېلىپ تاشلىمايدۇ)››(رەئىد11-ئايەت)

‹‹بۇ(يەنى ئۇلارغا نازىل بولغان ئازاپ)شۇنىڭ ئۈچۈنكى،بىرەر قەۋم ئۆزلىرىنىڭ ھالىتىنى(كۇپرى ۋە گۇناھ بىلەن)ئۆزگەرتمىگىچە ئاللا ئۇلارغا بەرگەن نېئمىتىنى ئۆزگەرتىۋەتمەيدۇ.››(ئەنفال 53-ئايەت)

مانا شۇنىڭدەك ئۇلارنىڭ ئەھۋالىدا تەدرىجى ئۆزگىرىش يۈز بىرىۋىدى،شۇنىڭ بىلەن بىرگە ئاللانىڭ نېئمەتلىرىدىمۇ تەدرىجى ئۆزگىرىش يۈز بەردى ۋە ئىزچىللىق بىلەن، قەدەممۇ-قەدەم چۈشكۈنلۈك ۋە ئاجىزلىققا قاراپ ماڭدى.

مۆئمىن ئۇممەتنىڭ گۈللىنىشى ۋە ھالاك بولىشىدىكى ئىلاھى قانۇنىيەتنى چوڭقۇر چۈشەنمەيدىغان كىشىلەر ئۇلارنىڭ چۈشكۈنلىشىشىنىڭ سەۋەپلىرىنى نادانلىق،قالاقلىق،ھەربى،تېخنىكا،ئىقتىساد،سىياسى ۋە ئىددىيە... جەھەتلەردىكى ئاجىزلىققا قايتۇرىدۇ.

توغرا،يۇقارقىلار ھەقىقەتەن يۈزبەرگەن ئىشلار بولسىمۇ لېكىن ئۇلار ھەرگىزمۇ مۆئمىن ئۇممەتنىڭ ئاجىزلىشىدىكى يىلتىزلىق تۈپ سەۋەپلەر ئەمەس بەلكى

ئاشۇ تۇپ سەۋەپتىن كىلىپ چىققان يۇزە كۆرۈنۈشلەردۇر خالاس،

يىلدىزلىق تۇپ سەۋەپ—ئاللانىڭ يولىدىن تىيىپ كىتىش ۋە گۇللىنىش ۋە كۇچ ـ قۇۋۋەتنىڭ مەنبەسى بولغان‹‹ئاللانىڭ كىتابى ۋە پەيغەمبەرنىڭ سۇننىتى››ئىجرا قىلىشتىكى ئاستا ـ ئاستا پەيدا بوغان بوشاڭلىق،

ئاللا بۇ ئۇممەتنى يەنە يىڭىدىن بىر جاھىلىيەت ئۇممىتى بولۇپ باشقا جاھىلىيەت كارۋانلىرىغا قىتىلىپ ماڭىسۇن دەپ چىقارمىغان،

موبادا ئاللا موشۇنى ئىرادە قىلغان بولسا ئۇلارغا ئىلگىركى جاھىلىيەت ئۇممەتلىرگە مۇئامىلە قىلغاندەك مۇئامىلە قىلىپ،ئاشۇلارغا يۇرگۇزگەن قانۇنىيەتلەرنى بۇلارغىمۇ يۇرگۇزگەن بولاتتى،

‹‹ئۇلار ئۆزلىرىگە قىلىنغان نەسىھەتنى ئۇنتۇغان چاغدا،ئۇلارغا(سىناش يۈزىسىدىن)پاراۋانلىقنىڭ ھەممە ئىشىكلىرىنى ئىچىۋەتتۇق،ئۇلار تاكى ئۆزلىرىگە بىرىلگەن نىئمەتلەردىن خۇشال ـ خورام تۇرغاندا(ئۇلارنى ئۇشتۇمتۇت جازالىدۇق،)ئۇلار ھەسرەتتە قالدى،››(ئەنئام44 ـ ئايەت)

‹‹(قىلغان ياخشى ئەمەللىرى بىلەن پەقەت)ھاياتى دۇنيانى ۋە ئۇنىڭ زىبۇ ـ زىنىنىتىنى(يەنى دۇنيانىڭ نىئمەتلىرىنى)كۆزلەيدىغان كىشلەرگە ئۇلارنىڭ ئەمەللىرىنىڭ ئەجرىنى بۇ دۇنيادىلا تولۇق بىرىمىز،دۇنيادا ئۇلارنىڭ ئەجرىدىن ھىچ نەرسە كىمەيتىلمەيدۇ››(ھۇد15 ـ ئايەت)

ئاللانىڭ جاھىلىيەت مىللەتلىرگە تۇتقان ئىلاھى قانۇنىيتى ئۇلار ھاياتى دۇنيانى قانچىلىك ئويلىسا ۋە ئۇنىڭ سەۋەپ ـ نەتىجە قانۇنىيتى بويچە مىڭىپ دۇنيا ئۇچۇن قانچىلىك تىرشچانلىق قىلسا ئاللا ئۇلارغا شۇ تىرىشچانلىقىنىڭ نەتىجىسىنى تولۇق بەرگەن ۋە ئۇلارنىڭ ئىشىنى سەۋەپكە باغلاپ قويۇپ بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنى ئىزىقتۇرغان،نەتىجىدە ئۇلار بىز مانا

موشۇنداق سەۋەپ كۆرسەتكەنلىكىمىز ئۈچۈنلا نەتىجىگە ئېرىشتۇق دەپ ئويلىغان ۋە ئەمىلىيەتتە بۇ ئۇلارنىڭ ھالاكىتىنىڭ باشلىنىشى بولۇپ قالغان ۋە ئاخىردا ئاللا ئۇلارنى دۇنيا ياكى ئاخىرەتنىڭ ۋە ياكى ھەر ئىككىلىسىنىڭ جازاسى بىلەن تۇيۇقسىز جازالىغان،

‹‹ئۇلار ئۆزلىرىگە قىلىنغان نەسىھەتنى ئۇنتۇغان چاغدا،ئۇلارغا(سىناش يۈزىسىدىن)پاراۋانلىقنىڭ ھەممە ئىشىكلىرىنى ئىچىۋەتتۇق،ئۇلار تاكى ئۆزلىرىگە بېرىلگەن نېئمەتلەردىن خۇشال-خورام تۇرغاندا(ئۇلارنى ئۇشتۇمتۇت جازالىدۇق،)ئۇلار ھەسرەتتە قالدى،زۇلۇم قىلغان قەۋمنىڭ يىلدىزى قۇرۇتۇلدى،(يەنى ئۇلار پۈتۈنلەي ھالاك قىلىندى)جىمى ھەمدۇ-سانا(پەيغەمبەرلەرگە ياردەم بېرىپ كۇپپارلارنى ھالاك قىلغانلىقى ئۈچۈن)ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى ئاللاغا خاستۇر››(ئەنئام44-45ئايەتلەر)

‹‹(قىلغان ياخشى ئەمەللىرى بىلەن پەقەت)ھاياتى دۇنيانى ۋە ئۇنىڭ زىبۇ-زىننىتىنى(يەنى دۇنيانىڭ نېئمەتلىرىنى)كۆزلەيدىغان كىشىلەرگە ئۇلارنىڭ ئەمەللىرىنىڭ ئەجرىنى بۇ دۇنيادىلا تولۇق بېرىمىز،دۇنيادا ئۇلارنىڭ ئەجرىدىن ھېچ نەرسە كېمەيتىلمەيدۇ،بۇنداق كىشىلەرگە ئاخىرەتتە دەۋزەختىن باشقا ھېچ نەرسە يوقتۇر››(ھۇد15-16-ئايەت)

ئەمما ئاللا ئۇممەتلەرنىڭ ئەڭ ياخشىسى بولۇشى ئۈچۈن،ئىنسانىيەتكە گۇۋاھچى بولۇشى ئۈچۈن ۋە ئىنسانلارنى ئاللانىڭ ئىزنى بىلەن قاراڭغۇلۇقتىن نۇرغا يېتەكلەيدىغان نۇرلۇق چىراق بولۇشى ئۈچۈن چىقارغان ئۇممەتنىڭ ئاللانىڭ دەرگاھىدا ئالاھىدە بىر ئىشى بار،ئاللا ئۇنى ئۆزىنىڭ كىتابىدا ۋە پەيغەمبىرىنىڭ سۈننىتىدە ئۇلارغا ئۇگەتتى ۋە رىئاللىقتا بۇ ئىشنىڭ ئەمىلى كۆرۈنۈشلىرىنى كۆرسەتتى ۋە يەنە زىمىننىڭ رىئاللىقىدا

ئۇنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ يوللىرىنى كۆرسىتىپ بەردى،

ئاللا ئۇنىڭغا‹‹ئىمان ئېيتىڭلار››ۋە ‹‹ياخشى ئەمەللەرنى قىلىڭلار››‹‹ئۇلار ماڭا ئىبادەت قىلىدۇ،ماڭا ھېچەرسىنى شېرىك قىلمايدۇ››نىڭ ئاچقۇچ ئىكەنلىكىنى ئېيتتى،

مانا بۇلار گۇللىنىش،خاتىرجەملىك،ھۆكۈمرانلىق ۋە كۈچ ـ قۇۋۋەتكە ئېلىپ بارىدىغان‹‹سەۋەپلەر››دۇر،

غەربىنىڭ‹‹سەۋەبلەرنى تۇتۇش›› ۋە سەۋەپكە تايىنىش يولى كۆزىنى ئالىچەكمەن قىلىۋەتكەن كىشىلەر‹‹ باشقا سەۋەپلەرنى تۇتماستىن پەقەت ئىمانلا زېمىندا گۇللىنىش ۋە كۈچ ـ قۇۋۋەت پەيدا قىلالامدۇ؟ماددى كۈچ ـ قۇۋۋەت،ئىلمى تەرەققىيات،پەن ـ تېخنىكا ۋە زور كۆلەملىك قىرغۇچى قوراللارنىڭ ئالدىدا ئىمان نېمىگە يارايدۇ؟››دەپ مەسخىرە ۋە ئەجەپلىنىش بىلەن توۋلايدۇ،

بىز بۇ دەرسنى ئەتراپلىق تەتقىق قىلىشىمىز ۋە ھەقىقى رەۋىشتە چۈشىنىشىمىز ۋە ئۇنىڭ تەلەپ ـ تەقەززاسى بويىچە مېڭىشىمىز كېرەك،

مۇرجىئە پىرقىسى ئەمەلنى ئىماننىڭ تەقەززاسىدىن چىقىرىۋېتىپ،‹‹ئىمان دىگەن پەقەت دىلى بىلەن تەسدىق قىلىپ تىلى بىلەن ئېيتىپ قويۇشتىنلا ئىبارەت،ئەمەلنىڭ ئىمان بىلەن ھېچقانداق مۇناسىۋىتى يوق،ئەمەل ئىمان ئاتالغۇسىنىڭ ئىچىدە ئەمەس››دىگەندىن بۇيان ئىسلام ئۇممىتىنىڭ ھاياتىدا تۈنجى زور خاتالىق ۋە نوقسان باشلاندى ۋە كىشىلەر ئەمەل بولمىسىمۇ ئىمان بولىۋېرىدۇ،ئەمەل ئىماننىڭ تەلەپ ـ تەقەززاسى ئەمەس دەپ ئويلاشقا باشلىدى،

ئەمما ئۆز دىنىنى ھەقىقى ماھىيىتى بىلەن چۈشەنگەن ۋە رىئاللىق ئالىمىدە

ئۇنى ئەينەن ئىجرا قىلغان تۇنجى ئەۋلاد مۇسۇلمانلار بولسا‹‹ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق،مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام ئاللانىڭ ئەلچىسى››دىگەن سۆزنى ئەقىدە ۋە شەرىئەت،ھاياتىنىڭ مۇكەممەل يولى،ئۇ ھاياتىنىڭ ھەممە تەرىپىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.ھاياتتىكى ھىچقانداق نەرسە ئۇنىڭ سىرتىغا چىقىپ كەتمەيدۇ،بۇ تەۋھىد كەلىمىسىنى تولۇق ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن رىئال ھاياتتا پۈتۈنلەي ئۇنىڭ تەلەپ تەقەززاسى بويىچە ياشاش كىرەك.رىئال دۇنيادا ئۇنىڭ تەلەپ تەقەززاسى بويىچە ياشىمىساق ۋە ھاياتىمىزنىڭ بارلىق تەرەپلىرىگە ئۇنى تولۇق تەدبىقلىمىساق ئۇنى تولۇق ئىجرا قىلغان بولمايمىز دەپ چۈشەنگەن ۋە شۇئاساستا ياشىغان،بىراق مۇسۇلمانلار كۆنلەرنىڭ ئۆتۈشى بىلەن ئۇنىڭ تەلەپ ـ تەقەززالىرىنى ئۇنتۇشقا باشلىدى ۋە ئۇ ئاستا ـ ئاستا پەقەت تىل بىلەن ئىيتىپ قويسىلا بولىدىغان ياكى دىل بىلەن تەسدىقلاپ قويسىلا بولىدىغان،ئەمىلىيتى يوق بىر نەرسىگە ئايلىنىپ قىلىۋىدى،دەل شۇ سەۋەپتىن مۇسۇلمانلارنىڭ ھالى بۈگۈن مانا موشۇ بولدى،

ئەنە ئاشۇ‹‹ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق››دىگەن سۆزنىڭ ۋەقەلىكى،

ئەمدى سەۋەپنىڭ ۋەقەلىكى نىمە؟ئاجىزلىق،كىيىن قىلىش ۋە تۇرغۇنلۇق،بىر ئىزدا توختاپ قىلىشنىڭ ۋەقەلىكى نىمە؟بىز سەۋەپنى ئىتىبارغا ئالمايمىزمۇ؟

ھەرگىز ئۇنداق ئەمەس،بىز سەۋەپنى ھەرگىز ئىنكار قىلمايمىز،بۇنىڭدا قىلچىلىك شەك يوق.لىكىن بۇيەردىكى مەسىلە سەۋەپ‹‹ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق››دىگەن سۆزنىڭ تەقەززاسىنىڭ سىرتىدىكى نەرسىمۇ؟

ئاللا بىزنى بۇيرىغان ۋە ئىسلام ئۇممىتىنىڭ ۋەزىپىسى قىلغان،ئاللانىڭ دۈشمەنلىرىگە قارشى كۈچ ـ قۇۋۋەت توپلاش ۋە تەييارلىق قىلىش‹‹ئاللاھتىن

باشقا ئىلاھ يوق››دىگەن سۆزنىڭ تەلەپ ـ تەقەززاسى ئەمەسمۇ؟

‹‹دۇشمەنلىرىڭلار(بىلەن ئۇرۇش قىلىش)ئۇچۇن قولۇڭلاردىن كىلىشىچە قورال كۈچى،جەڭ ئېتى تەييارلاڭلار،بۇنىڭ بىلەن ئاللانىڭ دۇشمىنىنى،ئۆزۈڭلارنىڭ دۇشمىنىڭلارنى ۋە ئۇلاردىن باشقا دۇشمەنلەرنى قورقىتىسىلەر،ئۇلارنى سىلەر تونۇمايسىلەر،ئاللا تونۇيدۇ،سىلەرنىڭ ئاللانىڭ يولىدا سەرىپ قىلغىنىڭلار مەيلى نىمە بولسا بولسۇن،سىلەرگە ئۇنىڭ ساۋابى تولۇق بىرىلىدۇ،سىلەرگە زۇلۇم قىلىنمايدۇ،(يەنى بۇ ساۋاپتىن ھىچنەرسە كىمەيتىلمەيدۇ.)››(ئەنفال سۈرىسى 60 ـ ئايەت)

ھەرقايسى ساھەلەردىكى بىلىملەرنى تەلەپ قىلىش‹‹ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق››دىگەن بۇ ئۇممەتكە مەيلى كۆپايە پەرىز بولسۇن ياكى ئەينى پەرىز بولسۇن بەرىبىر پەرىز ئەمەسمۇ؟‹‹بىلىم تەلەپ قىلىش ھەربىر مۇسۇلمانغا پەرىزدۇر››(تەبەرانى يەتكۈزگەن ھەدىس)

ئاللا ئات قىلغان رىزىقنى ئىزدەپ زىمىننى ئايلىنىش،دۇنيانى گۈللەندۇرۇش ئۇچۇن ئاسمان ۋە زىمىننىڭ بايلىقلىرىنى ئىچىش،بويسۇندۇرۇش ئاللا‹‹ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق››دەپ گۇۋاھلىق بەرگەن ئۇممەتكە بىكىتكەن پەرىز ئەمەسمۇ؟

‹‹ئاللا سىلەرگە زىمىننى مىڭىشنى ئاسان قىلدى،زىمىننىڭ ئەتراپىدا مىڭىڭلار،ئاللانىڭ(بەرگەن)رىزقىدىن يەڭلار،سىلەر تىرىلگەندىن كىيىن ئاللانىڭ دەرگاھىغا قايتۇرۇلىسىلەر.››(مۇلۇك سۈرىسى 15 ـ ئايەت)

‹‹ئاللا ئاسمانلاردىكى ۋە زىمىندىكى نەرسىلەرنىڭ ھەممىسىنى(كامالى)پەزلىدىن سىلەرگە بويسۇندۇرۇپ بەرى،بۇنىڭدا ھەقىقەتەن (قۇدرەت ئىلاھىنى)تەپەككۇر قىلىدىغان قەۋىم ئۇچۇن(ئاللانىڭ

قۇدىرتىنى ۋە بىرلىكىنى كۆرسىتىدىغان)(رۇشەن)دەلىللەر بار››(جاسىيە سۈرىسى 13 ـ ئايەت)

مۇسۇلمانلار ئارىسىدا ئۆز ـ ئارا قىرىنداشلىق،دوسلۇق ۋە مۇھەببەتنىڭ بولۇشى ئاللا‹‹ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق››دەپ گۇۋاھلىق بەرگەن ئۇممەتكە بىكىتكەن پەرىز ئەمەسمۇ؟

‹‹ئۆز ـ ئارا دۈشمەنلىك قىلىشماڭلار،ھەسەد قىلىشماڭلار،بىربىرىڭلاردىن يۈز ئۆرىمەڭلار،ئاللانىڭ ئۆز ـ ئارا قىرىنداش بەندىلىرىدىن بولۇڭلار››(مۇسلىم يەتكۈزگەن)

‹‹مۆئمىنەر ھەقىقەتەن(دىندا)قىرىنداشلاردۇر،(ئۇرۇشۇپ قالسا)قىرىنداشلىرىڭلارنىڭ ئارىسىنى تۈزەڭلار،رەھمەتكە ئېرىشىشىڭلار ئۈچۈن ئاللادىن قورقۇڭلار››(ھوجۇرات10 ـ ئايەت)

سىياسى،ئىقتىسادى ۋە ئىجتىمائى جەھەتلەردە ئادالەتنى بەرپا قىلىش ئاللا‹‹ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق››دەپ گۇۋاھلىق بەرگەن ئۇممەتكە بىكىتكەن پەرىز ئەمەسمۇ؟

‹‹شۈبھىسىزكى،ئاللا سىلەرنى ئامانەتلەرنى ئىگىسىگە قايتۇرۇشقا،كىشىلەر ئارىسىدا ھۆكۈم قىلغاندا ئادىل ھۆكۈم قىلىشقا بۇيرىيدۇ،››(نىسا سۈرىسى 59 ـ ئايەت)

‹‹سۆز قىلغان(ھۆكۈم چىقارغان ياكى گۇۋاھلىق بەرگەن)چېغىڭلاردا ئادىل بولۇڭلار(ھۆكۈم چىقىرىلغان ياكى گۇۋاھلىق بىرىلگەن ئادەم)تۇغقىنىڭلار بولغان تەقدىردىمۇ ئاللاغا بىرىلگەن ئەھدىگە ۋاپا قىلىڭلار››(ئەنئام152 ـ ئايەت)

‹‹ئى مۆئمىنلەر ئاللانىڭ(ھەقلىرىنى)ئادا قىلىشقا تىرىشىڭلار،ئادىللىق

بىلەن گۇۋاھلىق بىرىڭلار،بىرەر قەۋمگە بولغان ئۆچمەنلىكىڭلار،(ئۇلارغا)ئادىل بولماسلىقىڭلارغا سەۋەپ بولمىسۇن،(دۇشمىنىڭلارغا)ئادىل بولۇڭلار،بۇ(يەنى ئۇلارغا ئۆچمەن تۇرۇپ ئادىل بولىشۇڭلار،)تەقۋادارلىققا ئەڭ يىقىندۇر،ئاللادىن قورقۇڭلار،ئاللا ھەقىقەتەن قىلمىشىڭلاردىن خەۋەرداردۇر،››(سۇرە مائىدە 8 ـ ئايەت)

‹‹بىز ھەقىقەتەن پەيغەمبىرىمىزنى رۇشەن مۆجىزىلەر بىلەن ئەۋەتتۇق،ۋە ئۇلار بىلەن بىللە،ئىنسانلار ئادالەتنى بەرپا قىلسۇن دەپ،كىتاپنى قانۇننى چۈشۈردۇق،تۇمۇرنى ياراتتۇق،››(سۇرە ھەدىد25 ـ ئايەت)

مانا ئاشۇ يۇقارقىلار ۋە ئۇلاردىن باشقىلار‹‹ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق››دىگەن سۆزنىڭ تەقەززاسى،تەلىپى،ئىجرا قىلىشقا،ئورۇنلاشقا تىگىشلىك ۋاجىباتلار بولۇپ،قانداقتۇ كىشىلەر ئۇنىڭ گۈزەللىكى توغۇرلۇق مۇلاھىزە ئىلىپ بىرىش ئۈچۈن تاملارغا ئىسىپ قويۇدىغان زىنนەت بويۇملىرى ياكى لەۋھەلەر ئەمەس،ئۇلار پەقەت بۇ ئۇممەتنىڭ گۈللىنىشى،كۈچىيىشى ۋە خاتىرجەملىككە ئىرىشىش ئۈچۈن ئىجرا قىلىشقا تىگىشلىك پەرىزلەردۇر،موبادا ئۇممەت ئاللانىڭ كىتابى ۋە پەيغەمبەرنىڭ سۈننىتىنى چىڭ تۇتۇش ئارقىلىق ئۇلارنى ئىجرا قىلسا ئاللا ئۇنىڭغا ۋەدە قىلغان نەرسىلەر چوقۇم ئەمەلگە ئاشىدۇ،ۋە تارىختىكى گۈللەنگەن،ھۆكۈمران بولغان،كۈچ ـ قۇۋۋەتكە تولغان ۋە زىمىندا باشقىلار ئەيمىنىدىغان بىر گەۋدە بولغان دەۋىرلىرىگە قايتا ئىرىشىدۇ،

بەزىلەر ھەممە ئىش سەۋەپكە باغلىق بولسا ئۇنداقتا بۇ ئىشتا مۆئمىنلەر بىلەن مۆئمىن ئەمەسلەر ئارىسىدىكى پەرىق نەدە قالدى؟ئىش موشۇنداق بولغاندىن كىيىن بىز پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن پەقەت سەۋەپلەرگىلا تىرىشچانلىق

كۆرسىتىپ ئىمان مەسىلىسىنى بىر تەرەپكە قويۇپ قويساق،ياكى ئۇنى ياۋرۇپالىقلارغا ئوخشاش خالىغان ئادەم ئىمان ئېيتىدىغان ۋە خالىغان ئادەم كاپىر بولىدىغان‹‹شەخسى مەسىلە››قىلساق بولمامدۇ؟دېيىشى مۇمكىن، ئاللاغا ۋە ئاخىرەت كۈنىگە ئىشەنگەن ھەقىقى مۆئمىنىنىڭ بۇنداق گەپنى قىلىشى مۇمكىن ئەمەس،بۇنداق دىگەن ئادەم شەكسىز خاتا كەتكەن بولىدۇ،بۇنداق گەپنى پەقەت غەربىنىڭ ئىددىيە تاجاۋۇز قەلبىنى ئىگەللىۋالغان ۋە ھەتتا ئۇنى ئىمان دائىرىسىدىن چىقىرۋەتكەن ئادەملا دەيدۇ، بۇنداق گەپنى قىلغانلار دۇنيادا ئىنسانلار جەمىيىتىگە ھۆكۈمرانلىق قىلىۋاتقان ئىلاھى قانۇنىيەتلەرنى تونۇشتا خاتا كەتكەن بولىدۇ،ۋە تارىخنى چۈشىنىشتە خاتا كەتكەن بولىدۇ،

توغرا،ئىنسان ھاياتىدا ھىچقانداق نەرسە سەۋەپسىز ۋۇجۇتقا چىقمايدۇ،چۈنكى ئىنسان ھىچقاچان ھەرقانداق بىر نەرسىگە بولغىن دىسە بولىدىغان مەخلۇق ئەمەس،بۇ ئاللاغىلا خاس ئىش خالاس،ئىنسان پەقەت جاپا چىكىش ئۇچۈنلا يارىتىلغان،ئۇ بۇ دۇنيادا جاپا مۇمۇشەققەتسىز ھىچنەرسىگە ئېرىشەلمەيدۇ،**‹‹ئى ئىنسان!سەن ھەقىقەتەن پەرۋەردىگارىڭغا مۇلاقات بولغىنىڭغا قەدەر،(ئۆز ئىشىڭدا)سەئيى ـ ئىجتاھات قىلىسەن(يەنى ئەمىلىڭنىڭ نەتىجىسىنى كۆرىسەن،)(سۈرە ھەدىد6 ـ ئايەت)**

‹‹بىز ئىنساننى ھەقىقەتەن جاپا ـ مۇشەققەت ئىچىدە قىلىپ ياراتتۇق،››(سۈرە بەلەد4 ـ ئايەت)

لىكىن كاپىرلار جاپا چىكىدۇ،ئاللا خالىسا ئۇلارنى مۇۋەپپىقىيەتكە ئېرىشتۇرىدۇ،ۋە ئۇلارنى ئاشۇ مۇۋەپپىقىيەتلىرى بىلەن غەپلەتتە قويۇپ گۇناھلىرىنى چىكىگە يەتكۈزىدۇ،ئاندىن ئۇلارنى تۇيۇقسىز شۇنداق قاتتىق

جازالايدۇكى ئۇلار قانداق سەۋەپلەرنى قىلسۇن كىرەككە كەلمەيدۇ،ئۇلارغا بەرگەن ۋاقىت مەيلى ئۇزۇن بولسۇن ياكى قىسقا بولسۇن بەربىر ئۇلارنى گۇمران قىلىدۇ ۋە ئۇلارنىڭ ئورۇنلىشىدىغان جايى جەھەننەم بولىدۇ،ئۇ نىمىدىگەن يامان جاي!‹‹**كاپىرلار ئۆزلىرىگە(جازا بەرمەستىن)مۆھلەت بىرىشىمىزنى،(يەنى ئۆمۈرىنى ئۇزۇن قىلىشىمىزنى)ھەرگىزمۇ ئۆزلىرى ئۈچۈن پايدىلىق دەپ گۇمان قىلمىسۇن،ئۇلارغا مۆھلەت بىرىشىمىز،(ۋە ئەجىلىنى كىچىكتۇرشىمىز)پەقەت ئۇلارنىڭ گۇناھىنىڭ كۆپىيىشى ئۈچۈندۇر،ئۇلار،(ئاخىرەتتە)خار قىلغۇچى ئازاپقا دۇچار بولىدۇ،››(سۇرە ئال ئىمران 178 ـ ئايەت)**

‹‹نۇرغۇن شەھەر ئاھالىلىرى زالىم تۇرۇقلۇق ئۇلارغا مۆھلەت بەردىم،(ئۇلار بۇ مۆھلەتكە مەغرۇر بولۇپ كەتتى،)ئاندىن(يەنى ئۇلارغا ئۇزاق مۇددەت مۆھلەت بەرگىنىمدىن كىيىن،)ئۇلارنى جازالىدىم،ئاخىر قايتىدىغان جاي مىنىڭ دەرگاھىمدۇر،(يەنى ئاخىر ھەممىسى ماڭا كىلىدۇ،)››(سۇرە ھەج48 ـ ئايەت)

ئەمدى مۆمىنلەرگە كەلسەك ئۇلارمۇ جاپا چىكىدۇ ۋە كۈچىنىڭ يىتىشىچە سەۋەپلەرنى قىلىدۇ دە شۇنىڭ بىلەن ئاللا ئۇلارغا ياردەم بىرىدۇ.گەرچە ئۇلار سان ۋە تەييارلىق جەھەتتە كاپىرلاردىن نەچچە ھەسسە ئاجىز بولسىمۇ ئۇلارغا غەلبە ئاتا قىلىدۇ.ۋە ئۇلارنى ئۆزى رازى بولۇپ تۇرۇپ ئۇستۇن قىلىدۇ،ئۇلارغا ھاياتىنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىدە بەركەت ئاتا قىلىدۇ ۋە كاپىرلارنىڭ ئۇنىڭ تەمىنى بىلمەيدىغان خاتىرجەملىك ئاتا قىلىدۇ.‹‹**(ئى يەھۇدىلار جامەسى،بەدىردە جەڭ ئۈچۈن)ئۇچراشقان ئىككى گورۇھتا سىلەر ئۈچۈن ئىبرەت بار،بىرى ئاللا يولىدا ئۇرۇشىۋاتقان گورۇھتۇر،يەنە بىرى مۇسۇلمانلارنى(سانىنى)ئۆزلىرىدەك ئىككى باراۋەر ئوپئوچۇق كۆرگەن كاپىرلار**

گوروھىدۇر،(يەنى ئاللا كاپىرلارغا قورقۇنۇچ سېلىش بىلەن ئۇلارنى ئۇرۇشتىن قول يىغدۇرۇش ئۈچۈن كاپىرلارغا مۇسۇلمانلارنىڭ سانىنى جىق كۆرسەتتى.)ئاللا خالىغان كىشىگە ياردەم بېرىپ قوللايدۇ،بۇنىڭدا ھەقىقەتەن ئەقىل ئىگىلىرى ئۈچۈن ئىبرەت بار،››(سۈرە ئال ئىمران 13 ـ ئايەت)‹‹(پەيغەمبەرنى ئىنكار قىلغانلىقتىن ھالاك قىلىنغان)شەھەرلەرنىڭ ئاھالىسى ئىمان ئېيتقان ۋە(كۇپىردىن،گۇناھلاردىن)ساقلانغان بولسا ئىدى،ئەلۋەتتە ئۇلارنى ئاسمان ـ زېمىننىڭ پاراۋانلىقلىرىغا مۇيەسسەر قىلاتتۇق،لېكىن ئۇلار(پەيغەمبەرلەرنى)ئىنكار قىلدى،شۇڭا ئۇلارنى ئۆز قىلمىشلىرى تۈپەيلىدىن ھالاك قىلدۇق،››(سۈرە ئەئراپ 96 ـ ئايەت)‹‹(تەۋبە قىلغانلار)ئىمان ئېيتقانلار بولۇپ ئۇلارنىڭ دىللىرى ئاللانى ياد ئېتىش بىلەن ئارام تاپىدۇ،بىلىڭلاركى دىللار ئاللانى يادئېتىش بىلەن ئارام تاپىدۇ،››(سۈرە رەئىد 28 ـ ئايەت)

ئۇنداقتا،مانا بۇ گەرچە سەۋەپلەرنى قىلىشنىڭ زۆرۈرلىكى جەھەتتە بىرلىككە كەلسىمۇ لېكىن بىر ئەمەس بەلكى بىربىرىگە پۈتۈنلەي ئوخشىماي ئىككى يول،

ئىسلام ئۇممىتى كىتاپ ۋە سۈننەتنى چىڭ تۇتۇش ۋە قۇرئان كەرىمنى ئوچۇق قەلىپ بىلەن تەپەككەر قىلىش ئارقىلىق ئۆزگە مۇناسىۋەتلىك ئىلاھى قانۇنىيەتلەرنى ئىجرا قىلغان ۋاقتىدا ئاللا ئۇنى ئۆزىنىڭ رازىلىقى بىلەن ئۇستۇنلىككە ئىگە قىلدى ۋە ئۇنىڭغا تەرەپ تەرەپلەردىن بەركەت ئاتا قىلىپ ھاياتىنى خاتىرجەملىككە تولدۇرىۋەتتى،ۋە ئۇنى پۈتۈن ئىنسانلارنىڭ ـ ـ گەرچە ئۇلار ئاللانىڭ دىنىغا كىرمىگەن بولسىمۇ ـ ـ يول

باشلىغۇچىسى ۋە مۇئەللىمى قىلدى،ياۋرۇپا ئىسلامغا كىرىشنى رەت قىلغان ۋە ھەتتا ئۇنىڭ ئەھلىگە قاتتىق ئۇرۇش قوزغىغان تۇرۇغلۇق مۇسۇلمانلاردىن ئۆگەنگەن نەرسىلەر ئارقىلىق ئاندىن ئۆزىنىڭ‹‹گۈللىنىشى››نى ئەمەلگە ئاشۇرغان ئىدى،

لىكىن ئىسلام ئۇممىتى ئاللاھتىن باشقا ئىلا يوق دىگەن سۆزنىڭ تەلەپ-تەقەززالىرىنى بىربىرلەپ تاشلىۋتىشكە باشلىغان ۋە ئاللانىڭ كىتابىنى چىڭ تۇتماسلىق ۋە ئۇنى يىتەرلىك ئويلانماسلىق نەتىجىسىدە ئاللا ئورۇنلاشتۇرغان قانۇنىيەتلەرگە بولغان چۈشەنچىسى ئاجىزلاشقان ۋاقتىدا ئاخىرىدا چوقۇم كىلىپ چىقىشقا تىگىشلىك نەتىجە كىلى چىقتى،چۈنكى ئاللا ئورۇنلاشتۇرغان قانۇنىيەتلەر ئۆزگەرمەيتتى ۋە ھىچبىر ئادەمگە يان باسمايتتى،

‹‹ئاللانىڭ(مەخلۇقاتلار ئۇستىدىن قوللانىغان) يولىدا ھەرگىزمۇ ھىچقانداق ئۆزگىرىشنى كۆرمەيسەن،ئاللا يولىدا ھەرگىز يۆتكىلىشنىمۇ(يەنى ئازاپنىڭ ئازاپقا تىگىشلىك بولغانلاردىن باشقىلارنىڭ ئۇستىگە يۆتكىلىشىنى)كۆرمەيسەن،››(سۈرە فاتىر43-ئايەت)

كىشىلەر سوفىزىمنىڭ تەسىرى بىلەن دۇنياغا سەل قارىغان ۋە مىدىتسىنا،ئاستىرونومىيە،ماتىماتىكا،فىزىكا،خىمىيەدىن ئىبارەت ھاياتنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىگە مۇناسىۋتلىك بىلىملەرگە سەل قارىغان ۋاقتىدا تەبىئىيلا سانائەتتە كىيىن قالدى ۋە شۇنىڭدەك يەنە ئۇرۇش پەنلىرىدە ۋە ئۇنىڭغا كىرەكلىك قورال-ياراغلارنى ياساشتا كىيىن قالدى،چۈنكى قەدىمدىن بۇيان ئۇرۇش پەنلىرى ئۆزىنىڭ ئەڭ مۇھىم تەرەپلىرىدە ئىلىم-پەن ۋە سانائەتنىڭ تەرەققىياتىغا تايىناتتى،

مۇسۇلمانلار ئىلىم ـ پەن ۋە سانائەتكە سەل قارىغان ۋاقىتتا ۋە ئۇرۇش پەنلىرىدە كەينى قالغان ۋاقىتتا ياۋروپا—مۇسۇلمانلاردىن ئۆگەنگەن نەرسىلەر بىلەن—ئىلىم ـ پەن ۋە سانائەتتە ئىلگىرلەپ مۇسۇلمانلار بىلمەيدىغان ئۇرۇش قوراللىرىنى ياساپ بولغان ئىدى.

ياۋروپا زېمىندا ھۆكۈمران بولۇشنىڭ سەۋەپلىرىنى قىلىۋاتقان ۋاقىتتا مۇسۇلمانلار تەركىدۇنيا بولۇش ۋە ھۆكۈمرانلىقتىن يىراق تۇرۇشنىڭ سەۋەپلىرىنى قىلماقتا ئىدى.

ئىككى گورۇھ ئۇچىرشىۋىدى ھەممەيلەنگە مەلۇم بولغان ئاقىۋەت يۈزبەردى. خىرىستىيان دۆلەتلىرى ئوسمانىيە دۆلىتىنى تەرەپ تەرەپتىن تالاشقا ۋە ئىسلام زېمىنىنى بىر پارچىدىن بىر پارچىدىن يۇتىۋىلىشقا باشلىدى.ھالبۇكى ئىسلام ئۇممىتى زىكىر بىلەن—قۇرئان كۆرسەتكەن ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق دىگەن سۆزنىڭ تەلىپىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان ۋە ئىنسانىنى كۈچ ـ قۇۋۋەت ۋە ئۇستۇنلۈككە يېتەكلەيدىغان زىكىر بىلەن ئەمەس—بەلكى ئۆزىنى غەيىپ ئالىمىگە شۇڭغۇيمىز بەلكى تىخى فەناغا يىتىمىز دەپ داۋا قىلىپ رىئاللىقتا يۈزلىنىشتىن قاچىدىغان سوفىلارچە زىكىر بىلەن مەشغۇل ئىدى.

‹‹كىسەل كىشى››ھىلى ئۇياندىن ھىلى بۇياندىن كېلىۋاتقان ئارقىمۇ ئاقا زەربىلەردىن سەنتۇرۇلۇشكە باشلىدى.ئۇ بىر تەرەپتىن كەلگەن غەلىيانلارنى ئەمدىلا بىسىقتۇرۇپ بولىشىغا باشقا بىر ئورۇندا يىڭىدىن بىر غەليان ئاشكارا بولاتتى،،،خىرىستىيانلار ۋە يەھۇدى قىساسچىلىرى ھىلە مىكىرلەرنى پىلانلاۋاتقان ۋە ئىجرا قىلىۋاتقان،ئۇممەت بولسا مازايى ـ ماشايىخلارغا ۋە ئەۋلىيالارغا سىغىنىپ ئۇلاردىن قىيىنچىلىقنى كۆتۈرىۋىتىشنى ۋە

ئەجدادلار ئىسسىق قىنى بەدىلىگە قولغا كەلتۈرگەن زىمىنلارنى ھەركۈنى پارچە-پارچىدىن يۇتۇلىۋاتقان دۈشمەنلەرنى توسۇشنى تىلەش بىلەن مەشغۇل بولىۋاتقان ئىدى.

ئاخىرىدا ‹‹كىسەل كىشى››تەلتۆكۈس يىقىتىلدى.بۇ چاغدا پۈتۈن ئۈممەت—ئاللا رەھىم قىلغان ئادەمدىن باشقا—ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق دىگەن سۆزنى ئۆزىنىڭ جانلىق مەزمۇنىدىن ئايرىۋەتكەن ۋە ئۇنىڭ تەلەپ تەقەززالىرىنى ئۇنتۇشقان بولۇپ،ئۇ تىل بىلەنلا ئىيتىلىپ قويىدىغان سۆزگە ۋە روھتىن خالى تەقلىدلەرگە ئايلىنىپ قالغان ئىدى.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۈممىتىنى ئاگاھلاندۇرغان ئىش ئاخىرى يۈز بەردى،ھەرقايسى مىللەتلەر ئۇنىڭغا تەرەپ-تەرەپتىن ھۇجۇم قىلىشقا باشلىدى.ئاللا ئۇلارنىڭ قەلبىدىن مۇسۇلمانلاردىن ئەيمىنىش ۋە قورقۇشنى كۆتۈرىۋەتكەن ئىدى.ئۇلار خۇددى ئاچقالغان يىرتقۇچ بۆرىلەردەك خىرس قىلىپ كىلىشكە باشلىدى.

‹‹يىقىندا مىللەتلەر سىلەرگە خۇددى بىربىرىنى تاماققا چاقىرىشقاندەك چاقىرىشىپ(بىرلىكتە قارشى تۇرىدۇ)ئۇلار ئىيتتى :ئى ئاللانىڭ پەيغەمبىرى بۇ شۇكۈندە بىزنىڭ سانىمىزنىڭ ئازلىقىدىنمۇ؟پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئىيتتى :ياق،تىخى سىلەر شۇ كۈندە كۆپ.لىكىن سەلنىڭ ئۈستىدىكى كۆپۈككە ئوخشايسىلەر،ئاللا سىلەرنىڭ دۈشمەنلىرىڭلارنىڭ قەلبىدىن سىلەردىن ئەيمىنىشنى كۆتۈرىۋىتىدۇ،ۋە سىلەرنىڭ قەلبىڭلارغا ئاجىزلىقنى تاشلاپ قويىدۇ،ئۇلار ئىيتتى :ئى ئاللانىڭ پەيغەمبىرى ئاجىزلىق دىگەن نىمە؟پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئىيتتى :دۇنيانى ياخشى كۆرۈش ۋە ئۆلۈمنى يامان كۆرۈش››(ئەھمەد ۋە ئەبۇداۋۇت يەتكۈزگەن ھەدىس)

لىكىن بۈگۈن بوسنىيە ھەرسەكتىكى پاجىئە ۋە قىرغىنچىلىق تارىختا يىتىپ باقمىغان چەككە يەتتى،بۇ ئەلۋەتتە پەقەت ياۋايى خىرىستىيانلار ۋە يەھۇدى قىساسچىلىرى ئىجرا قىلغان قەبىھلىكتىلا ئىپادىلەنمەستىن بەلكى بۇ يەردىكى ئەڭ چوڭ قەبىھلىك سەل—تەرەپ ـ تەرەپلەردىن كەلگەن سەل ـ ـ ھەركەتلەنمىسە ھەركەتلەنمەيدىغان ئاشۇ كۆپۈكلەردە ئىپادىلەندى،

غەرىپنىڭ مەيدانى

يەھۇدى ناسارالار ۋە مۇشرىكلارنىڭ ئىسلام ۋە مۇسۇلمانلار بولغان دۈشمەنلىكى بۇيەردە تىلغا ئېلىپ ئولتۇرۇشقا ھاجەت بولمىغۇدەك دەرىجىدە ناھايىتى ئوچۇق بىر ئىش،ئاللانىڭ سۆزىدىنمۇ سەممى ۋە ئوچۇق بايان يوق.**‹‹سەن يەھۇدىلار ۋە ناسارالارنىڭ دىنىغا كىرمىگۈچە ئۇلار سەندىن ھەرگىز رازى بولمايدۇ››(سۈرە بەقەر 120 ـ ئايەت)‹‹ئۇلار قولىدىن كەلسىلا سىلەرنى دىنىڭلاردىن قايتۇرىۋەتكەنگە قەدەر سىلەر بىلەن داۋاملىق ئۇرۇشىدۇ.››(سۈرە بەقەر 218 ـ ئايەت)‹‹ئۇلار مۆئمىنلەر ھەققىدە نە تۇغقانچىلىققا،نە ئەھدىگە رىئايە قىلمايدۇ.››(سۈرە تەۋبە 10 ـ ئايەت)**

موشۇ ئۈچىدىن—يەھۇدىلار،خىرىستىيانلار ۋە مۇشرىكلار—قايسى بىرى بولسۇن مۇسۇلمانلارغا ئەزىيەت بىرىشكە ۋە ئۇلارغا زىيان يەتكۈزۈشكە كۈچى يىتىدىغانلىقىنى ھىس قىلغان ھامانلا ئاللاھتىن باشقا ئىلا يوق مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام ئاللانىڭ پەيغەمبىرى دىگەن بۈيۈك كەلىمىگە بويسۇنغان بۇ ئىسلام ئۈممىتىگە قارىتا ئۆز كۆڭلىدە يۇشۇرۇپ كەلگەن ئۆچمەنلىك ۋە ھەسەتنى قاندۇرۇش ئۈچۈن ئىككىلەنمەيلا قول سالدى،يەھۇدىلارنىڭ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام دەۋرىدىكى مەدىنىدە مۇسۇلمانلارغا قارىتا ئىلىپ بارغان ھىلى مىكرى بولسۇن ياكى خىرىستىيانلارنىڭ ئىسلامنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدە ئىسلام دۆلىتىگە ھۇجۇم قىلىش ئۈچۈن ئىشلەتكەن ھىلە مىكرى بولسۇن ۋە ياكى بۇتپەرەس مۇڭغۇللارنىڭ—ئىسلامغا كىرىشتىن بۇرۇن—ئىسلام دۆلىتىنى يوقىتىش ئۈچۈن قىلغان ھۇجۇملىرى بولسۇن ياكى بىرىنچى قىتىملىق ئەھلى سەلىپ ئۇرۇشى بولسۇن ياكى مۇسۇلمانلارنى ئىسپانىيەدىن قوغلاپ چىقىرىۋىتىش ۋە قىرىۋىتىش بولسۇن

ياكى تاكى بۇگۈنگىچە داۋاملىشىۋاتقان ئىككىنچى قىتىملىق ئەھلى سەلىپ ئۇرۇشى بولسۇن ياكى كالىغا چوقۇنۇدىغان ھىندىلارنىڭ ئۆتكەن ئەسىرنىڭ بىشىدىن باشلاپ بۇگۈنگىچە داۋاملىشىۋاتقان مۇسۇلمانلارغا زىيانكەشلىك قىلىشلىرى بولسۇن ياكى يەھۇدىلارنىڭ پەلەستىنىنى بۇلىۋىلىش ۋە ئۇنىڭ ئەھلىنى قوغلاپ چىقىرىش ۋە ئۇنىڭغا قارىتا ئىرقى يوقىتىش يۇرگۇزۇش مەقسىدىدە ئوسمانىيە دۆلىتىنى يوقىتىش ئۈچۈن قىلغان ھىلە مىكرى بولسۇن مانا موشۇلارنىڭ ھەممىسىدە تارىخ بۇ ھەقىقەتكە تىرىك گۇۋاھچى بولالايدۇ.

بۇ زەنجىر،بۇ ئىزچىللىق ئىسلام تارىخىنىڭ بىشىدىن باشلاپ تاكى بۇگۈنگىچە ئۈزۈلۈپ قالمىدى.

بوسنىيە ھەرسەكتە بۇگۈن يۈز بىرىۋاتقان ئىشلار پەقەت خىرىستىيانلار ۋە يەھۇدىلارنىڭ ئىسلامغا قارىتا قەلبىگە توشۇپ كەتكەن يامان نىيەتلىرىنىڭ قايتا ئىپادىلىنىشى ۋە ئىسلام دۈشمەنلىرىنىڭ ھەرقاچان مۇسۇلمانلار ئۈستىدىن غەلبە قىلىسلا ئۇلارغا قوللىنىدىغان ۋەھشىلىكىنىڭ داۋامى خالاس.

لىكىن بۇ قىتىملىق ۋەھشىلىيلىكتە ئۇنى ئۇنىڭدىن باشقا ھەرقانداق ۋەھشىيلىكلەردىن تىخمۇ ئىچىنىشلىق قىلىۋىتىدىغان ۋە شۇ ۋاقىتىنىڭ ئۆزىدە يەنە نۇمۇسسىز غەرپىنىڭ ھەرقانداق تەسەۋۋۇرنىڭ چىكىدىن ھالقىپ كەتكەن ۋە ئورمانلىقتىكى يىرتقۇچلارمۇ ئۇنىڭدىن ئەيمىنىدىغان بۇ ۋەھشىيلىككە تۇتقان پوزىتسىيىسىنى ۋە مەيدانىنى چۈشەندۇرۇپ بىرىدىغان بىر قانچە«قوشۇمچە»ئامىللار بار.

سىرىپ خىرىستىيانلىرى ۋە پۈتۈن ياۋروپا خىرىستىيانلىرىغا نىسبەتەن

ئىسلامنىڭ ئوسمانىيلارنىڭ قولى ئارقىلىق ياۋروپاغا ئىچكرلەپ كىرىشى ئۇلارغا ئۇلارنى قاراڭغۇلۇقتىن نۇرغا چىقىرىدىغان خوش بىشارەت بولۇشىنىڭ ئورنىغا ئۇلارنىڭ قەلبىدە ساقايماس بىر جاراھەتنى شەكىللەندۈرگەن،

ۋىلفىرد كانتول سىمىس(Wilfred Cantwell Smith)ئۆزىنىڭ زامانىۋى تارىختىكى ئىسلام(Islam In Modern History)دىگەن كىتابىدا مۇنداق دەيدۇ؛‹‹كارىل ماركىس ۋە سوتسىيالىزىم پەيدا بولغا قەدەر پەيغەمبەر مۇھەممەد غەرىپ مەدىنىيىتى ئۈچۈن ئۇنىڭ پۈتۈن تارىخىدىكى بىردىنبىر ھەقىقى تەھدىت بولغانىدى،بىزنىڭ بۇ تەھدىتنىڭ ئەمىلىيەتتە زادى قانچىلىك ئىكەنلىكىنى ۋە ئۇنىڭ قايسى ۋاقىتلاردا ئەڭ خەتەرلىك دەرىجىگە يەتكەنلىكىنى ئەسلەپ ئۆتۈشىمىز بەكمۇ مۇھىم،

ھۇجۇم ئەقىدە ۋە ھەربىدىن ئىبارەت ئىككىلا ساھەدىن تەڭ باشلانغان ۋە ناھايتى كۈچلۈك بولغان ئىدى،،خىرىستىيانلار بىر قىتىمدىلا رۇم ئىمپىرىيىسىنىڭ ئەڭ چىرايلىق پارچىسىنى يوقىتىپ قويدى،ۋە ئۇنى ئۇنىڭدىن يىڭى بىر كۈچ قولىغا ئىلىۋالدى،بۇ كۈچ ئىمپىرىيەنىڭ تولۇق يوقۇلىشى ئۈچۈن بىر تەھىدىت بولغان ئىدى،

گەرچە قۇستەنتىنىيە(ھازىرقى ئىستانبول)مىسىر ۋە سۇرىيەگە ئوخشاش ئەرەپ قوشۇنلىرىنىڭ قولىغا پۈتۈنلەي چۈشۈپ قالمىغان بولسىمۇ لىكىن ئۇنىڭغا بولغان بىسىم ئۈزۈن مەزگىل داۋاملاشتى،ئىككىنچى قىتىملىق كىڭىيىش دولقۇنىدا 1453 ـ يىلى قۇستەنتىنىيە ئۇلارنىڭ قولىغا چۈشۈپ قالدى،1529 ـ يىلى ئىغىر تەھدىت ئاستىدا قالغان ياۋروپانىڭ يۈرىكى بولغا ن ۋىنا قورشاۋ ئاستىدا قالدى،ئاجىزلىشىدىغاندەك كۆرۈنمەيدىغان شىددەتلىك ھەربى يۈرۈش ئۆزىنىڭ يولىدا توختىماي ئىلگىرلىمەكتە

ئىدى،شۇنىڭدىن ئۇزۇن ئۆتمەيلا 1683 ـ يىلى بۇنداق ئىش يەنە بىر قېتىم يۈز بەردى، توختىمايدىغان، تىنچىمايدىغان ۋە ھەر قېتىمدا تەكرار ـ تەكرار غەلبە قازىنىدىغان ئاشۇ زور تەھدىت سالغۇچى كۈچ تەرىپىدىن ئىلىپ بېرىلغا نەچچە ئەسىرلىك ھەربى يۈرۈشنىڭ چۈچۈپ كەتكەن غەرىپنىڭ روھىدا قالدۇرغان ۋەھىمىسى ئالدىدا 1947 ـ يىلى چىخىسلوۋاكىيەنىڭ كومىنىستلارنىڭ قولىغا چۈشۈپ قىلىشىدىن پەيدا بولغان ۋەھىمە ھىچنىمىگە ئەرزىمەيتتى، كومىنىستىلارنىڭ تەھدىت سالغىنىدەك(سىمىس 1959 ـ يىلى يازغان كىتاۋىدا كومۇنىزىم بۈگۈن ئەڭ يۇقىرى دولقۇنغا يەتتى،ئۇ ياۋرۇپاغا كۈچلۈك تەھدىت شەكىللەندۈردۇ دەپ يازغان ئىدى.) ئىددىيە ۋە قىممەت ساھەسىدىمۇ ئىسلامنىڭ تەھدىدى ۋە غەلبىسى مەۋجۇت ئىدى،ئىسلامنىڭ ھۇجۇمى رىئالىقتا يۈزلەنگىنىدەك نەزىريە ۋە ئىددىيە ساھەسىگىمۇ يۈزلەنگەن ئىدى.ۋە بۇ يىڭى ئەقىدە ياۋرۇپالىقلارغا نىسبەتەن يۈكسەك ئەقىدە ھىساپلىنىدىغان ۋە ئاستا ـ ئاستا ياۋرۇپا مەدىنىيتىنىڭ ئاساسى بولۇپ قالغان خىرىستىيان ئەقىدىسىدىكى تۈپ ـ ئاساسى پىرىنسىپلارنى داۋاملىق ئىنكار قىلىۋاتاتتى،ئىسلام تەھدىدى ناھايتى قاتتىق ۋە كۈچلۈك يۈزلىنىش بولۇپ ئۇ ئاللىقاچان خىرىستىيان دۇنياسىنىڭ يىرىمىدا ئۇزۇل ـ كىسىل غەلبىگە ئىرىشىپ بولغان ئىدى،ئىسلام بىردىنبىر كۈچ بولۇپ بۇ يىڭى دىنغا كىرگەن ۋە ئۇنىڭغا ئىشەنگەن نەچچە ئون مىلىيۇنلىغان ئىنسانلارنى خىرىستىيان دىنىدىن تارتىۋالغان ئىدى.››

ئۆزىنىڭ ئىنساپلىق يازغۇچىلىرىنىڭ گۇۋاھلىقى بىلەن ئىتىقاندا ياۋرۇپا مۇسۇلمانلارنىڭ بىلىمى ۋە مەدىنىيتىدىن نۇرغۇن نەسىلەرنى ئۆگەنگەن، بىرىيفولد ئۆزىنىڭ ئىنسانىيلىقنىڭ شەكىللىنىشى(Making of Humanity)دىگەن

كىتاۋىدا ياۋروپانىڭ مۇسۇلمانلارنىڭ ئىلىملىرىدىن بولۇپمۇ ئىلمى تەتقىقات ساھەسىدىكى تەجرىبە ئۇسۇلىدىن پايدىلانغانلىقىنى سۆزلەپ بولغاندىن كىيىن مۇنداق دەيدۇ‹‹پەقەت بىلىمنىڭ ئۆزىلا يالغۇز ياۋروپاغا ھاياتى كۈچ بەخش ئەتكەن نەرسە ئەمەس،بەلكى ئىسلام مەدىنىيتىنىڭ ئۇنىڭدىن باشقا نۇرغۇن تەسىرلىرىمۇ ئۆزىنىڭ يىپىنگى نۇرلىرىنى ياۋروپا ھاياتىغا ئەۋەتكەن ئىدى.››

لىكىن مانا موشۇنداق تۇرۇقلۇق ياۋروپالىقلار—ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسى—ئىسلامغا كىرىشتىن باش تارتتى،بۇ مۇھىم ئىشنىڭ كىيىن ياۋروپا ۋە پۈتۈن دۇنيانىڭ ھاياتىغا ناھايتى چوڭ تەسىرى بولدى،

ياۋروپا ئاشۇ پۇرسەتنى ئۆتكۈزۋۈتىش بىلەن ۋە ئىسلامغا كىرمەسلىك بىلەن ئەلۋەتتە ناھايتى چوڭ زىيان تارتقان ئىدى،

ئۇ باشتىلا ئۆزىنىڭ ئەقىدىسىنى ئۇنىڭغا كىرىپ قالغان ئۇچلەشتۇرۇش خوراپاتلىرى ۋە ئىيسا ئەلەيھىسسالامنى ئىلاھلاشتۇرىۋالىدىغان ۋە ئۇنى ئاللانىڭ ئوغلى دەپ داۋا قىلىدىغان ئۇنىڭدىن باشقا نەرسىلەردىن پاكلاش ۋە ساپلاشنى رەت قىلدى،

توغرا دىنغا كىرىشنى رەت قىلىش ۋە شۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدە يەنە ئىنساننىڭ ئۆزى،روھى ۋە ئىددىيسى قاتارلىق بارلىق تەقدىرىنى مۇستەبىتلەرچە ئىگەللىۋالىدىغان چىركاۋ دىنىدىنمۇ قىچىش بىلەن ياۋروپا پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن ئىلمى ۋە ماددى تەرەققىياتقىلا ئىنتىلىدىغان ناھايتى زور قارىغۇ ماددى ‹‹مەدىنىيەت››نى قۇرۇپ چىقتى،ۋە شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ بۇ ‹‹مەدىنىيتى››روھى يوق ماددى مەدىنىيەت بولۇپ قالدى،

لىكىن ئىسلامنى رەت قىلىش بىلەن ياۋروپانىڭ تارتقان ئەڭ چوڭ زىينى

بەلكىم ئۇنىڭ ئۆزىنىڭ قەلبىنى رۇما مەدىنىيىتى تىككەن ئىددىيە ۋە ئىنسانى قىممەت ساھەسىدىكى خوراپات ـ سەپسەتىلەردىن پاكلاشقا مۇۋەپپىق بولالمىغانلىقى بولۇشى مومكىن،

ماكياۋىللى‹‹گۇللىنىش››دەۋرىنىڭ‹‹ئاۋانگارتلىرى››دىن بولغان ۋە غايە ۋاستىنى ئاقلايدۇ ۋە كۈچ قۇۋۋەتلا بىردىنبىر ھەقىقەتتۇر(Might is Right)دىگەن سۆزلىرى بىلەن بۇ دەۋرىنىڭ روھىنى ئىپادىلىگەن ئىدى،

ماكياۋىللى ئەلۋەتتە ئۆزلىكىدىنلا پەيدا بولۇپ قالمىغان بەلكى ئۇ ياۋرۇپانىڭ يۇرىكىنىڭ—ماددى مەنپەئەتكە ئىرىشىش يولىدا ھىچقانداق قىممەتلەرگە پەرۋا قىلمايدىغان،كۈچ ـ قۇۋۋەتنى ئەڭ يۈكسەك نىشان ھىساپلايدىغان لىكىن ئۇنى ھەقىقەتنى ھىمايە قىلىش ۋە ئۇنى ساقلاش ئۇچۇن ئەمەس بەلكى باشقىلارغا دۇشمەنلىك قىلىش ئۇلارنى خارلاش ۋە ئۇلارنى بويسۇندۇرۇش ئۇچۇنلا ئىشلىتىدىغان—بۇزۇق يۇرىكىنىڭ ئەڭ چوڭقۇر قاتلاملىرىدىن ئاشكارا بولۇپ چىققان ئىدى،

بىز—ئىلمى ۋە تىخنىكا تەرەققىياتى بىلەن قوراللانغان ۋە كۈچەيگەن— موشۇ روھقا ياۋرۇپا ئۇنىڭدىن قەتئى شىپا تىپىپ باقمىغان ئەھلى ـ سەلىپ ئۆچمەنلىكىنى قوشىدىغان بولساق 1492 ـ يىلى غەرناتەنىڭ يىقىلىشى ۋە مۇسۇلمانلارنىڭ ئىسپانىيەدىن قوغلىنىشى بىلەن باشلانغان ئەھلى سەلىپ ئۇرۇشىنىڭ روھىنى ۋە پاپانىڭ بۇيرۇقى بىلەن ئۇنىڭ ئىسپانىيەنىڭ سىرتىغا كەڭيىيىشىنى ۋە ئىسلام دۇنياسىغا ئەھلى ـ سەلىپ مۇستەملىكىسىنىڭ باشلىنىشىنى ناھايتى ياخشى چۈشىنەلەيمىز،

ياۋرۇپانىڭ ئىسلام دۇنياسىغا ئىلىپ بارغان مۇستەملىكىسى ئەھلى ـ سەلىپ ئۆچمەنلىكى،كۈچ ـ قۇۋۋەت بىلەن بويسۇندۇرۇش،باشقىلارنى خارلاش ۋە

ئۇلارنى ئىزىشكە ئىشتىياق باغلاش ۋە يەنە ئىددىيە ۋە ئىنسانى قىممەت ساھەسىدىكى سەپسەتە-خوراپاتلاردىن ئىبارەت ياۋروپانىڭ ئەسلى تەبىئىتىدىكى رەزىللىكلەر ۋە پەسكەشلىكلەرنىڭ جۇغلانمىسى ئىدى،ئەھلى سەلىپ ئۆچمەنلىكى باشقا رەزىلىلىكلەر ۋە پەسكەشلىكلەرنى ئۆزىنىڭ ئارقىسىدىن سۆرەپ ماڭىدىغان‹‹ئاۋانگارت››بولغان ئىدى،

سىرىپلار ۋە بوسنا ھەرسەكلەر ياشايدىغان بالقانغا كەلسەك بۇ يەردىكى مۇسۇلمانلارنى قىرغىن قىلىدىغان قىلمىشلار بۇ ئۇلار ئۆزى(سىرىپلار)‹‹ئازادلىق ئۇرۇشى››دەپ ئاتىۋالغان نەرسىسىنى باشلىغاندىلا باشلانغان،ۋە بۇ زىيانكەشلىكلەر بالقاندىكى ئوسمانىيە قوشۇنلىرىغىلا قارىتىلماستىن بەلكى بالقاننىڭ ئەسلى ئاھالىسى بولغان ۋە ھىچقانداق ئەھۋالدا ئۇلارغا ‹‹باسقۇنچىلار››ياكى‹‹تاجاۋۇزچىلەر››ياكى‹‹ئەجنەبىلىيەر››ۋە ياكى ‹‹كەلگۈندىلەر››دىگەن ئىسىمنى ئىشلەتكىلى بولمايدىغان مۇسۇلمانلارنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالغان بولۇپ ،ئۇلار بۇ دۆلەتلەرنىڭ ئەسلى ئاھالىسى ۋە خۇددى يۇقاردا بىز سۆزىنى نەقىل ئالغان سىمىسنىڭ گۇۋاھلىق بەرگىنىدەك ۋە بۇ دۆلەتتە تا بۇگۈنگىچە مەۋجۇت بولغان خىرىستىيان كۆپ سانلىقلارنىڭ مەۋجۇت ھالىتى بىلەن موبادا بۇيەردە ئىسلامغا كىرىشكە مەجبۇرلاش ياكى زورلاش بولغان بولسا بىزنىڭ تا بۇگۈنگىچە بۇيەردە قىلىشىمىز مومكىن ئەمەستى دەپ گۇۋاھلىق بەرگىنىدەك ھىچقانداق مەجبۇرلاشسىزلا ئىسلامغا ئىتىقاد قىلغان كىشىلەر ئىدى،

قىرغىنچىلىق باشلاندى،ۋە بىر مىنۇتمۇ توختاپ قالمىدى،ھازىرقى قىرغىنچىلىقلار ياۋرۇپا ئەھلى-سەلىپلىرىنىڭ رەزىللىكلىرى ۋە

پەسكەشلىكلىرىنى گەۋدىلەندۈرۈپ بىرىدىغان ئاشۇ قىرغىنچىلىقلارنىڭ پەقەت بىرسى خالاس،،،،،لىكىن بىز بۈرۈن كۆرستىپ ئۆتكەندەك ئۇنىڭدا ئۇنى تىخىمۇ پەس،تىخىمۇ نۇمۇسسىز ۋە تىخىمۇ ۋەھشى قىلىۋتىدىغان بىر تۈركۈم‹‹قوشۇمچىلار››بار،

بالقان خىرىستىيانلىرى ۋە يەھۇدىلىرى مۇسۇلمانلارنى باشقا ھىچبىر نەرسە ئۈچۈن ئەمەس بەلكى مۇسۇلمان بولغانلىقلىرى ئۈچۈنلا قىرغىن قىلغان ئىدى،،،،لىكىن بۈگۈن يۇگوسلاۋىيەنىڭ پارچىلانغىنىدىن كىيىن ئۇلارنىڭ مۇسۇلمانلارغا قارىتا بۇ دەرىجىدە ۋەھشىلىك قىلىپ كىتىشى مۇسۇلمانلارنىڭ ــ يۇگوسلاۋىيەدىن بۆلۈنۈپ چىقىپ كەتكەن باشقا خەلىقلەرگە ئوخشاش—ئۇنىڭ ئاستىدا تۇپلىشىدىغان بىر مۇستەقىل دۆلەت قۇرۇشتىن ئىبارەت ئىنسانى ھوقوقىنى—دۇنيادىكى بارلىق ئىنسانلارغا ئىتراپ قىلىنغان ھوقوق—داۋاملاشتۇرغانلىقىدىن بولدى،

ئۇلارنىڭ دۆلەت قۇرىمەن دىيىشى نىمىدىگەن زور جىنايەت ھە!

بۇ مۇسۇلمانلارنىڭ نۇمۇسسىزلىقى موشۇ دەرىجىگە بىرىپ يىتەمدۇ؟!ئىسلام دۆلىتى؟!قەيەردە؟!ئەھلى سەلىپ ياۋرۇپاسىدا!؟!

ئۇلارنىڭ بۇ قىلمىشى ئىغىر جىنايەت بۇنىڭغا پەقەت ئەرلەر ئاياللار،باللار،ياشلار ۋە قىرىلاردىن ئىبارەت ھەممەيلەننى تەلتۆكۈس يوقۇتىۋتىش،ئۆي ـ ئىمارەتلەرنى پۈتۈنلەي ۋەيران قىلىۋتىش،شەھەرنى ئومومىيۈزلۈك قورشاش ئارقىلىق تىخى ئۆلمىگەنلەرنى ئازاپلاپ،قورقۇتۇپ ۋە ئاچ قويۇپ ئۆلتۈرۈش،ئۆلتۈرۈپ بولغاندىن كىيىن جەسەتلىرىنى پارچىلىۋتىش ۋە ئۇنىڭدىن باشقا يەنە نەچچە ئون مىڭلىغان ئايالغا باسقۇنچىلىق قىلىش،،،دىن ئىبارەت جازادىن باشقىسى ئاز كىلىپ قالىدۇ،

ئەنە ئاشۇ سىرپىلارنىڭ ھىكايىسى،،،

ئەمدى غەرپىلىكلەرنىڭ مەيدانىغا كەلسەك ئۇمۇ ھەم ئاشۇنىڭغا ئوخشاش ئەسلى پىلان بىلەن بىرگە بىر قانچە‹‹قوشۇمچىلار››نى ئەگەشتۈرۈپ كىلىدۇ، خىرىستىيانلار ۋە يەھۇدىلارنىڭ ئەسلى پىلانى ئىسلام ۋە مۇسۇلمانلارغا دۈشمەنلىك قىلىش بولۇپ بۇ ئۇلارنىڭ بۇندىن بۇرۇنقى تاجاۋۇزچىلىق جىنايەتلىرىدە ۋە ئۇلارنىڭ قەدەملىرى بىلەن بۇلغانغان ئىسلام يۇرتلىرىدىكى ئۇلارنىڭ ئىنسان قىلىپىدىن چىققان قىلمىشلىرىدا گەۋدىلىنىدۇ،،،ھىندىستاندا مىلىيۇنلىغان مۇسۇلمانلارنى كوللىكتىپ قىرغىن قىلىۋەتكەن ئىنگىلىزلارنىڭ قولىدا،شىمالى ئافرىقىدا—خۇسۇسەن مىلىيۇنلىغان شەھىدلەرنىڭ ۋەتىنى ئالجىريەدە—فىرانسۇزلارنىڭ قولىدا،لىۋىيەدە ئىتالىيانلارنىڭ قولىدا،ھىندونىزىيەدە گولاندىيەلىكلەرنىڭ قولىدا ۋە پەلەستىنىدە يەھۇدىلارنىڭ قولىدا،،گەۋدىلىنىدۇ ۋە ئۇلار قورال كۈچى بىلەن ئىگەللىۋالغان ھەربىر ئۇرۇندا گەۋدىلىنىدۇ،

ئەمما‹‹قوشۇمچىلار››غا كەلسەك ئۇ ئىسلام دۇنياسىدىكى ھەربىر دۆلەت ۋە ھەربىر شەھەردىكى ھازىرقى رىئال ئەھۋالدۇر،

خىرىستىيانلار ۋە يەھۇدىلار ئۇرۇش ۋاستىلىرى ۋە ئىددىيە جەھەتتىن سىڭىپ كىرىشنى ئۆز ئىچىگە ئالغان باشقا ھىلە ـ مىكىر ۋاستىلىرىنىڭ ھەممىنى ئىشقا سىلىپ تولۇق ئىككى ئەسىر‹‹تىرىشچانلىق››قىلغاندىن كىيىن ئەمدى ئىسلامدىن مەڭگۈلۈككە تەلتۆكۈس قۇتۇلدۇق،ئەمدى ئۇنىڭ زىمىندا قايتا باش كۆتۈرۈپ چىقالىشى مومكىن ئەمەس دەپ ئويلاشقان ئىدى،،،

ئەلۋەتتە ئۇلارنىڭ بۇنداق ئويلاشقا ھەققى بار ئىدى،،،

ئىسلام دۇنياسىنىڭ ئىچكىرى ئەھۋالى شۇ دەرىجىدە يامانلىشىپ كەتكەن ئىدىكى ئادەم بۇنىڭغا قاراپ ئۇ بۇ ئاجىزلىقىدىن ئەمدى قايتا باش كۆتۈرەلمىگۈدەك دېگەن گۇمانغا كىلىپ قالاتتى ؛بىلىمسىزلىق،خوراپاتلىق،ئاجىزلىق،قالاقلىق،،،پارچىلىنىش،تۈگىشىپ كىتىش،ئىسلام ئۇممىتىنىڭ جىسمىغا ئۇنىڭ ھەربىر ساھەلىرىدە چاپلاشقان نەچچە ئونلىغان كىسەللەر،—خۇددى بىز بىزنىڭ‹‹بىزنىڭ يىڭى دەۋردىكى رىئاللىقىمىز››دىگەن كىتاۋىمىز ۋە ئۇنىڭدىن باشقا كىتاپلىرىمىزدا بايان قىلغاندەك—ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق دىگەن سۆزنىڭ ئۆزىنىڭ ئەسلى مەنىسىدىن قۇرۇق قالدۇرۇلىشى ۋە ئۇنى ئۇنىڭ تەلەپ تەقەززالىرىدىن ئاجىرتىپ پەقەت تىل بىلەن ئىيتىپ قويىسلا بولىدىغان سۆزگە ۋە روھتىن خالى تەقلىدلەرگە ئايلاندۇرۇپ قويۇش(ئىسلام ئۇممىتىنىڭ ئۇمومى ئەھۋالى ئىدى،)

يەنە بىر تەرەپتە خىرىستىيانلار ۋە يەھۇدىلارنىڭ پىلانى ئادەمنى ئاشۇنداق گۇمانغا كەلتۈرۈپ قويغۇدەك دەرىجىدە ئىنچىكىلىك،پۇختىلىق ۋە كۈچ ـ قۇۋۋەت بىلەن ئىجرا قىلىنىۋاتاتتى،،،ئۆتكەنكى ئىككى ئەسىر جەريانىدا خىرىستىيانلار ۋە يەھۇدىلار ئىسلام دۆلىتىنىڭ ھەربى ۋە سىياسى كۈچىنى ۋەيران قىلىۋىتىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولالىغان ۋە تۈركىيە ۋە ئەرەپ يىرىم ئارىلىنىڭ ئاز بىر قىسىم جايلىرىدىن باشقا بارلىق ئىسلام زىمىنلىرىنى مۇستەملىكە قىلىۋالغان ئىدى،بۇنىڭدىنمۇ خەتەرلىكى ئۇلار ئىددىيە تاجاۋۇزچىلىقى ئارقىلىق ۋە ئىسمى مۇسۇلمانچە بولسىمۇ لىكىن قەلبى ئىسلامدىن خالى،ئىسلامنى ئاساسەن تونۇمايدىغان ۋە ئۇنىڭ

ھېچقانداق تەلەپلىرىنى ئورۇندىمايدىغان،ئىسلامدىن تونۇيدىغىنى پەقەت خىرىستىيان دىن تارقاتقۇچىلىرى ۋە شەرقشۇناسلار تەلىم تەربىيە يولى ئارقىلىق ياكى ئاخپارات ۋاستىلىرى ئارقىلىق كىشىلەرنىڭ قەلبىگە تىكىۋەتكەن شەك ـ شۈبھىلەردىنلا ئىبارەت بولغان بىر تۈركۈم ئەۋلادلارنى پەيدا قىلىش ئارقىلىق نۇرغۇنلىغان مۇسۇلمانلارنىڭ قەلبىدىن ئىسلامنىڭ يىلتىزىنى قومۇرىۋەتىش ئىمكانىيىتىگە ئىرىشكەن ئىدى،شۇڭلاشقا خىرىستىيانلار ۋە يەھۇدىلار ئەمدى ئىسلامنى تۈگەشتۈرۈپ بولدۇق،ئۇنىڭ ئەمدى باش كۆتۈرۈپ چىقىشى مومكىن ئەمەس دەپ خام خىيال قىلغان ۋاقتىدا ئۇلارنىڭ قىشىدا مانا موشۇنداق خام ـ خىيالنى كۆچەيتىدىغان بىر تۈركۈم نەرسىلەر بولۇپ بەلكى بۇ خام ـ خىيال ئۇلارنىڭ قىشىدا تىخى چىن ئىشەنچە دەرىجىسىگە يىتىپ بىرىشقا ئازلا قالغان ئىدى،

توغرا،جاھانگىرلىككە قارشى‹‹ئازادلىق››ھەركەتلىرى ۋە‹‹ئىنقىلاۋى››ھەركەتلەر پەيدا بولدى،

موشۇ ئەسىرنىڭ—20 ـ ئەسىر—نىڭ بىشىدا جاھانگىر دۆلەتلەر بىر خىل ئەندىشە ھىس قىلىۋاتقان بولۇپ ئۇلار ئەنگلىيەگە—شۇ چاغدىكى خىرىستىيان يەھۇدىلارنىڭ كاتتىبىشى—بۇ ئىشنى چوڭقۇر تەتقىق قىلىشنى ۋە ھەل قىلىش چارىسى تىپىپ چىقىشنى تاپشۇرغان ئىدى،ئەنگلىيە بولسا شۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدىلا ئۆزىنىڭ بىر خادىمىغا بۇ ئىشنى تەتقىق قىلىشنى جىكىلىگەن بولۇپ ئۇ بولسىمۇ 1907 ـ يىلى ئۆزىنىڭ مەشھۇر دوكىلاتىنى يازغان ‹‹لورد بىتىرمان››ئىدى،ئۇ ئۆزىنىڭ بۇ دوكىلاتىدا مۇنداق دەپ يازغان:‹‹بۇ يەردە ئوكياندىن قولتۇققىچە ئولتۇراقلاشقان بىر خەلىق بار—ئىسلام دۇنياسىنىڭ ئەرەپ رايۇنلىرىنى

دىمەكچى—ئۇنىڭ تىلى بىر،دىنى بىر،زېمىنى بىربىرىگە تۇتىشىپ كەتكەن،ئورتاق ئۆتمۈشى ۋە ئورتاق ئازابى بار،ئۇ ھازىر بىزنىڭ چاڭگىلىمىزدا لېكىن ھازىر بىئارام بولۇپ ئۇياقتىن بۇياققا تولغىنىشقا باشلىدى،موبادا بۇ گىگانىت گەۋدە ئويغىنىپ قالسا بىزنىڭ ئەتىمىز قانداق بولىدۇ؟!››

ئاندىن ئۇ تەلەپ قىلىنغان ھەل قىلىش چارىسىنى سۇندى:‹‹بىز بىزگە دوس بولىدىغان ۋە بۇرايۇندىكى كىشىلەرگە دۇشمەن بولىدىغان ۋە بىر تىكەننىڭ ئورنىدا بولۇپ بۇ گىگانىت گەۋدە ئورنىدىن تۇرۇشقا ئۇرۇنغان ھامانلا ئۇنىڭغا سانچىلىدىغان بىر يات دۆلەتنى پەيدا قىلىش ئارقىلىق بۇ خەلىقنىڭ بىرلىكىنى ئۈزىۋېتىشىمىز كېرەك.››

دوكىلاتتا ئوتتۇرغا قويۇلغان بۇ يات دۆلەتنى پەيدا قىلىش ئۈچۈن جىددى قەدەم ـ باسقۇچلار باشلاندى.،.،ۋە 1948 ـ يىلى ئۇنىڭ قۇرۇلغانلىقى رەسمى ئېلان قىلىندى.

لېكىن خىرىستىيانلار ۋە يەھۇدىلار بۇنىڭ بىلەنلا توختاپ قالماستىن بەلكى خەۋىپ ـ خەتەر جەھەتتە يۇقارقىسىدىن قىلىشمايدىغان يەنە بىر ئىشقا تۇتۇش قىلدى،ئۇ بولسىمۇ ئىسلامنى ئاساس قىلىپ قوزغالغان ئازادلىق ھەركەتلىرى ۋە ئىنقىلاۋى ھەركەتلەرنىڭ ئەقلىنى ئىددىۋى تاجاۋۇزچىلىقنىڭ كېيىملىرىنى كەيدۇرۇش بىلەن ئېلىشتۇرۇپ، قول ـ پۇتلىرىنى كىسىش ۋە ئۇلارنى يەھۇدى ناسارالارنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن كەتمەن چاپىدىغان ۋە ئۇلاردىن ئىسلامنىڭ خەتىرىنى يىراقلاشتۇرىدىغان ‹‹ۋەتەنپەرۋەرلىك››ياكى ‹‹مىللەتچىلىك›› ـ ـ ۋە ياكى مەلۇم ۋاقىتلاردا ـ ـ ‹‹سوتسىيالىزىم››ھەركەتلىرىگە ئايلاندۇرش ئىدى.

لېكىن موشۇنداق ھىلە ـ مىكىر ۋە سۇيقەستلەر بىلەن تۇرۇقلۇق يەھۇدى

ناسارالارنى ۋە پۈتۈن دۇنيانى چۈچۈتكەن چوڭ بىر تۇيۇقسىزلىق يۈز بەردى،ئۇ بولسىمۇ ‹‹ئىسلام ئويغىنىش ھەركىتى ئىدى››
ھىچ بىر كىشىمۇ—ۋە ھەتتا مۇسۇلمانلارنىڭ ئۆزىمۇ—بۇ ئويغىنىشنىڭ داۋاملىشىش ئۇياقتا تۇرسۇن ھەتتا پەيدا بولۇشى مومكىنلىكىگىمۇ ئىشەنمەيتتى،
قىيامەتلىك دۇشمەنلەر—يەھۇدى ناسارالار،مۇشرىكلار ۋە مۇناپىقلار—نىڭ ئۆچمەنلىكلىرى قوزغىلىشقا باشلىدى.ۋە ئۇلار قولىدىن كىلىدىغان ۋاستىلەرنىڭ ھەممىسىنى ئىشلىتىپ بۇ يىڭى تۇغۇلغان بوۋاقنى چوڭ بولۇشتىن بۇرۇنلا تىرىك كۆمۈۋىتىشكە ۋە يوقىتىۋىتىشكە ئۇرۇندى.لىكىن ئۇلارنى تىخىمۇ چۆچۈتكىنى ئۇنى كۆمۈۋىتىشكە مومكىن بولمايۋاتاتتى،ئۇنىڭ ئىشى ۋە خەتىرى كۈندىن كۈنگە زورىيىۋاتاتتى،
مانا موشۇ چاغدا دۇشمەنلەر ئەقلىنى يوقاتتى.ۋە شۇنىڭ بىلەن بىرگە ھايا ـ نۇمۇس دىگەنلەرنىمۇ بىرگە يوقاتتى،
ئۇرۇش‹‹ئوپئوچۇق››ئىشقا ئايلىنىپ قالدى،
غەرىپ مانا موشۇ ھالەتتە تۇرغاندا بوسنىيە ھەرسەك قىرغىنچىلىقى پەيدا بولدى ۋە شۇنىڭ بىلەن ئۇزىنىڭ پۈتۈن چۇمپەردىلىرىنى بىردىنلا ئىچىپ تاشلاپ مەيدانىنى ئاشكارىلىدى،
بوسنىيە ھەسەرسەك ئىشى تۇنجى ئىش ئەمەس،
يەھۇدى ناسارالار گىگانىت گەۋدە قاچان ئورنىدىن تۇرۇشقا ئۇرۇنسىلا ئۇنىڭغا سانچىلىدىغان تىكەن سۈپىتىدە پەيدا قىلغان ئىسرائىلىيە زىمىنىنىڭ ئەسلى ئىگىلىرى بولغان پەلەستىنلىكلەرنى ئۆلتۈرىدۇ،ئۇلارنىڭ يەرلىرىنى تارتىۋالىدۇ،ئۇلارنى تۇرمىگە ئالىدۇ،قوغلايدۇ ۋە ئازاپلايدۇ،ئامرىكا

خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە كۆزەتكۈچى سۈپىتىدە تۇرۇپ ھەتتا ھېچنېمىگە پايدىسى يوق ئىغىرچە ئەيىپلەشلەرنى چەكلەش ئۈچۈنمۇ ئەزالىق ھوقۇقىنى ئىشلىتىدۇ،ئەمما پەلەستىن خەلقى ئۆزىنى قوغداش ئۈچۈن—تاش بىلەن—قارشى تۇرغان كۈنى پۈتۈن دۇنيا بۇ‹‹تىنچلىق مۇساپىسىنى كەينىگە چېكىندۇرىۋەتكەن››توپىلاڭنى بېسىقتۇرۇش ئۈچۈن ئۆرە-تۆپە بولۇشۇپ كېتىدۇ.

ئىسرائىل يادرو قوراللىرى،خىمىيىلىك قوراللار ۋە بىئولوگىيىلىك قوراللارنى ياسايدۇ،ئامرىكا ئۇنىڭغا يەنە تېخىمۇ كۆپ قورال بىلەن ۋە تېخنىكىلىق تەجرىبىلەر بىلەن ياردەم بېرىدۇ،ئۇنىڭغا ئۆزىنىڭ مالىيە خەزىنىلىرىنى ۋە مەخپىيەت خەزىنىلىرىنى ئېچىپ بېرىدۇ،ئاندىن ئەرەپلەرنى ئىسرائىلنىڭ داۋاملىشىۋاتقان دۈشمەنلىكىگە قارشى ئۆزىنى قوغدايدىغان قوراللارغا ئىگە بولۇشتىن—ئاشكارا- چەكلەيدۇ.

ھىندىستان يادرو قوراللىرىنى ياسىسا،ۋە يادرو سىنىقى ئېلىپ بېرىشنى چەكلەش كېلىشىمىگە قول قويۇشتىن باش تارتسا ئۇنى ئەيىپلەيدىغان ياكى ئۇنىڭ بىلەن مۇناسىۋەتنى ئۈزىدىغان ۋە ھەتتاكى ئۇنىڭ بىلەن مۇناسىۋەتنى ئۆزىمىز دەپ تەھدىت سالىدىغان بىرمۇ ئادەم يوق.لېكىن پاكىستان ئەڭ ئەقەللىسى ئۆزىنى ھىندىستاننىڭ تەھدىدىن مۇداپىيە قىلىش ئۈچۈن تۆۋەن دەرىجىلىك يادرو قورالىغا ئىرىشىشكە ئۇرۇنسا ئامرىكا تەرىپىدىن بۇنىڭدىن توختىمىسا ئۇنداق-مۇنداق قىلىنىدىغانلىقى توغۇرلۇق نۇرغۇن تەھدىتلەرگە ئۇچرايدۇ

ھىندىستاندا مۇسۇلمانلار نوپوسىنىڭ كۆپىيىشىنى چەكلەش ئۈچۈن دۆلەت مۇسۇلمان ئەرلەرنى مەجبۇرى بالاتاپالماس قىلىدۇ ۋە ھىندى بۇددىستلىرى

مۇسۇلمانلارنىڭ كەنتلىرىگە ھۇجۇم قىلىش ۋە ئۇلارنى تىرىك ئاھالىسى بىلەن قوشۇپ كۆيدۈرۈش قاتارلىقلار بىلەن شۇغۇللىنىدۇ ۋە ساقچىلار كىلىپ كۆيدۈرۈلگەن كەنتلەردىن قىچىۋاتقانلارغا بۆلگۈنچىلىك پەيدا قىلدى دىگەن تۆھمەت بىلەن ئوت ئاچىدۇ.

بۇ ئىشلار تەكرار تەكرار يۈز بىرىدۇ.لىكىن دۇنيا ئاخپارات ۋاستىلىرى ئادەمنىڭ جىنىنى ئالىدىغان سۈكۈتىنى داۋاملاشتۇرىدۇ.‹‹ئىنسان ھوقوقى كومىتىتلىرى››نىڭمۇ بۇ ئىشلار بىلەن كارى يوق ۋە بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتىدىمۇ بۇنىڭغا قارشى بىر ئاۋاز كۆتۈرۈلمەيدۇ ۋە خەۋپسىزلىك كىڭىشىمۇ بۇ ياۋايى ۋەھشىلىكنى ئىنكار قىلمايدۇ.لىكىن سۇدان بىر سۇدانلىق خىرىستىياننى ئىسلام دۇشمەنلىرگە خىزمەت قىلىش ئۇچۇن جاسۇسلۇق قىلغانلىقى بىلەن ئەيىپلەپ سوتلىغان ۋە سوت مەھكىمىسى ئۇنى ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلغانلىقى سەۋەبىدىن ئامىرىكىنىڭ ناھايتى‹‹تىز كەلگەن ئاچچىق غەزىپى››گە يولۇققان ۋاقتىدا ئىنسان ھوقوقى كومىتىتلىرى پايپىتەك بولۇشۇپ كىتىدۇ.!(ئۇلار دەيدۇ)ۋاي نىمىدىگەن ۋەھشىلىك بۇ!جاسۇسلۇق ئۇچۇنمۇ ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلغان بارمۇ؟!

ئۇنىڭدىن باشقا،،ئۇنىڭدىن باشقا،،ۋە ئۇنىڭدىن باشقا،،دائىم موشۇنداق قوش ئۆلچەم پەيدا بولىدۇ،،ئوپئوچۇق!

يۇقارقىلارنىڭ ھەممىسى بىلەن بىرگە غەرپنىڭ بوسنىيا ھەرسەك قىرغىنچىلىقىغا تۇتقان مەيدانى ئۇلارنىڭ بۇندىن بۇرۇنقى مۇسۇلمانلارغا قارشى تۇتقان بىر تەرەپلىمە مەيدانلىرىنىڭ ھەممىسىدىن تىخىمۇ ئوسال بولدى.قىرغىنچىلىق ۋەھشىلىكتە تەسرىۋلىگۈسىز دەرىجىگە يەتتى،پەسكەش رەسۋاگەرلىكىمۇ ھەم پەسلىكتە چىكىگە يەتتى.

ئەرلەر ياكى ئاياللار ۋە ياكى بالىلار قىرغىن قىلىنمايدىغان ياكى ئاياللار باسقۇنچىلىققا ئۇچرىمايدىغان بىر كۈنمۇ يوق،ئۆزىنى بىتەرەپ تۇتقان ئاخپارات ۋاستىلىرىمۇ يۈزبەرگەن ئىشلارنىڭ ۋەھشىلىكى ۋە ئۇنىڭ ھەرقانداق چەكتىن ئېشىپ كەتكەنلىكى سەۋەبىدىن سۈكۈتتە تۇرالمايدۇ.

ئاشۇنداق تۇرۇغلۇقمۇ غەرىپتە ھىچكىم ھەركەتلەنمەيدۇ،

ياق!ئۇنداق ئەمەس!ئۇلار ھەركەتلىنىدۇ،

ئۇلار بوسنىيەلىكلەرنىڭ ئۆزىنى قوغداش ئۈچۈن قورالغا ئىگە بولۇشىنى توسۇش ئۈچۈن ھەركەتلىنىدۇ،

بۇنىڭ مەنىسى نىمە؟

بۇنىڭ مەنىسى ناھايتى ئىنىق تىل بىلەن:‹‹ئى!سىرىپلار داۋاملاشتۇرۇڭلار،ئۆلتۈرۈشنى،قىرىشنى،ئازاپلاشنى،قوغلاشنى ۋە ۋەيران قىلىشنى داۋاملاشتۇرۇڭلار!بىز سىلەرنى قىلىۋاتقان ئىشىڭلاردا داۋاملىق ئىلگىرلەشتىن توسىدىغان ھەرقانداق توسالغۇنى چەكلەش ئۈچۈن كۆزەتچىلىك ئورنىدا تۇرىمىز،بىز بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتىدا بولسۇن ياكى خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە بولسۇن بوسنىيەلىكلەرنى قورالاندۇرۇشنى تەلەپ قىلىپ كۆتۈرۈلگەن ھەرقانداق ئاۋازغا سۈكۈتتە تۇرىۋالىمىز.ۋە ئۇلارغا سىلەرنىڭ ئۇلارنى قىرىپ يۇقىتىشىڭلاردىن توسىدىغان قورال بىلەن—مەخپى—يادەم بىرىشكە ئۇرۇنغان ھەرقانداق تەرەپكە بىسىم چۈشىرىمىز،خاتىرجەم بولۇڭلار!قىلالىغانىنىڭ،كۈچىڭلار يەتكەنىنىڭ ھەممىسىنى قىلىڭلار،،ھىچبىر ئادەمنىڭ سىلەرنىڭ ئىشىڭلارغا ئارلىشىۋىلىشىدىن ئەنسىرەپ قالماڭلار،بىز سىلەرنىڭ بۇ قىلمىشلىرىڭلارنى تەبرىكلەيمىز!

بىز سىلەرنىڭ نىشانىڭلارغا يەتكەنلىكىڭلارنى ۋە بىزنىڭ ئۆچمىزنى ۋە سىلەرنىڭ ئۆچۈڭلارنى ئېلىپ بولغانلىقىڭلارنى كۆرگەن ۋاقتىمىزدا ئىشلارنىڭ سىرتقى تەرىپى بىلەن گول بولدىغانلارنى ئالداش ۋە گوللاش ئۈچۈن ۋە ئاشكارا سورۇنلاردا،گۇۋاھچىلارنىڭ ئالدىدا سىلەرگە بولدى بەس،قىلغىنىڭلار يىتىپ ئاشار دەپ قويۇپ،مەخپى جايدا قىلغان ئىشلىرىڭلارغا موبارەك دىيىش ئۈچۈن ۋە پايدىنىڭ سىلەرگە قىلىشى ئۈچۈن سىلەرنىڭ مۇكاپاتىڭلار سۈپىتىدە ‹‹تىنىچلىق بىلەن ھەل قىلىش››نى تەلەپ قىلىش ئۈچۈن ئاخىرىدا ئارلىشىمىز،››

بۇلارنىڭ ھەممىس گەرچە موشۇنداق ۋەھشىلىك بولسىمۇ لىكىن بىز بۇ كىتاپتا گەۋدىلەندۈرمەكچى بولغان نەرسىنىڭ ھەممىسى ئەمەس،

غەرىپنىڭ مەيدانى خىلى بۇرۇندىنلا ماڭا نىسبەتەن چۈشىنىشلىك،

مەن بۇ كىتاپتا پەقەت ئۆزىگە ئىسلامچە ئىسىم قويۇۋالغان بولسىمۇ لىكىن قەلبى ئىددىيە تاجاۋۇزچىلىقىنىڭ تەسىرلىرى بىلەن بۇلغان،پەقەت غەرىپ ئويلىغاننىلا ئويلايدىغان،ھەرقانداق نەرسىنى پەقەت غەرىپنىڭ سۈرەتلەپ بەرگىنى بويىچىلا چۈشىنىدىغان غەرىپنىڭ قۇللىرىنىڭ مەيدانىنى كۆرسىتىپ بەرمەكچى،،،

بۈگۈن غەرىپنىڭ موشۇنداق رەسۋاسى چىققاندىن كىيىن ۋە بارلىق ئىنسانلارنىڭ ئالدىدا پۈتۈن ۋۇجۇدى موشۇنداق ۋەھشىلىكلەرگە تولغان ۋە ۋەھشىلىككە موشۇنداق سۈكۈتتە تۇرىدىغان نۇمۇسسىز قىياپىتى ئاشكارىلانغاندىن كىيىن ئۇلارنىڭ مەيدانى ئەمدى نىمە؟

ئۇلار ھىلىمۇ غەرىپنىڭ كاتتىلىقى،تەرەققىياتى،ئىلغارلىقى ۋە يۈكسەكلىكىنى سۆزلەپ يۈرەرمۇ؟غەرىپنىڭ ئىسلامغا قارشى سۈيقەستى

توغۇرسىدا سۆزلىگەن كىشىلەرنى يامان كۆرۈپ ،ھازىرمۇ يەنە ئاتالمىش سۈيقەسىت دىگەن پەقەت بىر ۋەھىمە خالاس ،ئەمىيەتتە ئۇ مەۋجۇت ئەمەس دەرپ تۇرارمۇ؟

ھىكايەت قىلىنىشىچە بىر كىشى كۆزىنىڭ كۆرۈش قۇۋۋىتىنى تەكشۈرۈتۈش ئۈچۈن كۆز دوختۇرىنىڭ ئالدىغا بىرىپتۇ،دوختۇر ئۇنى كۆزنىڭ كۆرۈش قۇۋۋىتىنى تەكشۈرۈشتە ئىشلىتىدىغان بەلگىلەرنىڭ ئۇدۇلىدا ئولتۇرغۇزۇپ مۇئەييەن بىر بەلگىنى كۆرسىتىپتۇ ۋە ئۇنىڭدىن ماۋۇ بەلگە ئوڭ يۆنىلىشكىمۇ ياكى سول يۆنىلىشكىمۇ دەپ سوراپتۇ،ئۇ ساددىلىق بىلەن قىنى بەلگىلەر دەپ سوراپتۇ،دوختۇر ھەيرانلىق بىلەن سىز ئۇنى كۆرمىدىڭىزمۇ؟ئۇ ئەنە ئاۋۇ تامنىڭ ئۈستىدە تۇرمامدۇ؟دىگەن ئىكەن ھىلىقى كىشى بۇ يەردە تىخى تاممۇ بارمۇ؟ دەپتۇ.

بۈگۈن غەربىنىڭ قۇللىرىنىڭ مەيدانى نىمە؟ئۇلارغا‹‹بەلگىلەر››ئاشكارا بولدىمۇ؟ياكى ئۇلار تىخى تامنىمۇ كۆرمەيۋاتامدۇ؟

ئۇلار غەربىنىڭ دىمۇكىراتىيسى ،ئۇنىڭ ئىنسانىنىڭ قىممىتى ۋە ھۆرمىتىنى قانداق كۆتۈرگەنلىكى ۋە ئىنسانغا ئۇنىڭ ئىنسانى ماھىيىتى ۋە تۈپ ھوقوقلىرىنى قانداق بەرگەنلىكى توغۇرلۇق سۆزلەيدۇ.

كۆپ تالاشتارتىش قىلماستىنلا بىز ئۇلارغا شۇنداق دەيمىزكى!شۇبىھىسىزكى دىمۇكىراتىيە—ئۇلارنىڭ قىشىدا ـ ‹‹خەلىققە››مەۋجۇدلۇق ھوقوقىنى بەردى،ۋە ئۇلارنى ئۇلار ئىلگىرى مەنپەئەتلىنىپ باقمىغان ھەق ـ ھوقوقلارغا ئىگە قىلدى،ۋە‹‹شەخىس››نى ھىچكىمنىڭ چىقىلىشىغا بولمايدىغان بىر مەۋجۇتلۇق قىلدى.

بۇ ھەق ـ ھوقوقلارنىڭ خەلىقنىڭ كۆزىيىشى ۋە قىنى بەدىلىگە كەلگەنلىكى ۋە

يەنە تىخى مەن باشقىلارغا ھەددىمدىن ئاشسام ئۇلار بۇنىڭغا ھەرگىز قولقوشتۇرۇپ تۇرمايدۇ،باشقىلارغا ھەدىدىن ئىشى توغرا ئەمەس دىگەن قاراش ھەممە ئادەمنىڭ ۋۇجۇدىغا مۇستەھكەم ئورناپ ئاڭلىق ھەركەت مىزانىغا ئايلىنىپ بولالمىغانلىقىنىغۇ دىمەي تۇرايلى،ئاندىن يەنە ئۇنىڭ ئەڭ ئاخىرىدا يەنىلا«ئاق تەنلىكلەر»گىلا — پەقەت ئۆزىنىلا ھۆر،ئەركىن ھىساپلاپ باشقىلارنى ئۇلارنىڭ ئەڭ مۇھىم ۋەزىپىسى پەقەت خوجايىنىغا ئىشلەيدىغان ۋە ئۇلارغا راھەت تەييارلايدىغان قول قاتارىدىلا كۆرىدىغان ئاشۇ قەدىمقى رۇم ئىمپىرىيسىنىڭ ئەۋلادلىرىغىلا—خاس «دىمۇكىراتىيە»ئىكەنلىكىنىغۇ دىمەي تۇرايلى،

موبادا بىز ئۇنى—غەربىتە—ھەممە ئادەم بەھرىمەن بولىدىغان نەرسە دىگەن داۋراڭغا ھە ماقۇل دەپ قايىل بولغان تەقدىردىمۇ لىكىن ئۇ ئىنىق قىلىپ ئىيتقاندا مۇسۇلمانلار بەھرىمەن بولىدىغان نەرسە ئەمەس،ئالجىرىيە مەسىلىسىنى تىخى ئۇنتۇپ كەتكىنىمىز يوق،مۇسۇلمانلار بۇ يەردە غەربىنىڭ قوللانغان ئۇسۇلىنى قوللىنىۋىدى ۋە-ئەركىن سايلامدا—ئۇلارغا ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش ھوقوقىنى بىرىدىغان كۆپ ئورۇنغا ئىرىشىۋىدى،پۈتۈن غەرىپ بۇنىڭدىن تۇرالماي قالدى ۋە ھەتتا فىرانسىيە ئوچۇقتىن-ئوچۇق قىلىپ موبادا ئالجىرىيەدە ئىسلامى ھۆكۈمەت قۇرۇلۇپ قالسا فىرانسىيەنىڭ ئالجىرىيەگە قوشۇن كىرگۈزىدىغانلىقى بىلەن تەھدىت سالدى،

ھەقىقى مەدىنىيلىك ۋە تەرەققىيات دىگەن سىنىڭ ئۆزۈڭگە ئوخشايدىغان ئادەمنى ھۆرمەت قىلىشىڭ ۋە ئۇنى سەن بەھرىمەن بولغان ھوقوقتىن بەھرىمەن قىلىشىڭ بىلەن ئەمەس بەلكى سىنىڭ بۇ ھوقوقنى ساڭا ئوخشايدىغان بولسۇن ياكى ساڭا ئوخشىمايدىغان بولسۇن ھەربىر ئادەمگە

بىرىشىڭ بىلەن ئۆلچىنىدۇ،

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۆزىنىڭ ساھابىلىرىگە سۆزلىدى ۋە ئۇلارنى رەھىمدىللىككە قىزىقتۇردى،ئۇلار،ئى ئاللانىڭ ئەلچىسى بىز ھەممەيلەن رەھىمدىل دېۋىدى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام«رەھىمدىللىك دېگەن سىلەرنىڭ بىرىڭلارنىڭ ئۆزىنىڭ ھەمرايىغىلا رەھىمدىل بولۇشى ئەمەس بەلكى باشقا بارلىق ئىنسانلارغا رەھىمدىل بولۇشتۇر،»دېدى (تەبەرانى يەتكۈزگەن ھەدىس)

مانا بۇ ئىنسانىنىڭ ئىنسانىيلىقىنى كۈچەيتىدىغان ھەقىقى مەدىنىيەتنىڭ ئۆلچىمى،،،باشقىلارغا چەكلەنگەن بولۇپمۇ«باشقىلار»نىڭ ئارىسىدىن مۇسۇلمانلارغا چەكلەنگەن «ئاق تەنلىكلەر»دېموكراتىيىسى ئەمەس،

بىز يەنە غەرىپنىڭ قۇللىرىغا قايتىمىز،بۇگۈن ئۇلارنىڭ مەيدانى نىمە؟ئۇلار ئەمدى نىمە دېيىشى مۇمكىن؟

بىر قانچە يىللاردىن بۇيان—ۋېيتنام ئۇرۇشىدىن بۇيان—ئامىرىكلىق بىر كىشى سىرتتا ئامىرىكىنىڭ ئابرويىنى تۆككەن ئىشلار توغۇرلۇق «بەتبەشىرە ئامىرىكىلىقلار»(The Ugly American)دەپ بىر كىتاپ يازدى ۋە ئۇنىڭدا ئامىرىكىنىڭ ـ ـئۇنىڭ نەزىرىدە ـ ـ ئامىرىكىنىڭ يۈزىنى چۈشۈرىۋىتىدۇ دەپ قارىغان خاتا قىلمىشلىرىنى تىلغا ئالدى،

بوسنىيە ھارساك قىرغىنچىلىقىدىن كېيىن ياۋرۇپالىق جۇرئەتلىك بىر كىشىنىڭ ئوتتۇرغا چىقىپ ياۋرۇپا ئەھلى سەلىپلىرى ۋە ئۇلارنىڭ بوسنىيە ھارساك مەسىلىسىدە ئەڭ قەبىھ شەكىلدە ئاشكارىلانغان بەتبەشىرە ئەپتى بەشىرسى توغۇرلۇق بىر كىتاپ چىقىرىشىنى تاما قىلىمىزمۇ؟

بىزنىڭ ئىچىمىزدىن غەرىب بىلەن ۋە ئۇنىڭ تەرەققىياتى،مەدىنىيتى،ئىلغارلىقى ۋە يۈكسەكلىكى بىلەن ئالدانغان

بىرسىنىڭ مەيدانغا چىقىپ،ئاللا ئۇنىڭ ئەقىل كۆزىنى ئېچىۋەتكەن ئاندىن ئۇ تامنىڭ ئۇستىدىكى رۇشەن‹‹بەلگىلەر››نى كۆرگەندىن كېيىن غەربىپنىڭ بەدبەشىرە ئەپتى بەشىرسى توغۇرلۇق بىر نەرسە يېزىشنى تاما قىلىمىزمۇ؟

قۇتۇلۇش يولى

بۇ ئۇممەت ئۇچۇن ئاجىزلىق،خارلىق ۋە دۇشمەنلەرنىڭ ئۇنىڭغا ھەرتەرەپتىن يوپۇرلۇپ كىلىشىدىن قۇتۇلۇشنىڭ بىردىنبىر چىقىش يولى پەقەت ئىسلامغا قايتىشتۇر ۋە ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق دىگەن سۆزنىڭ ھەقىقىتىگە قايتىشتۇر،

بۇ ئۇممەتنىڭ تارىخى—بىز بىرىنچى بۆلۇمدە بايان قىلىپ ئۆتكەندەك—دائىم ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق مۇھەممەد ئەلەيھىسسلام ئاللانىڭ ئەلچىسى دىگەن سۆزنى قانچىلىك دەرىجىدە تۇتقانلىقى ۋە ئۇنىڭ تەلەپ ـ تەقەززالىرىغا قانچىلىك دەرىجىدە ئەمەل قىلغانلىقى بىلەن باغلانغان ئىدى ۋە بۇ سۆز بۇ ئۇممەتنى زىمىندا مۇستەھكەم قىلىدىغان ۋە ئۇنىڭغا ھايات،كۈچ ـ قۇۋۋەت ۋە غەلبە ئاتا قىلىدىغان يىلدىز بولغان ئىدى،**‹‹ئاللانىڭ مۇنداق بىر تەمسىل كۆرسەتكەنلىكىنى كۆرمىدىڭمۇ؟كەلىمە تەييىبە(يەنى ياخشى سۆز،ئىمان كەلىمىسى)يىلدىزى يەرنىڭ ئاستىدا بولغان،شىخى ئاسمانغا تاقاشقان،پەرۋەردىگارىنىڭ ئىزنى بىلەن ۋاقتى ـ ۋاقتىدا مىۋە بىرىپ تۇرىدىغان ئىسىل دەرەخقە ئوخشايدۇ،ئاللا كىشىلەرگە ۋەز ـ نەسىھەت ئالسۇن دەپ،ئۇلارغا نۇرغۇن تەمسىللەرنى كەلتۇرىدۇ،››(سۇرە ئىبراھىم24 ـ 25ئايەتلەر)**

بىز بۇ سۆزنى پەقەت موشۇ ئۇممەتنىڭ تارىخى يىلدىزى دەپلا توختىمايمىز،گەرچە ئۇنىڭ شۇنداق ئىكەنلىكى ناھايىتى ئىنىق بولسىمۇ ۋە

ھىچقانداق بىر ئۆممەتكە تارىخىدا ھىچقانداق بىر ئىددىيە ۋە پىرىنسىپنىڭ خۇددى ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق دىگەن سۆزنىڭ ئىسلام ئۈممىتىگە لازىم بولغىنىدەك لازىم بولمىغانلىقى ھەم ناھايىتى ئىنىق بولسىمۇ ،،،لىكىن ئۇ ــ ــ ھەممەيلەنگە تونۇشلۇق مەنادىكى ــ ــ پەقەت تارىخى يىلدىزلا ئەمەس،چۈنكى ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق دىگەن سۆز ئۆتمۈش تارىخ ئەمەس ۋە تارىخى مىراسمۇ ئەمەس،ئۇ پەقەت ئۇنىڭ ھەقىقى مەنىسى بىلەن تۇتۇلغان ۋە كىشىلەر ئۇنىڭ تەلەپ ـ تەقەززاسى بىلەن ھەركەت قىلغان ھەربىر دەقىقىدە ھازىر ۋە ئەبەدىيلىك ھەركەتلەندۈرگۈچى كۈچ ـ قۇۋۋەت،ھازىرنى تەشكىل قىلىدىغان ۋە شۇنىڭدەك كۈتۈلىۋاتقان كىلىچەكنى تەشكىل قىلىدىغان قۇۋۋەتتۇر،

ئاللا بەنۇ ئىسرائىلنى ئۇلارنىڭ كىتابقا تارىخى مىراس سۈپىتىدە مۇئامىلە قىلغانلىقى ئۈچۈن ئەيىپلىگەن‹‹**ئۇلاردىن كىيىن(يامان)ئەۋلادلار تەۋراتقا ۋارىسلىق قىلدى،ئۇلار بۇ دۇنيانىڭ ئەرزىمەس پۇل مىلىنى(ھالال بىلەن ھارامنى ئايرىماي،قاراقويۇق)ئالىدۇ ۋە بىزنى ئاللا ئەپۇ قىلىدۇ دەيدۇ،شۇنداق پۇل ـ مال ئۇلارنىڭ قولىغا كەلسە ئۇلار يەنە ئالىدۇ،كىتابقا(يەنى تەۋراتقا)ئاللاغا(يالغان چاپلىماي)پەقەت ھەقنىلا ئىيتىشلىرى توغۇرلۇق ئۇلاردىن چىڭ ۋەدە ئېلىنمىدىمۇ؟ھالبۇكى،ئۇلار تەۋراتتىكى نەرسىلەرنى ئوقۇغان ئىدى،ھارامنى تەرك ئىتىپ،ئاللاھتىن قورقىدىغانلارغا ئاخىرەت ياخشىدۇر،بۇ چۈشەنمەمسىلەر؟››(سۈرە ئەئراپ169 ـ ئايەت)**

ئۇلار كىتابنى مىراس ئالدى،يەنى ئۇلار ئۇنى ئاتا بوۋىلىرىنىڭ ۋە ئەجدادلىرىنىڭ كىتابى، ئۇ ئۇلارغا ئۇلاردىن مىراس قالغان دەپ قارىدى،،،ئۇلار ئۇنى بۇ ئاتا بوۋىمىز چىڭ تۇتقاندەك بىزمۇ چىڭ تۇتىدىغان كىتاپ دەپ

قارىمىدى،ئاللا ئۇلارنى‹‹خەلەف››دەپ ئاتىدى—خەلەف دىگەن لوغەتتە يامان ئەۋلاد دىگەن مەنىدە—ۋە ئاللا ئۇلارنى كىتاپنىڭ كۆرسەتمىلىرىنى ئۇنۇتتى،دۇنيانىڭ مال ـ ماتالىرىغا ھىرىس بولدى،ئۆزىنى ئاتتى،دەپ سۈپەتلىدى، ئۇلار بۇ ھىرىسمەنلىكىنىڭ ئۆزلىرىنى ئاللا كىتاپتا ئۇلارغا چۈشۈرگەن نەرسىلەرگە خىلاپلىق قىلىشقا ئېلىپ بارىدىغانلىقىنى بىلىپ تۇرۇپ ھاياتىدا بۇ خاتالىقلارغا بىرىلىۋەردى،ئۇلار ئاللا بىزنى تىزلا مەغپىرەت قىلىدۇ دەيتتى،ئەسلىدە جەننەت ئۇلارغا ئاللانىڭ مەغپىرەت قىلىشىغا ئېلىپ بارىدىغان نەرسىلەر(يەنى ئاللانىڭ بۇيرۇقىغا بويسۇنۇش) بىلەن كەلگەن بولغاندىكىن، ئۇلار خاتالىق ۋە گۇھتىن ساقلىنىشى كىرەك ئىدى، سىز ئىسلام ئۇممىتىنى ئۆزىنىڭ ئاخرقى دەۋرىدە ئاللا ئۆزىنىڭ كىتابىدا سۈپەتلىگەن موشۇ يامان ئەۋلادتىن پەرىقلىنىدى دەپ قارامسىز؟

ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ كىتابىنى‹‹تارىخى مىراس››سۈپىتىدە تۇتمىدىمۇ؟ئۇلار ئۇنىڭ تەكلىپلىرىنى تاشلىۋەتمىدىمۇ؟ئۇلار ئۇنىڭ تەلەپ ـ تەقەززاسىنىڭ غەيرى بىلەن ياشىمىدىمۇ؟ئاندىن ئۇلارغا ۋەز ـ نەسىھەت قىلىنسا ئۇلار:‹‹مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ ئۇممىتى ياخشىلىق ئۈستىدە،پەرۋەردىگارىمىز ناھايتى بەك مەغپىرەت قىلغۇچى،ناھايتى بەك مىھرىبان،دىيىشتى،ياكى شۈبھىسىزكى سىنىڭ پەرۋەردىگارىڭ قەلبىلەرنىڭ پەرۋەردىگارى،موبادا سىنىڭ قەلبىڭ ئىمان بىلەن ئاۋات بولۇپلا تۇرسا ساڭا ئۇندىن باشقا ھىچ نەرسە مۇھىم ئەمەس›› دىيىشتى،

بەلكى ئۇلاردىن بىر تۇركۇمى ئوپئوچۇق قىلىپ ‹‹شۈبھىسىزكى بۇ كىتاپ ئاتا بوۋىلار ۋە ئەجدادلارغا شۇلارنىڭ زامانىسىدا ئەمەل قىلىش ئۈچۈن چۈشۈرۈلگەن ئەمدى بىز ئۇنىڭدا كەلگەن نەرسىلەرنى تۇتمىساقمۇ بولىدۇ،چۈنكى

ئۇلار—تەرەققىياتنىڭ تەلىپى بويىچە—قالاق قاراش ۋە قالاق يولغا ئايلىنىپ قالدى››،دىمىدىمۇ؟!

ئۇلاردىن بىر گوروھى يەنە ‹‹ ئۇ دىگەن چىكىنىش،قالاقلىق،بەدئۆيلىك،ياۋايىلىق ۋە غەلبىسىرى ئىلگىرلەۋاتقان ئىنسانىيەت كارۋىنىغا يىتىشۋېلىشتىن ئادەمنى كىيىن قالدۇرىدىغان يول›› دىمىدىمۇ؟

ئاندىن ئۇلارغا بۇنداق قىلسا ئۇلارنىڭ دىنىدىن چىقىپ كىتىدىغانلىقى توغۇرلۇق ۋەز-نەسىھەت قىلىنغاندا—ئەمىلىيەتتە ئۇلار بۇنى كۆڭلىنىڭ چوڭقۇر يىرىدە ئوبدان بىلىدۇ—ئۇلار ئىزا تارتماستىن بىشەملىك بىلەن؛‹‹ۋاي ياق!بىزدىگەن ئاللاغا ئىشىنىدىغان مۇسۇلماندۇرمىز،قانداق ئادەم سىلەرگە قارشى گەپ قىلىپ قويسىلا ئۇنى دىنىدىن چىقىرىۋىتەمسىلەر؟››دىيىشتى،

ئىش بەنى ئىسرائىلنىڭ يامان ئەۋلادلىرىدىن كۆپ پەرىق ئىتەمدىكەن؟

ئىسلام ئۇممىتىگە چۈشكەن نەرسىلەر ئاللا كىتابىدا مۇسۇلمانلارغا بايان قىلىپ بەرگەن ئىلاھى قانۇنىيەتلەرگە يات بىر نەرسىلەر بولمىسىمۇ لىكىن بۇ ھادىسىلەر ئۇلارنىڭ ئۆزىگە يات تۇيۇلدى،چۈنكى كىتاپنى چىڭ تۇتۇش ۋە ئۇنىڭ مەنالىرىنى چوڭقۇر تەپەككۇر قىلىشنى تاشلاپ قويغاندىن كىيىن ئۇلارنىڭ روھى ئاشۇ قانۇنىيەتلەرنى چۈشىنىش ۋە ئاڭقىرىش ئىقتىدارىدىن مەھرۇم قالغان ئىدى،

مۇسۇلمانلار ئوھود ئۇرۇشىدا مەغلۇپ بولغان ۋە بۇ مەغلۇبىيەتتىن ھەيران قالغان ۋاقتىدا ئاللا ئۇلارغا‹‹**سىلەرگە يەتكەن مۇسىبەت سىلەر دۈشمەنگە يەتكۈزگەن مۇسىبەتنىڭ يىرىمىغا تەڭ كىلىدىغان تۇرسا،سىلەر يەنە؛‹بۇ**

مۇسىبەت قەيەردىن كەلدى؟›دىدىڭلار،ئېيتقىنكى ئۇ سىلەرنىڭ ئۆزلىرىڭلاردىن(يەنى پەيغەمبەرنىڭ ئەمرىگە خىلاپلىق قىلغانلىقىڭلار ۋە غەنىمەتكە ھېرىس بولغانلىقىڭلاردىن)بولدى،›ئاللا ھەقىقەتەن ھەر نەرسىگە قادىردۇر،ئىككى قوشۇن ئۇچراشقان كۈندە(يەنى مۇسۇلمانلار بىلەن مۇشرىكلار توقۇنۇشقان ئوھود جېڭىدە)سىلەرگە كەلگەن مۇسىبەت ئاللانىڭ ئىرادىسى بىلەن كەلگەندۇر،بۇ ھەقىقى مۆئمىنلەرنى بىلىش(يەنى ئايرىش)ئۈچۈندۇر،(سۈرە ئال ئىمران 166 ـ 167 ـ ئايەتلەر)

دىمەك ئۇ تەقدىر،،شۇنداق،لىكىن ئۇ ‹‹سىلەرنىڭ ئۆزۈڭلاردىن››سىلەرنىڭ ئاللانىڭ ۋە ئاللانىڭ ئەلچىسىنىڭ بۇيرۇقىغا خىلاپلىق قىلغانلىقىڭلار سەۋەبىدىن بولدى،مۇسۇلمانلار شۇ كۈنلەردە بۇ قىتىمقى دەرىسنى ياخشى چۈشەنگەن بولۇپ ئاللانىڭ ئەلچىسىنىڭ بۇيرۇقىغا يەنە قايتا خىلاپلىق قىلمىغان ئىدى،لىكىن ئۇلار ئۇنۇتقان،ئۆزگىرىپ كەتكەن ۋە ئۇنى تاشلىۋەتكەن ۋاقتىدا ھىچكىمگە خوشامەت قىلمايدىغان ۋە يان باسمايدىغان قانۇنىيەت ئۇلارغا كەلدى،ۋە دۈشمەنلەر ئۇلارنىڭ يۇرتلىرىنى ئىشغال قىلىشقا باشلىدى،،،

دۈشمەن قەدەملىرىنىڭ ئۇلارنىڭ زېمىنىغا ئاياغ بېسىشى بىلەن ئۇلار ئۆزىنى يوقىتىپ قويغان ۋاقتىدا ئۇلارنىڭ ئىچىدىن بىر تۈركۈم كىشىلەر چىقتى ۋە ‹‹ئىسلاھات››ئېلىپ بېرىشنىڭ زۆرۈرلىكىگە چاقىردى،ۋە ئۇلار تارىختا‹‹ئىسلاھاتچىلار››دەپ ئاتالدى،ئۇلار دىنى يولنى تاشلاشقا—ياكى ئۇنى ئەڭ بولمىغاندىمۇ پەقەت ئېتىقاد ۋە ئىبادەت دائىرىسىدىلا چەكلەشكە—تەرەققى قىلىش ئۈچۈن،مەدىنىيەتلىك بولۇش ئۈچۈن ۋە قالاقلىقنىڭ تەسىرىنى يوقىتىپ كۈچ ـ قۇۋۋەتكە ئېرىشىش ئۈچۈن

ئىددىيە،ھايات ۋە ئەمىلى ھەركەت ساھەسىدە غەرىپنىڭ يولىنى تۇتۇشقا چاقىردى،،،،،

بۇنىڭغا ئىككى ئەسىر ۋاقىت ئۆتتى،بۇ ئىككى ئەسىر جەريانىدا ھىلىقى ئىسلاھاتچىلار ئىزدىگەن ئاززۇسىغا يىتىش ئۇچۇن غەرىپ ھاياتىنىڭ ھەربىر كۆرۈنۇشلىرىنى چىڭ تۇتۇشقا تىرىشتى،ئىككى ئەسىرلىك تىرىشچانلىقنىڭ ئەڭ ئاخىرقى نەتىجىسى قانداق بولدى؟!

يەھۇدىلار پەلەستىنىدە،

سىرىپلا بوسنىيە ھەرسەكتە،

ھىندىلار ھىندىستان ۋە كەشمىردە،

ئۆلاردىن باشقىلار،،ۋە ئۆلاردىن باشقىلار،،يەنە باشقا ئورۇنلاردا،،

ئىسلام دۇنياسى گەدىنىگىچە قەرزگە پاتتى،ۋە ئىلىم ـ پەن،سانائەت ۋە تىخنولوگىيە ساھەسىدە قاتتىق كىيىن قالدى،كەمبىغەللىك ۋە باشقىلارغا بىقىندىلىققا غەرىق بولدى،ئاشۇنىڭ ھەممىسىدىن ئىچىنىشلىقى ئەخلاقى بۇزۇقچىلىققا غەرىق بولدى،

ئەمىلىيەتتە ‹‹ئىسلاھاتلار›› ئاياغلاشتى،

ئىسلام دۆلەتلىرىدە مەكتەپلەر ۋە ئۇنىۋىرستىتلار بار،يوللار ۋە قاتناش ۋاستىلىرى ،رادىئو ۋە تىلىۋىزۇرلار ، مال ۋە مەبلەغلەر،بىنا ۋە ئىمارەتلەر ،‹‹ئەر ۋە ئايال مۇئەللىملەر ››ۋە يەنە يەنە نۇرغۇن نەرسىلەر بار،

لىكىن يەھۇدى ناسارا دۇشمەنلەرنىڭ ئۆلارنىڭ ھەممىسىگە پەرۋايى پەلەك، ئۆلاردىن قىلچىمۇ ئەنسىرەپ كەتمەيدۇ،چۈنكى ئۇلار يۇقارقىلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئاچقۇچى بىزنىڭ قولىمىزدا ،،،خالىساق ئاچىمىز،خالىساق ئىتىمىز دەپ قارايدۇ ۋە ئاچقىنىدىن كۆپراق ئىتىدۇ،ياكى تەھدىت سىلىش

ئارقىلىق ھەقىقى كۈچ-قۇۋۋەتكە ئىلىپ بارىدىغان نەرسىلەرنى ئىتىپ، ئاجىزلىققا ئىلىپ بارىدىغان نەرسىلەرنى ئاچىدۇ،

شۇڭلاشقا ئۇلار مۇسۇلمانلارنىڭ قىشىدا قانچىلىك زەمبىرەك بار دىگەننى ئىستاتىستىكا قىلمايدۇ،چۈنكى شۇ زەمبىرەكلەرنى ئۇلارنىڭ ئۆزى سىتىپ بىرىدىغان بولۇپ،سانى بەك كۆپىيىپ كىتەي دىسە سىتىشنى توختىتىۋالىدۇ،

ئۇلار مۇسۇلمانلارنىڭ قىشىدا قانچە مەكتەپ ۋە قانچە ئۇنىۋىرستىت بار دىگەننى ئىستاتىستىكا قىلمايدۇ،چۈنكى ئۇلارنىڭ ئۆزى ئىددىيە تاجاۋۇزچىلىقى ئارقىلىق ئۇ يەردىكى ئەر ئايال مۇئەللىملەرنىڭ كاللىسىنى ياساپ،شەكىللەندۈرۈپ بولغان،

ئۇلار يەنە مۇسۇلمانلارنىڭ قىشىدا قانچە ماشىنا بار دىگەننى ساناپ يۈرمەيدۇ،چۈنكى ئۇ ماشىنىلارنى شۇلارنىڭ ئۆزى ئىمپورت قىلغان،ئۇلار تىخى پايدىنى كۆپرەك ئىلىش ۋە مۇسۇلمانلارنىڭ بايلىقىنى كۆپرەك شۈلىۋىلىش ئۈچۈن ئۇلارنىڭ(ماشىنىلار) سانىنىڭ ئىشىشىغا بەكرەك كۆڭۈل بۆلىدۇ،ئۇلارنىڭ سانىنىڭ ئىشىدىن ھەرگىز ئەنسىرمەيدۇ بەلكى خۇشال بولىدۇ،

لىكىن ئۇلار— تەسۋىرلىگۈسىز بىئاراملىق بىلەن—قانچىلىك ئىسلامى جەمىيەتلەر قۇرۇلدى؟ئۇلارنىڭ قانچە ئەگەشكۈچىسى بار؟قانچىلىق ياش ئىسلامنى چىڭ تۇتۇپ ياشاۋاتىدۇ،قانچىلىق قىز ھىجاپلاندى؟،،دىگەننى ناھايتى ئىنچىكە تەتقىق قىلىدۇ ۋە ئىستاتىستىكىلايدۇ،چۈنكى ئۇلار—ھەممىدىن بۇرۇن—مانا موشۇلارنىڭ ئۆزىنىڭلا ھەقىقى كۈچ-قۇۋۋەتنىڭ مەنبەسى ئىكەنلىكىنى ۋە ئۇنىڭغا چوقۇم سەل قارىماسلىق

كىرەكلىكىنى ئوبدان بىلىدۇ.

‹‹بىز كىتاپ بەرگەنلەر(يەنى يەھۇدى ۋە ناسارالار)ئۇنى(يەنى پەيغەمبەرنى)ئۆز ئوغۇللىرىنى تونۇغاندەك تونۇيدۇ،ئۇلارنى بىر پىرقىسى،شۈبھىسىزكى ھەقىقەتنى بىلىپ تۇرۇپ يوشۇرىدۇ.››(سۈرە بەقەر186 ـ ئايەت)

ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق دىگەن سۆزگە ھەقىقى قايتىش بۇ ئۇممەتنىڭ ئۇنىڭغا چۈشكەن بارلىق قىيىنچىلىقلاردىن بىردىنبىر چىقىش يولى،ئۇ يەنە يەھۇدى ۋە ناسارا دۈشمەنلەر قاتتىق ئەنسىرەۋاتقان ۋە ھەرقانداق ۋاستىلەرنى ۋە بارلىق يوللارنى ئىشلىتىپ بىزنى ئۇنىڭدىن توسۇشقا ئۇرۇنىۋاتقان يول، بۇنداق دىگەنلىك كىشىلەرنىڭ ئەقىدىسىنى تۈزەش ئۈچۈن —بىزنىڭ بۇندىن بۇرۇنمۇ نۇرغۇن قىتىم تەكىتلىگىنىمىزدەك—مەكتەپ ۋە ئۇنىۋىرستىتلارغا،يول ۋە قاتناش ۋاستىلىرىغا، ئىقتىساد ،جەمىيەت ۋە مائارىپنى‹‹مەدىنىيەت››نى گۈللەندۈرۈش ئىشلىرىغا سەل قارىساقمۇ بولىدۇ دىگەنلىك ئەمەس،بۇنداق گەپنىڭ ھەرقانداق بىر ئەقلى بار ئادەمنىڭ ئىغىزىدىن چىقىشىنى تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولمايدۇ،پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالاممۇ ساھابىلىرىگە—ئۇلارنى تەربىيلىگەن ۋاقتىدا— ھىچقاچان كۈندىلىك تىرىكچىلىكىڭلارنى تاشلاڭلار،ئەمدى ئۇنىڭ كەينىدىن ماڭماڭلار،بالىلىرىڭلار،ئاياللىرىڭلار ۋە ئۆزۈڭلارنى ئاچ قويۇڭلار،ھۈنەرـ سانائەت ئۈگەنمەڭلار،ئەقىدەڭلارنىڭ راۋۇرۇس بولۇشى ئۈچۈن ۋە مىنىڭ سىلەرنى ساغلام ئىمانلىق قىلىپ تەربىيلىشىم ئۈچۈن ھىچقانداق ئىش بىلەن شۇغۇللانماڭلار دىمىگەن،پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام پەقەت ئۇلارغا ئۈگەتكەن ۋە ئۇلارنى تەربىيلىگەن لىكىن ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ تەبىئى مەشغۇلاتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىۋەرگەن،چۈنكى بۇ ئىككى ئىشنىڭ

بىرىنى قىلىش ئۈچۈن يەنە بىرىنى توختىتىپ قويۇش ياكى تاشلاش ۋە ئۇلارنىڭ بىرىنى دەپ يەنە بىرىدىن كېچىش لازىم ئەمەس ئىدى.

ئىسلام ئۈممىتى بۇ ھەقىقەتكە—پەقەت تونۇپ قويۇشقىلا ۋە چۈشىنىپ قويۇشقىلا ئەمەس— بەلكى چىن ئىشىنىشكە ئېھتىياجىلىق،چۈنكى تونۇش،چۈشىنىش دىگەن پەقەت ئادەمنىڭ زېھنىدا تامام بولىدىغان پائالىيەت بولۇپ پۈتۈن تارىختىكى پەلسەپىلەرگە ئوخشاش، بارلىق زېھنى تونۇشلار ۋە زېھنى چۈشەنچىلەرگە ئوخشاش ۋە يەنە مەكتەپ ۋە ئۇنىۋېرسىتېتلاردا ئوقۇغۇچىلارنىڭ كاللىسىغا قويۇۋاتقان تونۇشلار ۋە چۈشەنچىلەرگە ئوخشاش بەزىدە تۇرغۇن ھالەتتە تۇرۇپ قىلىپ ھەركەتلەنمەيدۇ ۋە ئىنساننى تونۇغان نەرسىنى ئىجرا قىلىشقا ھەركەتلەندۈرەلمەيدۇ.

لېكىن‹‹چىن ئىشەنچ››دىگەن‹‹تونۇش،چۈشىنىش››قا ئوخشاش كاللىدا مۆكۈۋالمايدۇ،،ئۇ پەقەت ئىنساننىڭ زېھنىدىن قەلبىگە يۆتكىلىپ ئۇنىڭدا چوڭقۇرلىشىدۇ ئاندىن ۋىجدانىغا ئايلىنىپ قەلبىنى ھەركەتلەندۈرۈشكە باشلايدۇ ۋە ئاندىن ئەمىلى ھەركەتكە ئۆزگىرەيدۇ،،پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ساھابىلىرىنى مانا موشۇ ئۇسۇل بىلەن تەربىيلىگەن.

مانا بۇ ئۈممەت ئېھتىياجلىق بولغان نەرسە.

گەرچە شىددەتلىك ئىددىيە تاجاۋۇزچىلىقى سەۋەبىدىن ۋە شەرىئەتنى ھاكىم قىلىش مەسىلىسى،ئايالالار ئازاتلىقى مەسىلىسى،جازانە ئىقتىساد مەسىلىسى،ئىلمى ۋە سىياسى جەھەتلەردە غەربكە ئەگىشىش مەسىلىسى ،جىھاد مەسىلىسى‹‹خەلىقئارا جەمىيەت››مەسىلىسى ۋە بىر كىچىككىنە بىر كەنتكە ئايلىنىپ قالغان يەرشارى مەسىلگە ئوخشاش يىڭى ئەسىر جاھىلىيتى مۇسۇلمانلارغا مەجبۇرى يۈكلىگەن بىر قاتار ‹‹رىئالنى

ئىشلار››سەۋەبىدىن ئىسلامى تونۇشلارنىڭ ۋە چۈشەنچىلەرنىڭ بەزىسى ئىسلامنىڭ هازىرقى غېرىپ هالىتىدە كىشىلەرنىڭ كاللىسىغا تونۇشسىز،غېرىپ نەرسىلەرگە ئايلىنىپ قالغان بولسىمۇ.لېكىن ئىسلامى چۈشەنچىلەر ۋە ئۇقۇملار يەنىلا تونۇشلۇق،،،

ئىسلام ئالىملىرى ئىسلامنىڭ بۇ مەسىلىلەر توغۇرسىدىكى مەيدانىنى بايان قىلىش ئۈچۈن ۋە ئىددىيە تاجاۋۇزچىلىقى ئاستىدا چوڭ بولغان ۋە ئىسلام هوكۇمرانلىق قىلمايدىغان بىر دۇنيادا ئۆسۈپ يېتىلگەن ئەۋلادلارنىڭ زىهنىنى يېپىۋالغان قاراڭغۇلۇقلارنى يوقىتىش ئۈچۈن يۇقارقى مەسىلىلەردە—ئۇلارنىڭ هەممىسىدە—كىتاپ يازسا بۇنىڭدا چاتاق يوق،ئۇ ئەلۋەتتە ئىسلامنىڭ هەقىقى ماهىيىتىنى تونۇشقا لازىم بولىدىغان بىلىملەرنى پەيدا قىلىش ئۈچۈن بولىدۇ،

لېكىن بىزنىڭ يۇقاردا ئېيتىپ ئۆتكىنىمىزدەك چوشنىش،چۈشەنچىنىڭ ئۆزىلا كۇپايە قىلمايدۇ،

تۇنۇش،چۈشەنچىلەر چىن ئىشەنچكە ئۆزگىرىشى كېرەك،

ئۇممەتنى ئىسلام بىلەن تەربىيلەش كېرەك،

مانا بۇ دەۋەت خىزمىتى يۈزلىنىدىغان هەقىقى قىيىنچىلىق،

چۈنكى ئىش كۆپىنچە كىشىلەرنىڭ تەسەۋۋرۇ قىلغىنىدىنمۇ يەنىلا ناهايتى چوڭ،ۋە يەنە شۇنداقلا بىزدىن تەلەپ قىلىنغان تىرىشچانلىقمۇ هەم كۆپىنچە كىشىلەرنىڭ تەسەۋۋرۇ قىلغىنىدىن يەنىلا ناهايتى چوڭ،

بۇ قىيىنچىلىقنى هەل قىلىش ئۈچۈن ئۇيەر بۇيەردە بىرقانچە پاي ئوق ئېتىپ قويۇش ياكى ئىسلامچىلاردىن بىر تۈركۈم‹‹ۋەكىللەر››نىڭ ئاللا چۈشۈرگەن نەرسىنىڭ غەيرى بىلەن قانۇن چىقىرىدىغان قانۇن چىقىرىش ئورۇنلىرىغا

شىرىك بولۇپ قاتنىشىپ قويۇشى ھەرگىز يېتەرلىك بولمايدۇ،

بۇنىڭ سەۋەبى چۈنكى بۈيەردىكى قىيىنچىلىق ئىسلامى ھاياتنىڭ مەلۇم قىسمىدىكى بۇزۇقچىلىقنى ياكى بىر قانچە چەكلىك تەرەپنى ئىسلاھ قىلىش مەسىلىسىلا ئەمەس،شۇڭلاشقا ئۇنى ھەل قىلىدىغىنىمۇ ئاچچىقتىن ئىتىلغان بىر قانچە پاي ئوق ياكى قانۇن چىقىرىش مەجلىسلىرىدە بىرقانچىنى ئاچچىقى توۋىلاپ قويۇش ئەمەس،

ئۇ بىر ئۇممەتنى قايتىدىن قۇرۇپ چىقىش قىيىچىلىقى،،بولۇپ بۇ تىرىشچانلىقىقا،سەبىرگە ۋە ئۇزۇن مەزگىل داۋاملاشتۇرۇشقا مۇھتاج،بىز شۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدە يەنە، بىر ئۇممەتنى بىر قىتىمدىلا تەربىيلەش مومكىن ئەمەسلىكىنى بىلىشىمىز كىرەك،پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام—تارىختىكى ئەڭ بۈيۈك يولغاشچى ۋە ئەڭ بۈيۈك تەربىيەتچى—مۇ ئۆزىنىڭ ساھابىلىرىنى بىرلا قىتىمدا تەربىيلىمىگەن،ۋە ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى ھەربىرسىنى ،،،تەربىيلىمىگەن،ئۇنىڭ ساھابىلىرى ئىچىدىمۇ ئىمانى ئاجىزلار،ھورۇنلۇق قىلغۇچىلار،توسالغۇ بولۇۋالغۇچىلار،كىيىن قالغۇچىلار،ئىش خوشياقماسلار ۋە ئۇلاردىن باشقا قۇرئاننىڭ مەدىنە سۈرىلىرىدە تىلغا ئىلىنغان ۋە سۈپەتلەنگەن سۈپەتكە ئىگە كىشىلەر بار ئىدى،

لىكىن ئۇ ئاۋانگارتلارنى،،ئىمانى مۇستەھكەم،قۇرۇلمىسى چىڭ،ئاساسى پۇختا ئاۋانگاتلارنى تەربىيلىگەن،بۇ ئاۋانگارتلار ياخشى ئۈلگىلەر بىلەن ۋە مۇستەھكەم ئىمانلىق ،ساپ-پاكىز روھلاردىن چاقنىغان نۇرلار بىلەن ئۇممەتنىڭ باشقىلىرىنى تەربىيلىدى،

بىز بۈگۈن ئىسلامغا چۈشكەن ئىككىنچى غىرىپلىقنى يوقىتىش ئۈچۈن تارىختىكى خەلىقنىڭ ئەڭ كاتتىسى مۇھەممەد ئىبنى ئادۇللا

ئەلەيھىسسالامنى ئۈلگە قىلغان ھالدا،ئۇنىڭغا(ئىسلامغا) بىرىنچى قېتىم چۈشكەن غىرىپلىقنى يوقاتقان يولنىڭ دەل ئۆزىگە مۇھتاج،

‹‹سىلەرگە—ئاللانى،ئاخىرەت كۈننى ئۈمىد قىلغان ۋە ئاللانى كۆپ ياد ئەتكەنلەرگە—رەسۇلۇللا ئەلۋەتتە ياخشى ئۈلگىدۇر،››(سۈرە ئەھزاپ 21 ـ ئايەت)

كەلگۈسى ئىسلامغا مەنسۇپ

بەزى كىشىلەر مۇسۇلمانلار زىمىنىنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىدە دۈچ كىلىۋاتقان يوقىتىش ئۇرۇشلىرى،يەھۇدىلار،ناسارالار ۋە بۇددىستلاردىن تەشكىللەنگەن ئىسلامغا قارشى دۇنياۋى ئىتتىپاق ۋە سىياسەت،ئىقتىساد،جەمىيەت ۋە مەدىنىيەت قاتارلىق ساھەلەرنىڭ ھەر بىرىدە ئىسلامغا قارشى شەيتانى پىلان بىلەن پىلانلىنىۋاتقان سۇيقەستلەرگە قارايدۇ دە ئۇلارنىڭ كۆز ئالدى قاراڭغۇلۇققا تولۇپ زىمىندا يەنە ئىسلامنىڭ كەلگۈسى بارمۇ؟دەپ سورايدۇ، ئاندىن بىز ئىسلام ئويغىنىشى ئۆزىنىڭ ھەقىقى مىۋىسىنى بىرىش ئۈچۈن بىسىپ ئۆتۈشكە تىگىشلىك ئۇزۇن مۇساپىنى ۋە سەبىر،تەمكىنلىك،پۇتۇن ۋۇجۇدى بىلەن ئۆزىنى ئاتاش،يىراقنى كۆرەرلىك ۋە تىرىشچانلىقنى توختاتماستىن ئۆزلۈكسىز داۋاملاشتۇرۇشتىن ئىبارەت ئىسلام ئويغىنىشىغا لازىم بولغان نەرسىلەرنى سۆزلىسەك كۆپلىگەن كىشىلەر تىزلا زىرىكىدۇ،،،ۋە ئۇلارنىڭ بەزىسى ؛بىزگە تىز ھەل قىلىش لاھىيەسى لازىم،چۈنكى دۈشمەنلەر كۈتۈپ تۇرمايدۇ،ئۇلار ھەركۈنى ئاقىمۇ-ئارقىدىن ھۇجۇم قىلىدۇ،موبدا بىز تىز ھەل قىلىش چارىسىنى ئىزدىمىسەك ئۇلارنىڭ ھۇجۇملىرى بىزنى تىرە-پىرەن قىلىۋىتىدۇ،ۋە مۇسۇلمانلار ئۇلارغا رەددىيە قايتۇرىدىغان كۈچكە ئىگە بولۇشتىن بۇرۇنلا مۇسۇلمانلارنى ۋەيران قىلىۋىتىدۇ،،،دەيدۇ،يەنە باشقىلار؛ھەربىر ئورۇندا ئۇرۇش كەسكىنلىك بىلەن داۋاملىشىۋاتقان تۇرسا

بۇنداق ئۇزۇن مەزگىللىك پىلاننى قانداقمۇ ئىشقا ئاشۇرغىلى بولسۇن؟ھەرقاچان بىر بۆلۈك ياشلار چىقىپ ئىسلامغا يۈزلەنسە تۇرمە بىلەن ياكى ئازاپلاش بىلەن ياكى قوغلاپ چىقىرىش بىلەن ۋە ياكى ئۆلتۈرۈش بىلەن يوقىتىۋېتىلسە ھىلىقى تەلەپ قىلىنغان تەربىيە ئۈچۈن قانداقمۇ پۇسەت بولسۇن؟ئۇنىڭ مىۋىسى قانداقمۇ پىشىپ يېتىلسۇن؟دەيدۇ،

ئاشۇلارنىڭ ھەممىسى بىلەن تۇرۇقلۇق بىز دەيمىزكى؛شۇبھىسىزكى كەلگۈسى ئىسلامغا مەنسۇپ،

بىز بۇنى قانداقتۇ قارىسىغا سۆزلەش بىلەن ۋە قۇرۇق ئارزۇ بىلەن ئەمەس بەلكى چوڭقۇر ئىشەنچ ۋە خاتىرجەملىك بىلەن دەيمىز،

شۇبھىسىزكى غەرپىنىڭ يەھۇدى ناسارالىرى ۋە ئۇلارنىڭ دىنسىز ئىتتىپاقداشلىرى ئىسلام ئويغىنىشىغا ئۇنىڭ ياشىشى،بەل تىكلىشى ۋە مۇستەھكەملىنىشى ئۈچۈن ۋە ئۇنىڭغا چۇشكەن يوقىتىشلارغا قارشى تۇرىدىغان ئىممۇنىتقا ئىرىشىشى ئۈچۈن لازىملىق كۈچ ـ قۇۋۋەت بىلەن ياردەم بىرىۋاتىدۇ،

ئېھتىمال بۇ سۆز تۇنجى ئاڭلىغان ئادەمگە بىربىرىگە زىتتەك تۇيغۇ بىرىشى ۋە ساغلام مەنتىقە قوبۇل قىلالمايدىغان پىكىرى چىچىلاڭغۇلۇقتەك تۇيۇلىشى مومكىن،لىكىن بىز كىشلەرگە دەيمىزكى ؛رىئاللىققا قاراڭلار!

بوسنىيە ـ ھەرسەككە رىئاللىقنىڭ ئۈلگىلىرىدىن بىر ئۈلگە سۈپىتىدە قاراپ بېقىڭلار!

بوسنىيە ھەرسەك خەلقىنىڭ كۆپىنچىسى ئاخىرقى قىرغىنچىلىقتىن بۇرۇن ئىسلامنى ئاللىقاچان تاشلىۋېتىپ بولغان ئىدى،ئۇلار ئىزچىل بىسىم ئاستىدا بولۇپ كومۇنىستلار دەۋرىدە بولسۇن ياكى ئۇنىڭدىن بۇرۇن بولسۇن

ناھايىتى ئىغىر بىر رىئاللىق ئاستىدا ياشايتتى،ئۇلار ئەر- ئايال، باللار،،،
ھەممىسى ئىسلامنى ئۇنتۇشقان،ئۇلارنى سىرتقى كۆرۈنۈشلىرى،كۈندىلىك
ئادەتلىرى،ئىدديىە-پىكىرلىرى ۋە ئەخلاقىدا قوشنىسى سىرىپلار ياكى
كورىۋاتلاردىن پەرىقلەندۈرۈش مومكىن ئەمەس ئىدى،ئۇلار خۇددى پەيغەمبەر
ئەلەيھىسسالام ئاخىر زاماندىكى‹بىز ئاتا بوۋىلىرىمىزنىڭ ئاللاھتىن باشقا
ئىلاھ يوق دىگەنلىكىنى ئاڭلىغان ئىدۇق›دەيدۇ دەپ خەۋەر بەرگەن بىر
تۈركۈم قەۋىملەرنىڭ ئۆزى بولۇپ قالغان ئىدى،ئۇلار مانا موشۇنداق ھالدا
تۇرغاندا ئۇلارنىڭ ئۈستىگە قىرغىنچىلىق كەلدى،ئەمدى بۈگۈن ئۇلارنىڭ
ئەھۋالى قانداق؟
ئۇلار قايتتى،
ئۇلار قايتتى ۋە ئۆزلىرىنىڭ مۇسۇلمان ئىكەنلىكىنى بىلىپ يەتتى،چۈنكى
ئۇلارنىڭ دۈشمەنلىرى ۋە دۇنيا يەھۇدى خىرىستىيانلىرىنىڭ ھەممىسى
ئۇلارغا ئۇلارنى مۇسۇلمان دەپ قاراپ ئۇرۇش ئاچقان ئىدى،ئۇرۇش ئۇلارغا
ئۇلارنىڭ يوقتىپ قويغان سۈپىتىنى ئەسلەتتى ۋە ئۇلارنى ئىسلامغا قايتۇردى،
بولغان ئىشنىڭ ھەممىسى تىخى بۇلا ئەمەس،بەلكى ئۇلار تىخى ئىسلام
بايرىقى ئاستىدا ئۇرۇش قىلىشقا باشلىدى،ھازىر ئۇلارنىڭ قىشىدا سانى
120مىڭغا يىتىدىغان ئۇرۇش قىلغۇچى قوشۇن تەشكىللەنگەن بولۇپ ئۇلار
ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق دىگەن بايراق ئاستىدا جىھاد قىلىدۇ،سىرىپلا
ئىنسان قىلىپىدىن چىققان يوقتىش ھەركەتلىرىنى چوڭقۇرلاشتۇرغانسىرى
ئۇلارنىڭ ئىسلامى ئويغىنىشى تىخىمۇ ئىشىۋاتىدۇ،ئىسلامدىن ئوزۇق
ئىلىۋاتىدۇ،ئۇنىڭدا تىخىمۇ چىڭ تۇرىۋاتىدۇ ۋە ئۇنىڭ يولىدا ئۇرۇش
قىلىۋاتىدۇ،

بۇ بىر خىيال ۋە چۈشمۇ ياكى گېزىت ـ ژورناللار ۋە باشقا ئاخپارات ۋاستىلىرى سۆزلەۋاتقان رىئال كۆرۈنۈشمۇ؟

يەرشارىنىڭ بۇ كىچىك بىر پارچىسىدا يۈزبەرگەن ئىشلار ئۇنىڭ باشقا بارلىق جايلىرىدىمۇ ھەم ئوخشاشلا يۈز بېرىۋاتىدۇ،

تاغۇتلار مۇسۇلمانلار يۇرتلىرىدا ئىسلامچىلارغا قارىتا ئېلىپ بارغان قىرغىنچىلىقىنىڭ نەتىجىسى قانداق بولدى؟ئۇلار ئۇلارنى يوقىتىۋېتەلىدىمۇ؟ياكى ئىسلامنىڭ كېڭىيىشىنى توختىتىپ قالالىدىمۇ؟ئازاب قامچىلىرى ياكى چىكىدىن ئاشقان باستۇرۇش ۋە زۇلۇملار ئاستىدا يۈزلىگەن،مىڭلىغان كىشىلەر ئۆلتۈرۈلدى—ئۇلار پەرۋەردىگارىنىڭ قېشىدا شەھىد ئەلۋەتتە—ئاندىن ھەر قېتىمىق قىرغىنچىلىقتىن كېيىن ئىسلامنىڭ بازىسى تېخىمۇ كەڭەيدى،ۋە ئىرادىسى تېخىمۇ چىڭ،كۈچ ـ قۇۋۋىتى تېخىمۇ مۇستەھكەم ۋە تاغۇتلارنىڭ ئۇلارغا قارىتا مەيدانى ۋە ئۆزلىرىنىڭ تاغۇتلارغا قارىتا مەيدانىنى تېخىمۇ ياخشى چۈشىنىدىغان ۋە بۇ ئۇزۇن مۇساپىدە تېخىمۇ مەزمۇت قەدەملەر بىلەن ماڭىدىغان نۇرۇغۇنلىغان ياشلار مەيدانغا كەلدى،

دۈشمەنلەرنىڭ ئىسلام ۋە ئىسلام ئويغىنىش ھەركىتىنى يوقىتالايمىز دىگەن خام خىيالىنى ئۇلارنىڭ ئىسلام ۋە مۇسۇلمانلارغا قارشى ئۇرۇشتا ئىشلەتكەن ۋاستىلىرىنىڭ ئۆزى ۋەيران قىلىۋەتتى،

ئۇلارنىڭ ئىشلەتكەن شۇ ۋاستىلىرىنىڭ ئۆزى ئىسلامنىڭ يېيىلىشىنى ۋە ئۇنىڭ بازىسىنىڭ كېڭىيىشىنى ئىلگىرى سۈردى،ۋە ئۇنىڭ كۈچىنى تېخىمۇ مۇستەھكەملەپ ئۇنى ئۇزۇن كۆرەشلەرگە تېخىمۇ بەرداشلىق بىرەلەيدىغان قىلدى،

ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى ئەقلى سەل جايىدا كىشىلەر ئۇلارغا بۇنى ئېيتقان بولسىمۇ لېكىن ئۇلار—ئۆزلىرىنىڭ تەلۋىلەرچە ئۆچمەنلىكىدە—ئەقلىنىڭ ئاۋازىغا قۇلاق سالمىدى.گەرچە ئۇ ئۇلارنىڭ ئۆزىنىڭ ئىچىدىن كەلگەن بولسىمۇ ئۇنى ئاڭلىمىدى،

ئۇلارنىڭ ئىچىدىن بىرىسى—مۇخپىرلارنى كۈتىۋېلىش يىغىنىدا—سىرپلار بوسنىيە ھەرسەكتە مۇسۇلمانلارغا قارىتا ئېلىپ بېرىۋاتقان قىرغىنچىلىقنى توختىتىش لازىم چۈنكى ئۇنىڭدىن قايتىدىغان ئىنكاس ئاشۇ ھەددىدىن ئاشقان خىرىستىيانلارغا پايدىسىز بولىدۇ دېگەن،ئۇنىڭدىن سۇئال سوراۋاتقان مۇخپىر:سىز بىر خىرىستىيان تۇرۇپ نىمە ئۈچۈن بۇنداق دەيسىز؟نىمە ئۈچۈن مۇسۇلمانلارغا ياردەم بېرىسىز ۋە ئۇلارغا يان باسىسىز؟دېگەندە،ئۇ سىلەر مۇسۇلمانلارنىڭ ئىنكاس قايتۇرۇشىدىن قورقمامسىلەر؟موبادا مۇسۇلمانلار ئۆزلىرىنىڭ زېمىنلىرىدىكى خىرىستىيان ئاز سانلىقلارغا سىرپلار مۇسۇلمانلارغا مۇئامىلە قىلغاندەك مۇئامىلە قىلسا ئۇ چاغدا ئەھۋال قانداق بولار؟دەپ جاۋاپ بەرگەن،

مۇسۇلمان مەڭگۈ ئۇنداق قىلمايدۇ،چۈنكى ئۇلارنىڭ دىنى ئۇلارغا كىمىكى بىر كاپالەتكە ئېرىشكەن پۇقراغا ئەزىيەت بەرسە ئاللانىڭ كاپالىتى ئۇنىڭدىن ئادا-جۇدا بولىدۇ دەپ ئۈگىتىدۇ،ئاللا ئۆزىنىڭ پەيغەمبىرىگە ئەھلى كىتاپلارغا قانداق خىتاپ قىلىش ۋە ئۇلارغا قانداق مۇئامىلە قىلىشنى ئېيتىپ بەرگەن: **«شۇنىڭ ئۈچۈن(يەنى دىندا ئىختىلاپ قىلىشقانلىقى ئۈچۈن)(ئى مۇھەممەد!بارلىق ئىنسانلارنى توغرا دىن ئاساسىدا ئىتتىپاق بولۇشقا)چاقىرغىن،بۇيرۇلغىنىڭ بويىچە توغرا يولدا چىڭ تۇرغىن،ئۇلار(يەنى مۇشرىكلار)نىڭ نەپسى-خاھىشلىرىغا ئەگەشمىگىن،ۋە ئېيتقىن‹ئاللا نازىل**

قىلغان(بارلىق)كىتاپلارغا ئىمان ئېيتتىم،ئاراڭلاردا ئادىل بولۇشقا بۇيرۇلدۇم،ئاللا بىزنى پەرۋەردىگارىمىزدۇر،سىلەرنىڭمۇ پەرۋەردىگارىڭلاردۇر،بىزنىڭ ئەمەللىرىمىز ئۆزىمىز ئۈچۈندۇر،سىلەرنىڭ ئەمەللىرىڭلارمۇ ئۆزلىرىڭلار ئۈچۈندۇر،سىلەر بىلەن بىزنىڭ ئارىمىزدا جېدەللىشىشكە(ئورۇن)يوق،(چۈنكى ھەقىقەت ئاشكارىدۇر)ئاللا (قىيامەت كۈنى)بىزنى(ھۆكۈم چىقىرىش ئۈچۈن)يىغىدۇ،ئاخىرى قايتىدىغان جاي ئاللانىڭ دەرگاھىدۇر،››(سۈرە شۇرا 15 ـ ئايەت)

لېكىن بۇ كىشىنىڭ قارىشىنى يەنە بىر نوقتىدىن توغرا دەپ قاراشقا بولىدۇ،،غەربىي ۋە ئۇنىڭ قولچوماقچىلىرىنىڭ مۇسۇلمانلارغا بولغان قىرغىنچىلىقى داۋاملىشىۋەرسە بۇ ئىسلام دولقۇنىنىڭ تېخىمۇ ئۆركەشلىشىنى ۋە ئىسلام ئويغىنىشىنىڭ يېڭى روھ ۋە يېڭى ئىرادە بىلەن تېخىمۇ ئالغا سىلجىشىنى پەيدا قىلىدۇ،

ئىسلامنى ئۆز ھالى بىلەن قويۇش ياكى يوقىتىۋېتىش ھەرگىزمۇ غەربىينىڭ يەھۇدى ناسارالىرى ۋە ئۇنىڭ قولچوماقچىلىرىنىڭ ئىختىيارىدىكى ئىش ئەمەس،بۇ شەيتاننىڭ ئۇلارغا چىرايلىق كۆرسەتكەن ئىشى بولۇپ،ئۇ ئۇلارغا خۇددى ئىسلام ئويغىنىشىغا شىددەت بىلەن ئۇرۇش ئاچسا ئۇنى يوقىتىۋېتەلەيدىغاندەك خام ـ خىيال قىلدۇرىدۇ،ئاندىن ئۇلارنىڭ موشۇ ئىشنىڭ ئۆزى—ئاللانىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بىلەن—ئىسلام ئويغىنىشىنىڭ دائىرىسىنى كېڭەيتىدىغان ئۇنى چوڭقۇرلاشتۇرىدىغان ۋە مۇستەھكەملەيدىغان قورالغا ئايلىنىدۇ،

شۇنداق،ئىسلامنى قالدۇرۇپ قويۇش ياكى يوقىتىش ئۇلارنىڭ تاللاش دائىرىسىدىكى ئىش ئەمەس،ئۇلارنىڭ تاللىيالايدىغىنى پەقەت ئۆزىنىڭ

نىشانىغا قاراپ مۇستەھكەم ۋە تەمكىن قەدەملەر بىلەن ئىلگىرلەۋاتقان تىنىچ ئىسلامى دولقۇن بىلەن ئالدىراڭغۇلۇق قىلىپ زوراۋانلىقىقا مۇراجەت قىلىدىغان ۋە غەزەپتىن توۋلاپ كىلىدىغان دولقۇننىڭ ئىككىسىنىڭ بىرى،غەرىپ ۋە ئۇنىڭ قولچوماقلىرى—ئاللانىڭ تەقدىرى بىلەن—يۇقارقى ئىككى دولقۇننىڭ قايسىسى بىلەن ئۇچىرشىشنى تاللايدۇ،

بىز ـ ئۇنىڭ ئىشى بىر قانچە ئەۋلادقا سوزۇلۇپ كەتسىمۇ ـ ـ مۇستەھكەم ۋە تەمكىن قەدەم بىلەن ئىلگىرلىيدىغان تىنىچ دولقۇننى نەچچە مىڭ ھەسسە ئەلا بىلىمىز،لىكىن غەرىپنىڭ ۋە ئىسرائىلىنىڭ ھاماقەتلىكلىرىگە ئامالىمىز قانچە؟!

ئىسلام كەلگۈچىدۇر، ، ،ئۇ موبادا نەچچە ئەۋلاد سوزۇلۇپ كەتسىمۇ ـ ـ بىز يەنىلا ئەلا بىلىدىغان ،مۇستەھكەم ۋە تىنىچ قەدەملەر بىلەن ئىلگىرلەيدىغان دولقۇن بىلەن بولسۇن ياكى غەزەپتىن توۋلاپ كىلىدىغان ۋە غەرىپ ئۇنىڭ ئوتىنى ئۇلغايتىۋاتقان دولقۇن بىلەن بولسۇن بەرىبىر كەلگۈچىدۇر،

ئىسلام ئويغىنىشىنى تىزلا يوقىلىدىغان ۋە تىنجىپ قالىدىغان ئۆتكۈنچى ھادىسە ياكى بىر تەرىپتىن غەرىپنىڭ جاھانگىرلىكىگە ۋە يەنە بىر تەرەپتىن سىرتتىن كىرگۈزۈلگەن تۈزۈملەرنىڭ كىشىلەرنىڭ ئەھۋالىنى ياخشىلاش ۋەدىسىنى ئىشقا ئاشۇرالمىغانلىقىغا قايتۇرۇلغان ئىنكاستىنلا ئىبارەت دەپ قارايدىغان كىشىلەر ، ، ،ئۇلار ياكى ئاۋۇلار نۇرغۇن ئىشلارغا سەل قارىغان ۋە شۇ سەۋەپتىن ئۇلارنىڭ قاراشلىرى موشۇنداق چولتا ۋە بىر تەرەپلىمە بولۇپ قالغان،

ئۇلار ئىسلامنىڭ ئىنسان تەبىئىتىنىڭ دىنى ئىكەنلىكىگە سەل قارىغان:‹‹**باتىل دىنلاردىن بۇرۇلۇپ ئىسلام دىنىغا يۈزلەنگىن،ئاللانىڭ**

دىنىغا(ئەگەشكىنىكى)ئاللا ئىنسانلارنى شۇ دىن بىلەن ياراتقان،ئاللانىڭ يارىتىقىنىدا ئۆزگىرىش بولمايدۇ،بۇ توغرا دىندۇر،لېكىن ئىنسانلارنىڭ تولىسى بىلمەيدۇ،››(سۈرە رۇم30 ـ ئايەت)

ئىنسان ئۆزىنىڭ ئەسلى تەبىئىتىدىن بىر مەزگىل چەتنەپ كېتىپ كېيىن ئەسلىدىكى ساغلام ھالىتىگە قايتىپ كەلسە ئۇ نىمە ئۈچۈن ئەسلىگە قايتىۋالدى دەپ سوراش توغرا ئەمەس،چۈنكى ساغلاملىق ئۇنىڭ ئەسلى ھالىتى دە!(چۈنكى ھېچكىم ساغلام ئادەمدىن نىمىشقا كېسەل بولمىدىڭىز دەپ سورىمايدۇ—ت)سۇئالنى دېگەن پەقەت كېسەلدىنلا ـ ئۇ قانداق پەيدا بولدى؟داۋاسى نىمە—دەپ سورايدىغان گەپ،

ئىككىنچىدىن ئۇلار ئۇلۇغ ئاللانىڭ ئۆزىنىڭ كىتابى ۋە پەيغەمبىرىنىڭ سۈننىتىنى قوغداشنى ئۈستىگە ئالغان ۋاقتىنىڭ ئۆزىدىلا ئۆزىنىڭ دىنىنى قوغداشنى ئۆز ئۈستىگە ئالغانلىقىغا سەل قارىغان:‹‹**قۇرئاننى ھەقىقەتەن بىز نازىل قىلدۇق ۋە چوقۇم ئۇنى قوغدايمىز،››(سۈرە ھەجىر9 ـ ئايەت)**

شۇنىڭدەك يەنە ئاللا ھەر ئەۋلادنىڭ بىشىدا بۇ ئۇممەتكە ئۇنىڭ دىنى ئىشلىرىنى يېڭىلاپ بىرىدىغان كىشىلەرنى ئەۋەتىشىنى ئۆز ئۈستىگە ئالغان بولۇپ شۇسەۋەپتىن ئۇممەتنىڭ ئارىسىدىكى ۋە ئۇنىڭ دىنى ئارىسىدىكى مۇناسىۋەت مەڭگۇ ئۈزۈلۈپ قالمايدۇ،

ئۈچىنچىدىن ئۇلار ئىسلامنىڭ ئىسلام ئۇممىتىگە نىسبەتەن پەقەت ئۇلارنىڭ قەلبىدىكى ھىس تۇيغۇلا ئەمەس بەلكى ھىس تۇيغۇ بولۇش بىلەن بىرگە يەنە زىمىنىنىڭ تۈزۈملىرىدىن باشقىچە،ئاللاھىدە ئومومىيۈزلۈك رىئالنى تۈزۈم سۈپىتىدە گەۋدىلىنىدىغان جانلىق،ھەركەتلەندۈرگۈچى ئەقىدە ئىكەنلىكىگە ھاياتنىڭ—سىياسى،ئىجتىمائى،ئىقتىسادى ئىلمى ۋە

سەنئەت،گۈللىنىش—ھەممە تەرەپلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان دىن ئىكەنلىكىگە سال قارىغان،ئىسلام ئۇممىتىنىڭ دىنىي مانا موشۇنداق چۈشەنگەن ۋە ئىجرا قىلىنغىنىچە نەچچە ئەسىرلەپ دۇنياغا ھۆكۈمرانلىق قىلغانلىقىغا،دۇنيانىڭ ئىشلىرىغا كۈچلۈك تەسىر كۆرسەتكەنلىكىگە،،گەرچە ئۇنىڭغا ھازىر ھەرخىل ئىللەتلەر چاپلىشىپ ئۇنى كىسەل قىلىپ قويغان ۋە ئۇنىڭ كۆپلىگەن خۇسۇسىيەتلىرىنى ۋە ئاساسلىرىنى يوقىتىۋەتكەن بولسىمۇ،لىكىن ئۇنىڭ خاتىرسىدە موشۇ دىن ئۈچۈن رىئالنى بىر جۇغلانمىنىڭ(تارىختا بۇ دىنغا مەھكەم ئىسلىپ ياشىغان چاغلاردا قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلەر ۋە غەلبىلەرنى دىمەكچى—ت) بارلىقى ۋە بۇنىڭ ئۇنى دىنغا قايتىشقا ئۈندەپ تۇرىدىغانلىقى ۋە ئۇنى داۋاملىق بۇ دىنىنىڭ يولىغا باشلاپ تۇرىدىغانلىقىدىن بىخەۋەر قىلىشقان، شۇڭلاشقا ئىسلام ئويغىنىشى ھەيران قىلىشقا بولمايدىغان ۋە يۈز بىرىش سەۋەپلىرىنى ئىزدەش كەتمەيدىغان تەبىئى بىر ئىش،

ئەھۋال گەرچە موشۇنداق بولسىمۇ لىكىن بىز ئۈلارنىڭ ئىسلام ئويغىنىشى بىر تەرەپتىن غەرپنىڭ جاھانگىرلىكىگە يەنە بىر تەرەپتىن سىرتتىن كىرگۈزۈلگەن تۈزۈملەرنىڭ كىشىلەرنىڭ ئەھۋالىنى ياخشىلاش ۋەدىسىنى ئىشقا ئاشۇرالمىغانلىقىغا قايتۇرۇلغان ئىنكاستىنلا ئىبارەت دىگەن گىپىنى توغرا دەپ تۇرۇپ ئۈلار بىلەن بىر مۇنازىرلىشىپ باقايلى،موبادا يۇقارقى ئىشلار راستىنلا ئىسلام ئويغىنىشىنىڭ مەيدانغا كىلىشىگە تۈرتكە بولغان بولسا ئۇنداقتا ئىسلام ئويغىنىشىنىغا تۈرتكە بولىدىغان نەرسىلەر ئەمدى ئاخىرلاشتى،شۇڭلاشقا ئىسلام ئويغىنىشىمۇ ئەمدى تۈگىشىشكە ماڭىدۇ دەپ كەتكۈدەك ـ ـ غەرپنىڭ جاھانگىرلىكى ۋە سىرتتىن كىرگۈزۈلگەن

تۈزۈملەرنىڭ ھېچ نەرسىگە كىرەككە كەلمىگەنلىكىدىن ئىبارەت—يۇقارقى ئىككى ئىشتا ھازىر قانچىلىق ئۆزگىرىش بولدى؟!

جاھانگىرلىك ئاخىرلاشتىمۇ؟

ياكى سىرتتىن كىرگۈزۈلگەن تۈزۈملەرنىڭ ئىسلامدىن دۇنياسىنىڭ قىيىنچىلىقلىرىنى ھەل قىلالماسلىقىدىن ئىبارەت ئىش ھازىر تۈگىدىمۇ؟ ھەربى جەھەتتىكى جانگىرلىكنى—گەرچە بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتى دىگەن بايراقنى كۆتۈرۈۋلىپ يەنە قايتىدىن يېڭىدىن باشلىنىۋاتقان بولسىمۇ—تۈگىدى دەيمۇ تۇرايلى،لىكىن ئىقتىساد،مەدىنىيەت ۋە سىياسەت ساھەسىدىكى جاھانگىرلىكنى تۈگىدى ياكى زاۋاللىققا يۈز تۇتىۋاتىدۇ دەپ كىم ئىيتالايدۇ؟

ياۋرۇپا ئورتاق بازىرىنى مىسال سۈپىتىدە كۆرۈپ باقايلى،،،

ئۇنىڭ سىياسى جەھەتتە ئامرىكىغا ۋە ئىقتىسادى جەھەتتىن ياپۇنىيەگە قارشى بىر رىقابەتچى بولغانلىقىدا گەپ يوق،لىكىن ئۇ شۇنىڭ بىلەن بىرگە كىشلەرنىڭ كۆزىنى بوياش ئۈچۈن ئۈچىنچى دۇنيا دەپ چىرايلىق ئىسىم بىرىلگەن ئەمىليەتتە ئىسلام دۇنياسىنى كۆرسىتىدىغان دۇنياغا ئۇنىڭ خام ماددىلىرىنى ئەرزان سىتىۋلىپ، ئۇنى پىششىقلاپ ئىشلىگەندىن كيىن يەنە ئۇنىڭ ئۆزىگە قىممەت سىتىش ئارقىلىق ئۇنىڭغا(ئىسلام دۇنياسىغا) ئىقتىساد ۋە سىياسى جەھەتتىن بىسىم چۈشۈرۈش ئۈچۈن ۋە ئۇنىڭ ئىگىدا ئاجىزلىق ۋە بىقىندىلىقنى تىخىمۇ كۈچەيتىپ ئۇنى باش كۆتۈرەلمەيدىغان قىلىپ قويۇش ئۈچۈن —زورلۇق بىلەن رىقابەتچى بولۇشقا باشلىدى،

يەنە مەسىلەن ئىسكەندىرىيە‹‹فىرانكىفونىيەت››سىنجور ئۇنۋىرستىتىنى مىسالغا ئالايلى،،،ئۇ نىمىنىڭ بىشارىتى؟ئۇنىڭ ئەرەپ تىللىق ئىسلام

مىسىرسىدا يەتمەكچى بولغان مەقسىدى نىمە؟
ئەمدى سىرتتىن كىرگۈزۈلگەن تۈزۈملەر مەسىلىسىگە كەلسەك بۇ توغۇرلۇق قانچە ئۇزۇن سۆزلىسەكمۇ گەپ تۈگىمەيدۇ،ئۇ مانا كۆز ئالدىمىزدىكى ئەملى بىر رىئاللىق بولۇپ قەرىزلەر تىزىملىكى،ئەمگەكنىڭ قىممىتىنىڭ چۈشىشى،ئىقتىسادى ئەھۋاللارنىڭ يامانلىشىشى،چىرىكلىك ۋە پارىخورلۇقنىڭ تارىلىشى،«ئوموميىنىڭ مەنپەئەتى»گە سەل قاراش،ئەخلاقى قىممەتلەرنىڭ ۋەيران بولۇشى ۋە جەمىيەتتە پاھىشىنىڭ يامىرىشى،،،دەك ھەربىر ساھەدىكى نەچچە ئونلاپ ئەسكىلىكلەر ۋە سىياسى،ئىجتىمائى ۋە ئىقتىسادى جەھەتتە كىشىلەرگە بولۇۋاتقان نەچچە ئونلاپ ناھەقچىلىكلەر ئۇنىڭغا گۇۋاھلىق بىرىپ تۇرۇپتۇ،
موبادا بىز ئىسلام ئويغىنىشى بىر تەرەپتىن غەرپىنىڭ جاھانگىرلىكىگە يەنە بىر تەرەپتىن سىرتتىن كىرگۈزۈلگەن تۈزۈملەرنىڭ كىشىلەرنىڭ ئەھۋالىنى ياخشىلاش ۋەدىسىنى ئىشقا ئاشۇرالمىغانلىقىغا قايتۇرۇلغان ئىنكاستىنلا ئىبارەت دىگەن بۇ ھۆكۈمگە —پەقەت مۇنازىرە يۈزىسىدىن—قايىل بولساق ئۇنداقتا رىئاللىق مەنتىقىسى دەيدۇكى؛ئۇنداقتا ئىسلام ئويغىنىشى تىخىمۇ كۈچىيىش ئۈچۈن ۋە ئاساسىنى تىخىمۇ كىڭەيتىش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ يولىدا داۋاملىق ئىلگىرلەيدۇ،چۈنكى ئۇنى كەلتۈرۈپ چىقاردى دىيىلگەن سەۋەپلەرمۇ كۈندىن كۈنگە كۈچىيىۋاتىدۇ،
بىز جاھانگىرلىكنىڭ ۋە ۋە جاھانگىرلارنىڭ قوللىشى بىلەن سىرتتىن كىرگۈزۈلگەن تۈزۈملەرنىڭ مەغلۇبىيىتىنىڭ ئىسلام ئويغىنىشىنىڭ پەيدا بولۇشىغا كۆرسەتكەن تەسىرىنى يوققا چىقارماقچى ئەمەس لىكىن بىز بۇلارنى پەقەت تۈرتكىلا بولدى ياكى ئىككى جانلاندۇرغۇچى ئامىللا بولدى

دەيمىز،ئەمما ئەسلى،يىلدىزلىق،ماھىيەتلىك سەۋەپلەرگە كەلسەك بىز ئۇنى تىخى بايىلا سۆلەپ ئۆتتۇق،

ئىسلام ئۆزىنىڭ قايسى يولىدىن كەلسۇن،،،ھامان كەلگۈچىدۇر،،،

ئەگەر غەربىپ ئەقىلىنى ئىشلەتسە ئۆزىنىڭ يەھۇدى ۋە ناسارالارچە ئۆچمەنلىكىنى تاشلىسا،ئىسلامغا ئۇرۇش ئاچمىسا ۋە ئۇنىڭغا دۇشمەنلىك قىلىش پاتقىقىغا پىتىپ كەتمىسە،،،

شۇبھىسىزكى ئىسلام غەرىپكە دۇشمەن ئەمەس،ۋە شۇنداقلا پۈتۈن ئىنسانىيەتكىمۇ دۇشمەن ئەمەس،ئۇ بىر ‹‹قۇتقازغۇچى››بولۇپ ئىنسانىيەتنى ئۆزىنىڭ كىرلىدىن پاكلاش ئۈچۈن ۋە ئۇنى پەرۋەردىگارى ھۆرمەتلىگەن ۋە كۆپلىگەن مەخلۇقاتتىن ئۈستۈن قىلغان ئىنسانغا لايىق يۈكسەك ئورۇنغا كۆتۈرۈش ئۈچۈن كەلگەن،**‹‹شەك ـ شۈبھىسىزكى بىز ئادەم بالىلىرىنى ھۆرمەتلىك قىلدۇق،ئۇلارنى قۇرۇقلۇقتا(ئۇلاغلارغا)مىندۇردۇق،دېڭىزدا(كېمىلەرگە)چىقاردۇق،ئۇلارنى شىرىن يېمەكلىكلەر بىلەن رىزىقلاندۇردۇق،ئۇلارنى مەخلۇقاتلىرىمىزنىڭ نۇرغۇنىدىن ئۈستۈن قىلدۇق،››(سۈرە ئىسرا70 ـ ئايەت)**

ئىسلام بۈگۈن ياكى ئەتە كۈچەيسە دۇنيادىكى ھېچقانداق بىر ئىنساننىڭ ‹‹قانۇنلۇق مەنپەئەتلىرى››گە ھەرگىزمۇ زىيان سالمايدۇ،لېكىن ئۇ شۇنىڭ بىلەن بىرگە ھەرقانداق يوغانچىلىقنى ۋە زومىگەرلىكنى—بولۇپمۇ مۇسۇلمانلارغا چۈشكەن ھەرقانداق دۇشمەنلىكنى قوبۇل قىلمايدۇ،**‹‹ھۇجۇم قىلىنغۇچىلارغا زۇلۇمغا ئۇچرىغانلىقلىرى ئۈچۈن(قارشىلىق كۆرسىتىشكە)رۇخسەت قىلىندى،ئاللا ئۇلارغا ياردەم بېرىشكە ئەلۋەتتە قادىر،(ئۇلار)پەقەت پەرۋەردىگارىمىز ئاللا دېگەنلىكلىرى ئۈچۈنلا يۇرتلىرىدىن**

ناھەق ھەيدەپ چىقىرىلدى،ئەگەر ئاللا ئىنسانلارنى بىربىرىگە قارشىلىق كۆرسەتكۈزمىگەن بولسا،راھىبلارنىڭ ئىبادەتخانىلىرى،چىركاۋلار،يەھۇدىلارنىڭ ئىبادەتخانىلىرى ۋە ئاللانىڭ نامى كۆپ ياد ئېتىلىدىغان مەسجىدلەر ئەلۋەتتە ۋەيران قىلىناتتى،كىمكى ئاللانىڭ دىنىغا ياردەم بىرىدىكەن،ئەلۋەتتە ئاللا ئۇنىڭغا ياردەم بىرىدۇ،ئاللا ئەلۋەتتە كۈچلۈكتۇر،غالىپتۇر،(ئاللانىڭ ياردىمىگە ئېرىشىشكە ھەقلىق بولغانلار)شۇنداق كىشىلەركى،ئەگەر ئۇلارنى يەريۈزىدە ئۈستۈنلۈككە ئىگە قىلساق نامازنى ئادا قىلىدۇ،زاكات بىرىدۇ،ياخشى ئىشلارغا بۇيرىيدۇ،يامان ئىشلاردىن توسىدۇ،ئىشلارنىڭ ئاقىۋىتى ئاللاغا مەنسۇپتۇر،(يەنى ھەممە ئىشلار ئاقىۋەتتە ئاللاغا قايتىدۇ،)››(سۈرە ھەج39 ـ 41 ـ ئايەتلەر)

لىكىن غەرپىنىڭ يەھۇدى ناسارالىرىنىڭ دۈشمەنلىكىنى توختاتقۇسى يوق ۋە شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئۇلار مۇسۇلمانلارنىڭ زىمىندا ئۈستۈنلۈككە ئېرىشىشىنىمۇ خالىمايدۇ،

يۇقارقى ھۆكۈمگە گۇمان بىلەن قارىغان ئادەم بوسنىيە ھەرسەك پاجىئەسىگە قاراپ باقسۇن،ئاتالمىش‹‹مەدىنىيەتلىك››دۇنيا مۇسۇلمانلارنىڭ سىرپلارنىڭ ئۇلارغا قىلىۋاتقان دۈشمەنلىكىگە رەددىيە بىرىشى ئۈچۈن ئۆزلىرىنى كۈچەيتىدىغان ھەرقانداق بىر ياردەمگە ئېرىشىپ قىلىشىنى توسۇش ئۈچۈن بىر سەپتە تۇردى،ۋە يەنە ‹‹مەدىنىيەتلىك دۇنيا››دۇنيانىڭ ھەرقانداق بىر جايىدا مۇسۇلمانلارنىڭ ئۈستىدىن يۈرگۈزۈلىۋاتقان دۈشمەنلىكلەرگە قارىتا يەنە شۇنداق مەيداندا تۇرىدۇ،

شۇنىڭ ئۈچۈن،يەھۇدى ناسارا ئۆچمەنلىكىنىڭ تۈرتكىسى بىلەن ئۇلار ئىسلامنى يامان كۆرىدۇ،،ئەگەر ئۇلار ئەقلىنى ئىشلەتسە،،زۇلۇمدىن

يانسا،،ئەگەر ئۇلار شۇ‹‹قانۇنلۇق مەنپەئەتى››نىڭ قىشىدا تۇرغان بولسا ئۇنداقتا ئۇلار ئىسلامغا قارىتا دۇشمەنلىك تۈيغۇسىدا بولمىغان بولاتتى،

بەلكى تىخى غەرپىنىڭ كەمچىلىكلىرىنى ۋە ئۇنىڭ تەڭپۇڭسىزلىقلىرىنى تۈزىيەلەيدىغان بىردىنبىر يولنى پەقەت ئىسلاملا تەقدىم قىلالايدۇ،

غەرىپ‹‹گۈللىنىش دەۋرى››دىن هازىرقى دەۋرگىچە نۇرغۇن قالايمىقانچىلىقلارنى بىشىدىن كەچۈردى،چىركاۋ دىنىغا قارشى چىققان ۋە شۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدە ئىسلامغا كىرمىگەندىن بۇيان قىممەت ۋە روھتىن خالى قۇرۇق ماددى مەدىنىيەتنى بەرپا قىلدى،

غەرىپ—چىركاۋ دەۋرىدە—بىلىمگە ئۇرۇش ئاچىدىغان دىندىن دىنغا ئۇرۇش ئاچىدىغان بىلىمگە يۆتكەلدى،

مەدىنىيەتسىز دىندىن دىنسىز مەدىنىيەتكە يۆتكەلدى،

ئۆزىنىڭ پۈتۈن دىققىتىنى ئاخىرەتتىكى‹‹جەننەت خاندانلىقى››غا قارىتىپ دۇنياغا سەل قارايدىغان ئاخىرەت دىنىدىن ئۆزىنىڭ پۈتۈن كۈچ ـ قۇۋۋىتىنى زىمىندا ماددى قۇرۇلۇش قىلىشقىلا سەرىپ قىلىپ ئاخىرەتكە سەل قارايدىغان بەلكى تىخى ئۇنى پۈتۈنلەي نەزىرىدىن ساقىت قىلىۋىتىدىغان‹‹دىن››غا يۆتكەلدى،

تۇرغۇنلۇق،قاتماللىقنى تەكىتلەيدىغان ۋە ئۆزىنىڭ لوغىتىدىن ئۆزگىرىش دىگەن سۆزنى ئۆچۈرىۋەتكەن دىندىن‹‹تەرەققىيات››نى تەكىتلەيدىغان ۋە مۇستەھكەملىك،تۇراقلىقنى نەزىرىدىن پۈتۈنلەي ساقىت قىلىۋەتكەن دىنغا يۆتكەلدى،

بۇ يەردە تىخى ئىنسانىنىڭ ئۆزىگە ئۆزى قانۇن تۈزۈشى ۋە ئاللانىڭ دەرگاھىدىن كەلگەن قانۇننى رەت قىلىشى سەۋەبىدىن پەيدا بولغان سىياسى،ئىقتىسادى

ۋە ئىجتىمائى تەڭپۇڭسىزلىقلارنىغۇ دىمەيلا قويايلى،،،،،،،،

ئىسلام—پەقەت ئىسلاملا—موشۇ تەڭپۇڭسىزلىقلارنى تۈزىيەلەيدىغان بىردىن بىر يول،

ئۇ بىلىم ۋە مەدىنىيەتكە ئۇرۇش ئاچمايدىغان دىن،بەلكى ئۇ تىخى ياۋرۇپا ئۆزىنىڭ گۈللىنىشىدە ئۇگەنگەن غايەت زور ئىلمى تەرەققىياتنىڭ مەنبەسى بولغان دىن،ئۇ تارىختىكى ئەڭ مۇكەممەل مەدىنىيەتنى—ئىنساننىڭ روھى،بەدىنى،ئەملى،ئىبادىتى،ئىدىدىيسى،ھىس ـ تۇيغۇسى،دۇنيالىق ئەملى ۋە ئاخىرەتلىك ئەملى قاتارلىق ھەممە قىسىملىرىنى تەڭپۇڭلۇق ۋە ماسلىق بىلەن ئۆز ئىچىگە ئالدىغان—مەدىنىيەتنى پەيدا قىلغان دىن،

ئۇ ئاللانى ئۇلۇغلايدىغان لىكىن ئىنساننى تۆۋەن كۆرمەيدىغان بەلكى تىخى ئۇنىڭغا(ئىنسانغا) ئۇنىڭ ھۆرمىتى،ئىجادچانلىقى ۋە پائالىيەتچانلىقىنى بىرىدىغان دىن،ئۇنىڭ بۇنداق قىلىشى چۈنكى ئاللانىڭ ئۆزى ئىنساننى ھۆرمەتلىگەن ،ئۇنىڭغا ئاسمان زىمىندىكى بارلىق نەرسىلەرنى بويسۇندۇرۇپ بەرگەن،ۋە ئۇنى زىمىننى گۈللەندۇرۇش ئۈچۈن ئۇنى ئۇنىڭدا تۇرغۇزغان،

ئۇ تەۋرەنمەي تۇرۇشقا تىگىشلىك قىممەتلەرنى مۇستەھكەملەيدىغان لىكىن شۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدە يەنە ھاياتنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىنىڭ داۋاملىق تەرەققى قىلىشى ئۈچۈن كەڭ بوشلۇق ھازىرلاپ بىرىدىغان دىن،

ئاشۇلارنىڭ ھەممىسى بىلەن بىرگە ئۇ يەنە ئىنسان ھاياتىدا يۈز بىرىدىغان بارلىق ئىشلانى ئۆز ئىچىگە ئالىدىغان ۋە ئۇلارنى ئىلاھى مىزان بىلەن بىكىتىدىغان مۇكەممەل شەرىئەتنى ئۆز ئىچىگە ئالغان دىن،

قىسقىچە قىلىپ ئىيتقاندا ئۇ ئاللاغا ھەقىقى ئىبادەت قىلىدىغان،ۋە شۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدە يەنە ئىلاھى قانۇنىنىڭ تەقەززاسى بىلەن زىمىننى

گۈللەندۈرۈشكە ئاتلىنىدىغان ۋە ئىلاھى قانۇنغا تايىنىش ئارقىلىق زىمىنى گۈللەندۈرۈشنى ئىنساندىن تەلەپ قىلىنغان ئىبادەتنىڭ بىر قىسىمى دەپ قارايدىغان«مۆكەممەل ئىنسان»نى پەيدا قىلىدىغان دىن،

يەھۇدى ناسالار ھۆكۈمرانلىق قىلىۋاتقان ھازىرقى دەۋىر جاھىلىيىتى بۈگۈن ئۆزىنىڭ گۇمران بولۇش يولىدا،،

ئۇنىڭ كوممۇنىزىم بۆلىكى بۈگۈن ئەمىليەتتىمۇ ئالللىقاچان گۇمران بولدى،ھىچكىممۇ ئۇنى-ئۇنىڭ يىرىم ئەسىردىن كۆرەك ۋاقىتتىن بۇيان كىشىلەرنى قورقۇتقان ئاشۇنداق ماددى ۋە ھەربىر كۈچ-قۇۋۋەتكە ئىگە بولۇپ تۇرۇقلۇق ۋە كۆككە تاقاشقان ۋە مىلىيۇنلىغان كىشىلەرنىڭ كۆزىنى ئالاچەكمەن قىلغان چاقىرىقىلارنى توۋلىغان تۇرۇقلۇق-- گۇمران بولىدۇ دەپ ئويلىمىغان ياكى ئەڭ ئاز بولغاندىمۇ ھىچكىممۇ ئۇنىڭ—چاقماق چاققاندەك—بۇنداق تۇيۇقسىز شەكىلدە گۇمران بولۇشىنى خىيالىغا كەلتۈرمىگەن ئىدى،

ئەمما ئۇنىڭ يەنە بىر بۆلىكى—كاپىتالىزىم بۆلىكى—ئىھتىمال ئاللانىڭ مەلۇم ھىكمىتىمى سەۋەبىدىن ئۇنىڭ گۇمران بولۇشى مەلۇم ۋاقىت كىچىككەن تەقدىردىمۇ ۋە ئۇنىڭ ھۆكۈمرانلىقى مەلۇم ۋاقىت بىر دۆلەتتىن يەنە بىر دۆلەتكە ئالمىشىپ داۋاملاشقان تەقدىردىمۇ لىكىن ئۇ —ئاللانىڭ قانۇنىيىتى بويىچە-گۇمران بولۇش تەقدىرىدىن قىچىپ قۇتۇلالمايدۇ،

كىلىنتۇننىڭ ئامىرىكىنىڭ زۇڭتۇڭلۇق مەنسىپىنى تاپشۇرىۋالغان كۈنى سۆزلىگەن پاساھەتلىك،ياڭلاق نۇتۇقنى ئاڭلىغان كىشىلەر—چىكىگە يەتكەن ھاياجانلار ۋە قىزغىن سىرتقى كۆرۈنۈشلەرنىڭ

ئوتتۇرسىدا—ئەمىلىيەتتە ئۇنىڭ ئاۋازىنىڭ بىر تىزدىن كىلىۋاتقان گۇمرانچىلىقنى كۆرۈپ يەتكەن ۋە شۇ گۇمرانچىلىقنى توسۇش ئۈچۈن جان ـ جەھلى بىلەن ئۇرۇنىۋاتقان كىشىنىڭ ئاۋازى ئىكەنلىكىنى مۇلاھىزە قىلىپ بىقىشلىرى كىرەك،

ھازىرقى دەۋىر جاھىلىيىتى ئەڭ ئاخىرىدا گۇمران بولىدۇ،گۇمران بولغان ۋاقتىدا يىتەكچىلىكىنى قولىغا ئالىدىغىنى ئەلۋەتتە ئىسلام بولىدۇ،چۈنكى ئۇ ئىنسانىيەتنىڭ كەمچىلىكلىرىنى تۇزەش ئۈچۈن ۋە ئۇنى توغرا يولغا يىتەكلەش ئۈچۈن ئاللانىڭ دەرگاھىدىن چۈشۈرۈلگەن بىردىن بىر توغرا يول،

ئىسلام قايسى يول بىلەن بولسۇن ھامان كەلگۈچىدۇر،

ئىسلام ـ ـ پەيغەمبەر ئەلەيھىسالامنىڭ نۇرغۇن ئىشەنچىلىك ھەدىسلەردە خوش بىشارەت بەرگىنىدەك—زىمىندا يەنە بىر قىتىم كۈچەيگەن ۋە ھۆكۈمرانلىقنى قولىغا ئالغان ۋاقتىدا ئىسلام دۇنياسى ئىنسانىيەتنى ـ ـ ئاللانىڭ دىنىغا يىڭىدىن كىرگەن نۇرغۇن مىللەتلەرنى ـ ـ توغرا يولغا يىتەكلەيدىغان بايراقنى قايتىدىن قولىغا ئىلىش ئۈچۈن ئورنىدىن دەس تۇرىدۇ ۋە بۇنىدىن بۇرۇن زۇلۇمغا تولۇپ كەتكەن زىمىننى ئادالەتكە تولدۇرىدۇ ۋە غەرىپمۇ ئاللا بەندىلىرىگە ئىنئام قىلغان ئىلاھى نىئمەتنى تىتىيدۇ ۋە شۇچاغدا ئىنسانلار ئۆزلىرىنىڭ ئىسلامغا قىلغان دۈشمەنلىكىنىڭ رىئاللىقتىن قىلچە ئاساسى يوق چىكىدىن ئاشقان ھاماقەتلىك ئىكەنلىكىنى بىلىپ يىتىدۇ ۋە ئۆزلىرىنىڭ—ھىدايەت تاپقانلارنىڭ—قاراڭغۇلۇقتىن نۇرغا چىققانلىقىنى بىلىدۇ،

يەھۇدى ناسارالار ۋە ئۇلارنىڭ قولچوماقلىرى ئەمىلىيەتتە ئاللا —ئۆزىنىڭ

تەقدىرى بويىچە—ئۇلارنى ئىسلامنىڭ تىنچلىق بىلەن ياكى زورلۇق كۈچى بىلەن قايتىدىن ئۇستۇنلىككە ئېرىشىشى ئۈچۈن ماڭىدىغان يولنى ھازىرلاش ئۈچۈن ئىشلەتكەن قورالدىن ئىبارەت،

‹‹زۇلۇم قىلغۇچىلار ئۇزاققا قالماي قايسى جايغا قايتىدىغانلىقىنى بىلىدۇ.››(سۈرە شۇئەرا227 ـ ئايەت)